nedeljski
Primorski dnevnik

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo Cena 70 lir

TRST, nedelja, 22. februarja 1970

Leto XXVI - Št. 45 (7539)

NA RAZPOTJU

(Ob italijanski vladni krizi)

V tem trenutku je zelo težko presoditi sedanji italijanski politični položaj. Po štirih dneh pogajanj za rešitev vladne krize, je vse mogoče: od ponovne sestave štiristranske vlade do predčasnih volitev, da niti ne govorimo o kakem morebitnem pustolovskem protiustavnem dejanju. Med vestmi iz palače Chigi o prizadevanju za pogajanja in obveznim optimizmom, da je treba na vsak način poiskati alternativo za štiristransko vlado, obstaja sedaj popolno ravnovesje.

Če bi morali sestaviti stolpec o «toto-vladi», bi v tem primeru zelo težko zadeli trinajstico. Kot torej vidimo, vlada v sedanjem političnem življenju v Italiji velika zmeda, kar nam potrjujejo tudi vsakodnevni naslovi v časopisih o razporoki, radio - televiziji, bombnih atentatih itd.

Ni slučaj, da se je v zadnjih časih z več strani slišala ugotovitev, da je prebivalstvo mnogo bolj naprej kot voditeljski razred. To je točna in ne kvalunkvistična ugotovitev. Vrenje v italijanski družbi in naraščanje socialne zavesti sta podrli bregove državnih institucij, ki ne morejo več vzdržati ljudskega pritiska. Podrla so se stara ravnovesja in nove sile vedno močneje trkajo na vrata in zahtevajo dejansko demokracijo. Ali je to posledica mladinskega oporečništva, ali odpor neokapitalističnemu pritisku? Gotovo je, da so državne formalne demokratične institucije izraz predfašističnih institucij in da zato ne morejo imeti zadostnega občutka za zahteve razvijajoče se družbe.

Tradicionalne stranke ne zadostujejo več. Pomislimo samo na razlike med «strujami» v strankah pred nekaj leti in med sedanjimi «strujami». Sedaj skoraj ni mogoče več govoriti o razdelitvi strank na struje, marveč o dveh različnih svetovih. Pomislimo samo na primer Donat Cattina v Krščanski demokraciji ali pa na ACLI, pomislimo na resnični pomen socialističnega razkola, ko razkolniški del ne išče več svojega prostora v socializmu, marveč na desnici. Pomislimo tudi na same komunistične težave s pojavom «Manifesta». Kot torej vidimo je igra popolnoma odprta.

Kljub vsej tej zmešnjavi pa postaja ta igra vedno bolj jasna. Neglede na dogodke, ki se bodo razpletali v bližnji bodočnosti, ni pretirano napovedovati, da smo na poti «druge» italijanske republike.

V trenutku ko leva sredina ni več v stanju obvladati razvoj družbe, se nam predstavlja realna alternativa: na eni strani nova demokracija, na drugi pa (na srečo z zelo majhnimi možnostmi) režim polkovnikov.

Ko govorimo o represiji ne gre pri tem za kaj novega. Represija je stara stvar: nova pa je zrelost zavesti ljudskih množic, da se je treba proti represiji bojevati in jo izločiti iz omikane italijanske družbe. Res je tudi, da je bilo maščevanje proti pridobitvam vročе jeseni zelo ostro; toda ponavljamo, da to ni nič novega. Razumljivo je sicer, da se konservativne sile zavedajo, da prihaja do obračuna, ker imajo pred seboj zrel delavski razred in sindikalno enotnost.

To je vzrok, da je fašizem ponovno oživel, a da se je po drugi strani močno okrepila antifašistična zavest. To tudi dokazuje, da je sedaj prišlo do odkritega boja med naprednimi silami in staro italijansko paternalistično družbo.

Italijani si želijo nekaj novega: po izkušnjah formalne demokracije hočejo resnično demokracijo. To je osnovni vozel, ki ga je treba razvozlati in iz tega izhajajo sedanje težave za sestavo nove vlade. Zato ni mogoče napovedovati ničesar: gotovo pa je, da kakršnakoli bo rešitev sedanje krize, ne bo mogoče z raznimi vladnimi kombinacijami in z izključnim stremljenjem po oblasti ustaviti dejansko krizo italijanske družbe v razvoju.

Italijanski vodilni razred bo moral to dejstvo prej ali slej upoštevati in se prilagoditi tej ne preveč tihi «revoluciji». In prav v tem je novost v državi, v kateri so bili ljudje stoletja vajeni smatrati oblast za nedotakljivo, neoporečno in nespremenljivo.

M. D.

Tito s predstavniki osvobodilnih gibanj

Predsednik SFRJ Tito je med svojim potovanjem po Afriki obiskal vrsto afriških držav. Ko se je mudil v Tanzaniji, je v Dar Es Salaamu sprejel tudi predstavnike osvobodilnih gibanj Južne Afrike, kot kaže slika. Sprejema so se udeležili dr. Agostino Neto, predsednik Ljudskega gibanja za osvoboditev Angole, Michael Samora, poveljnik osvobodilne vojske in član predsedniškega sveta Fronte za osvoboditev Mozambika, N. Alfred, glavni tajnik Afriškega narodnega kongresa Južne Afrike, Peter Mussihangam, tajnik za zunanje zadeve Ljudske organizacije Južne Afrike, Stefen Parorenyatwe, predsednik Afriške ljudske zveze iz Zimbawa v Južni Rodeziji in Abu Bakri Boina, predsednik Ljudskega gibanja za osvoboditev otokov Comoro, ki so pod francosko upravo.

Med pogovorom je predsednik Tito dejal, da spremlja Jugoslavija z globoko simpatijo boj teh narodov za osvoboditev ter da jim bo tudi v bodoče dajala moralno, politično in gmotno pomoč.

Nevarnosti v preureditvi občin Beneške Slovenije

Manjše občine, ki jim emigracija odpeljuje ljudi v tujino, so prišle do tiste točke, ko kratkomalo ne morejo več naprej. Letos so se znašle kar v težavi, kako spraviti skupaj proračun za leto 1970. Preteklega oktobra bi ga morale sestaviti «toda ga mnoge še niso sestavile, ker ga kratkomalo ne morejo.

Furlanijo so imeli v Italiji za pokrajino, ki dobro gospodari v svojih občinah, ter so se marsikatere občine hvalile, da bedijo nad ravnotežjem svojih financ pri sestavi proračunov. In res so imele proračune za navadno upravo v ravnovesju niso pa mogle opraviti niti najskromnejših javnih del. Med slovenskimi občinami v Beneški Sloveniji so pohvalili špetrsko in delno tudi podboneško, toda formalno traja to proračunsko ravnovesje po nekaj mesecev, ter so morali prej pomagati ali pokrajina ali prefektura ali pa posamezni poslanci, izvoljeni v Nadiških dolinah, z intervencijami pri raznih ministrstvih, da so dajala čisto navadne podpore, milijon, dva, tri milijone lir pod naslovom odškodnine za slabo vreme in povodnji. Kot nalašč so hudourniki po teh bregovih takšni, da prestopajo bregove v pravšni meri za opravičilo ministrskih podpor. Veliko teh podpor je porazdelil posebno socialni demokrat Ceccherini, ki je posebno s podporami notranjega ministrstva poganjal naprej kolesa na občinskih mlinih v Dreki, Grmeku itd.

Ko pa je dežela začela pobirati dohodke deželnih davkov, je to breme dajanja prispevkov padlo na deželo.

Toda emigracija je glodala naprej in preglodala občine do kosti. Če vzamemo samo primer slovenskih občin, toda za furlanske velja isto, je bilo pred vojno število slovenskih občin izpod 2000 prebivalcev, a še vedno nad tisoč, samo tri, leta 1961 pri zadnjem popisu pa že pet. In kakor govorijo zaenkrat anagrafski podatki zadnjih let imata še samo Špeter in Podbonesec nad 2000 prebivalcev, a nobena občina nad 3000. Dreka je sigurno že pod tisoč, morda tudi Srednje.

Prišli smo že do trenutka, ko se po listih tipaje pojavljajo predlogi.

Po mnenju in naklepih raznih ljudi bi zaradi interesov določene skupine ljudi zadostovale v Nadiških dolinah kvečjemu tri občine. V glavni dolini Nadiže špetrska občina, v Sv. Lenartu še ena občina za okoliške vasi in še morda tretja občina s sedežem v Klodiču za Dreko, Srednje in Grmek.

Vsakemu človeku iz teh hribovskih krajev je pa jasno, da pomeni odprava hribovskih občin začetek naglega umiranja. Ako odpravijo občino, potem hribovci vedo, da so odpisani, odpravljeni, da ni več nobenega upanja, da bi se hribovski kraji preporodili in da ni več možnosti, da bi se emigranti vrnili ali s pomočjo dežele ali brez nje. Odprava občine v hribih je namreč hujša stvar kot v ravnini, kjer se lahko zatečejo v bližnje kraje, v hribih nimaš kam, brez občine je konec vsega, konec življenja in same pokrajine.

Brez občin v hribovskem svetu Furlanije je tudi dežela obsojena na smrt. Saj je bila dežela ustvarjena predvsem s ciljem, da bi lahko s svojimi samostojnimi dejavnostmi in delegiranimi sredstvi reševala toliko časa probleme emigrantskih hribovskih krajev, dokler ne bi začeli ukrepi in investicije roditi tiste sadove, ki bi odpravili emigracijo. Čemu dežela, če v njej ni samostojnih krajevnih uprav? Dežela mora občine do kraja braniti z vsemi sredstvi, podpirati občinske konzorcije za vse storitve občinskih samouprav. Če ne zmorejo občine niti stroškov za storitve medobčinskih konzorcijev, je treba v emigrantski pokrajini, dokler ne ozdravi od strašne emigrantske bolezni, najti sredstva za to ali v novem državnem zakonu o občinah, ki ga že toliko let napovedujejo, ali pa začasno z deželno pomočjo. Dežela mora popolnoma spremeniti svojo gospodarsko politiko in se odpovedati ostankom v obračunih in izdatkom za razne dejavnosti, ki so manj pereče od razsula in likvidacije občin. Občine so dežela in brez občin ni dežele.

Posebno slovenske občine v Nadiških dolinah so krhka stvar in bi vsako avtoritativno spreminjanje po fašističnih konceptih lahko sprožilo katastrofo. Spomniti se je treba samo primera Učje v Reziji in Prosnida v občini Tipana. Neka skupina občanov je v Učji iz svojih interesov zahtevala, naj odcepijo vas od Rezije in jo pripojijo Brdu. Nihče pa ni pri tem pomislil, kaj bo pa z Rezijo. Državna oblast je ugodno rešila priziv rezijanske občine, ni bil sklep o odcepitvi pravilno utemeljen in ker je bil v nasprotju z zakonom o občinah. Toda državna oblast je pri tem tudi upoštevala nevarnost, kaj se bo zgodilo z rezijansko občino z dva tisoč občani, katerih število je v najnovejšem času padlo pod dva tisoč, nasproti 206 prebivalcev v Učji oziroma nasproti točno povedano polovico manjši skupini v Učji, ki se je hotela odcepiti. Rezija in rezijanstvo nekaj pomenita za državo v dolgi zgodovini, ki veže Italijo in Rezijo in še pred tem Beneško republiko in Rezijo. Toliko so že dali in žrtvovali Rezijani za to državo, da se ob meji ne morejo in nočejo igrati z rezijansko privrženostjo zaradi nekih interesov, ki so bolj osebni in niti ne lokalni. Če je daljava od občinskega sedeža sprožila nezadovoljstvo nekaterih, naj zgradijo cesto preko Karnice do rezijanske hčerke Učje pa bodo bot z Rezijo, ko pa jih že povsod gradijo za sleherni hotelčič za tuje turistične škorce, ki so še na drevesu.

Drugi primer je Prosnid, kjer tudi država nastopa zelo previdno, glede odcepitve od Tipane in priključitve k Ahtenu. Razumljiva je težnja ljudi iz Prosnida, da bi bili priključeni k Ahtenu, kot pa da morajo romati po vseh tistih klancih do tipanskega komuna. Prosnid je bil nekoč velika vas s 542 prebivalci, zdaj jih ima pa samo še okoli 80, ki so še doma večinoma kot upokojenci. Boj Prosnida za priključitev k Ahtenu traja že nekaj let, toda doslej so ljudje še zmerom naleteli na gluha ušesa pri oblasteh. Pod Ahten spada tudi Subid s Kanceljerjem, ki sta skupaj štela leta 1961 še 440 oseb, a jih je zdaj emigracija več kot prepolovila. Ti iz Subida se v Ahtenu ne počutijo preveč dobro, ker sam Ahten naglo propada in je štel leta 1961 komaj 1911 ljudi, ker se jih je tisoč odselilo. V Subidu so lani nekajkrat vrnili vse davčne pole, da jih ne plačajo, ker se zanje Ahten ne briga: nimajo javne razsvetljave, s kanalizacijo ni v redu in tudi boljšo turistično cesto bodo šele sedaj dobili, ki jo bo plačala dežela, zgradila pa videmska pokrajina.

Razumljivo je, da ljudje iz zahodne Beneške Slovenije težijo k furlanskim mestecem v predalpskem svetu, k Čenti, Nemam, Ahtenu, Fojdi, ker so bila njihovo trgovsko središče. Toda vsa ta štiri mesteca so prav tako pasivna, propadajoča, njihovo prebivalstvo se manjša, ker emigrirajo ali se pa selijo v Videm in druge večje kraje. So pa tudi Ahten, Fojda in Neme ter celo Centa mesta, iz katerih prebivalstvo odhaja na delo v Videm in drugam. V teh mestecih nimajo naši ljudje kaj početi, ker ni dela niti za domačine Furlane.

V teh narodnostno mešanih furlansko - slovenskih občinah se slovenske vasi in zaselki v hribih slabše počutijo kot v slovenskih občinah Tipana in Brdo. To je tudi razumljivo, saj ta mesteca s težavo dobijo sredstva za javna dela v samem glavnem kraju, sedežu občine, nekaj ostane še za bližnje furlanske vasi, a za slovenske vasi, za slovenske zaselke občine ostane komaj obljuba. Edino ceste v te slovenske kraje zgradijo le zaradi turizma, lova in izletov domačega furlanskega prebivalstva v lepe slovenske kraje v hribih.

Občini Tipana in Brdo sta podvrženi najmočnejšemu emigriranju od vseh slovenskih občin. Iz Brda je v emigraciji 36 odst. prebivalstva iz Tipane pa 33,8 odst. Prebivalstvo občine Brdo je padlo od 2.942 prebivalcev leta 1911 na 1910 v letu 1961. Po zadnjem popisu prebivalstva pa je imela Tipana še 2258 rezidentnih prebivalcev, pred prvo vojno pa 3.700. Zadnja leta se ljudje še hitreje izseljujejo. Vas Platišče v občini Tipana, ki je soseda Prosnida, ima komaj še 140 ljudi od nekdanjih 500, pa tudi Viskorša, Krnahta, Brezje, Debeleži se hitro praznijo, celo v Tipani je 35 hiš zapuščenih. Bojimo se da bo novi popis prebivalstva v letu 1971 pokazal, da je Brdo padlo pod dva tisoč, a da se Tipana komaj drži okoli dva tisoč, če ne še manj. Vsak premik, vsak odcep ene vasi k neki furlansko - slovenski občini je lahko usoden za nadaljnji obstoj Tipane ali Brda.

Na Goriškem so v občini Števerjan pred leti na prigovarjanje nekega fevdalnega gospoda hoteli nekateri ljudje iz Števerjana, da bi se občina Števerjan razpustila in priključila h goriški občini. Zma.

(Nadaljevanje na 2. strani)

ATENTAT ALI NESREČA?

V Švici je strmoglavilo letalo: 47 mrtvih

Bomba v avstrijskem letalu - V Rimu strožji ukrepi pri pregledovanju letal

ŽENEVA, 21. — V Švici je prišlo danes do letalske nesreče, ki je zahtevala 47 mrtvih. Štirimotorno letalo vrste «Coronado HBICD» švicarske letalske družbe «Swissair» se je zrušilo na zemljo pri kraju Würenlingen, ki leži blizu Badna. Letalo je potovalo na progi Tel Aviv - Zürich - Tel Aviv. Na njem je bilo 38 potnikov in 9 članov posadke. Domnevajo, da se je letalo zrušilo, zaradi eksplozije, ki naj bi nastala med letom.

Potniško letalo je vzletelo z letališča Kloten v Zürichu ob 13.14, četrt ure za tem, ko je letelo nad krajem Würenlingen, je pilot sporočil kontrolnemu stolpu, da se je pilotska kabina napolnila z dimom. Svetovali so mu, naj se takoj vrne v Zürich, za tem pa je bila radijska zveza prekinjena.

Nekateri prebivalci Würenlingena, so izjavili, da so slišali močno eksplozijo in takoj za tem se je letalo zrušilo na gozdnat predel. Kraj nesreče leži v bližini jedrskega reaktorja pri Würenlingenu, vendar pri zrušenju letala reaktor ni bil poškodovan. Na kraj nesreče je takoj odšla skupina 50 reševalcev, ki so specializirani za reševanje potnikov pri hudih letalskih nesrečah, vendar za potnike ni bilo več pomoči. Kosi razbitin so bili razmetani po gozdu. Policija je takoj obkolila področje, da bi ne premaknili predmetov, ki so važni za preiskavo. Trupla ponesrečenih potnikov so tako razdejana, da bo njihova identifikacija zelo težka.

Nekateri izvedenci so mnenja, da je nastala na krovu letala eksplozija pred zrušenjem na zemljo. Oblasti se o tem nočejo izjaviti, dokler ne bodo zaključile preiskave. Drugi celo povezujejo to nesrečo z atentatom na avstrijskem letalu «Caravelle», do katerega je prišlo danes dopoldne v Frankfurtu. Pri tem atentatu ni bilo človeških žrtev, peklenski stroj je le povzročil 80 cm dolgo in 50 cm široko odprtino v prtljažniku pod sedeži prvega razreda.

Kar se tiče nesreče v Švici je organizacija arabskih gverilcev «Ljudska fronta za osvoboditev Palestine — glavni štab» izjavila, da so atentat izvršili njeni člani. Atentat so utemeljili z besedami, da «Ljudska fronta meni, da je nujno povsod zasledovati sovražne rablje». Atentat si pripisujeta tudi organizaciji s sedežem v Amanu in v Bejrutu. Organizacija «glavnega štaba», se je odcepila od večje skupine «Ljudske fronte za osvoboditev Palestine» in se zbira okoli svojega voditelja Ahmada Gabriela. Glasniki te organizacije so izjavili, da je organizacija izvršila tudi atentat na avstrijskem letalu. Danes zvečer so se voditelji «glavnega štaba» zbrali na izredni seji.

Baje so gverilci mislili, da potuje s švicarskim letalom vsaj enajst izraelskih vidnejših osebnosti. V resnici teh osebnosti na letalu ni bilo, čeprav so bili nekateri potniki Izraelci. Med potniki je bil tudi 48-letni biolog Georges Cesaire iz Dakarja, brat znanega pisatelja Aimeja Cesaireja. V Švici so razglasili splošno žalovanje. To je najhujša letalska nesreča v Švici od leta 1963, ko je pri zrušenju letala v kraju Dürrenaseschu izgubilo življenje 80 oseb.

O eksploziji na avstrijskem letalu se je izvedelo, da je do atentata prišlo kmalu po vzletu iz Frankfurta. Pilot se je za tem takoj vrnil z letalom na letališče. Z letalom je potovalo 33 oseb in 5 članov posadke. Nihče ni bil ranjen. Letalo je prevažalo tudi pošto v Izrael. Policija je takoj po atentatu zaprla letališče v Frankfurtu in uvedla preiskavo. Ker je do eksplozije prišlo v oddelku za pošto, ni mogoče, da bi peklenski stroj namestil kak potnik. Končno so odkrili, da je nekdo postavil stroj v poštno vrečo, ker so med ostanki vreče odkrili del zažigalne vrvice.

Zaradi tega atentata so avstrijske oblasti začele pregledovati vsa letala, ki bi morala vzleteti proti Srednjemu vzhodu. Začeli so preiskavo že na letalu, ki je ob 13.55 vzletelo proti Tel Avivu. Letalo je nato odpotovalo s petурno zamudo. Družba «Austrian Airwais» je sklenila, da za nekaj časa ne bodo sprejeli paketov za Tel Aviv. Uvedli bodo strogo preiskavo potniške prtljage, ki ne bo smela preseči 20 kilogramov teže za vsako osebo.

Po telefonskem obvestilu iz Züricha so tudi v Rimu sprejeli strožje ukrepe za letala namenjena v Tel Aviv. Že ob 18. uri so pregledali letalo «Caravelle» družbe «Alitalia», vendar na njem niso našli nič sumljivega.

Program obiska Ribičiča v Londonu

LONDON, 21. — Britanska vlada je v petek objavil program uradnega obiska predsednika zveznega izvršnega sveta Mitje Ribičiča, ki bo 23. t..m prispel na uradni obisk v London. Poleg razgovorov s predsednikom vlade Haroldom Wilsonom in drugimi člani britanskega kabineta bo Ribičič v svoji rezidenci v Claridgeu sprejel načelnika opozicije Edwarda Heatha in vodjo britanske liberalne stranke Jeremyja Thorpa.

Osebje RAI-TV zahteva odstavitev Itala De Fea

V ponedeljek 24-urna stavka radiotelevizijskih časnikarjev in sestavljavcev programov

RIM, 21. — Osebje radiotelevizijske ustanove je zavzelo danes odločno stališče glede krize, ki je zajela RAI-TV in predvsem proti nezaslišanemu in protiustavnemu delovanju njenega podpredsednika Itala De Fea. Radiotelevizijski časnikarji in sestavljavci programov so proglasili za ponedeljek štiriindvajseturno stavko, zaradi česar bodo programi tega dne nekoliko okrnjeni.

Časnikarji rimske RAI-TV so se sestali preteklo noč na zborovanju, na katerem so soglasno odobrili resolucijo, v kateri obžalujejo izredno hude epizode zadnjih dni ter odstop predsednika Sandullija. Časnikarji zahtevajo od parlamenta takojšnjo demokratično reformo radiotelevizijske ustanove, ki naj odpravi vse avtoritarizme ter naj spet uvede načelo odgovornosti in avtonomije časnikarskega poklica v službi svobodne informacije. Sindikalne organizacije časnikarjev in uslužbencev RAI se v tej zvezi obvezujejo dati svoj najširši prispevek za učinkovito reformo.

Časnikarji zahtevajo v resoluciji, naj upravni svet RAI-TV odstavi Itala De Fea, ker da so njegova diskriminatorska stališča do časnikarjev in radiotelevizijskih avtorjev neskladljiva s funkcijo podpredsednika. V resoluciji je nato poudarjeno, da pritičejo funkcije nadzorstva in jamstva parlamentu ter da morajo biti sklepi vodstvenega odbora RAI-TV javni.

Tudi Združenje sestavljavcev radiotelevizijskih programov se je pridružilo sklepom časnikarjev ter prav tako sklicalo za ponedeljek štiriindvajseturno stavko ter zahtevalo takojšnjo odstavitev podpredsednika De Fea. V poročilu, ki ga je združenje objavilo, je rečeno, da je namen stavke med drugim tudi onemogočiti manevre, ki skušajo doseči razbitje radiotelevizijskega monopola.

Tajništvo CGIL je izrazilo svojo popolno podporo stavki, ki so jo proglasili uslužbenci in časnikarji RAI-TV. V poročilu sindikalne organizacije se ugotavlja, da so «prva znamenja večje avtonomije in svobode informacije v RAI-TV povzročila takojšen odpor reakcionarnih krogov»; CGIL zahteva tudi korenito reformo radiotelevizije.

Kopici vprašanj in interpelacij, ki so jih poslanci vseh političnih skupin predložili v teh dneh predsedniku ministrskega sveta in ministru za pošte v zvezi z zadevo RAI-TV, se je danes pridružilo še vprašanje demokrščanskih poslancev Granellija in Bodrata, ki odločno obsojata intolerantno in protiustavno cenzorsko početje nad uslužbenci in sodelavci do te javne ustanove glede njihovih političnih prepričanj. Poslanca obsojata dalje dvomljive pobude podpredsednika De Fea, ki so pripeljale do krize v vrhovih RAI-TV v trenutku pomembnih družbenih in političnih napetosti.

Zelo oster napad proti Italu De Feu objavlja danes katoliški list «Avvenire», ki poroča, da so med tistimi, ki jih je podpredsednik RAI-TV proglasil za komuniste tudi ravnatelj jezuitskega glasila «Civiltà Cattolica» pater Tucci, jezuit pater De Rosa, sociolog Achille Ardigò, ekonomist Pasquale Saraceno in časnikar Raniero La Valle.

Libanon ostane ob strani ostalih arabskih držav

BEIRUT, 21. — Libanonski minister za informacije Osman Dana je danes zavrnil vsako možnost sklenitve mirovne pogodbe z Izraelom na osnovi sedanjih meja in poudaril, da o tem vprašanju ni niti govora. Dana je dejal, da mora Izrael spoštovati in izvajati sklepe resolucije Varnostnega sveta o umiku svojih čet z zasedenega ozemlja.

S to izjavo je libanonski minister odgovoril na izjavo izraelskega zunanjega ministra Aaba Ebana v Bruslju, da je Izrael pripravljen skleniti mirovno pogodbo z Libanonom na osnovi sedanjih meja. Nato je libanonski minister dejal, da Izrael skuša prepričati svetovno javno mnenje, da hoče mir z Arabci, čeprav noče niti slišati, da bi zapustil zasedena arabska ozemlja. Dana je ob zaključku poudaril, da Libanon ne bo niko li pustil na cedilu ostalih arabskih držav in da bo ostal zvest skupnemu boju.

NA VČERAJŠNJEM SESTANKU V PALAČI CHIGI

Majhen korak naprej v pogajanjih za sestavo nove vlade leve sredine

Dosežen je bil sporazum o problemu avtonomije vladne večine
Rumor poročal Saragatu - Jutri novo srečanje med štirimi delegacijami

RIM, 21. — V pogajanjih med delegacijami štirih strank leve sredine za sestavo nove vlade so zabeležili danes majhen napredek, kljub kateremu pa ostaja položaj še vedno izredno nejasen. Dosežen je bil sporazum o problemu omejitve večine, kateremu je bila v celoti posvečena današnja seja. Še vedno pa ostajajo odprta vprašanja krajevnih uprav, amnestije in ločitve zakona. Novi sestanek med štirimi delegacijami bo v ponedeljek.

Današnje srečanje v palači Chigi je trajalo skoraj tri ure. Po zaključku sestanka je tajnik PRI La Malfa dejal, da so štiri delegacije sprejele Forlanijev okvirni dokument glede na problem odnosov med vladno večino in opozicijo. «To pomeni — je dejal La Malfa — pozitivni element, čeprav ostajajo še vedno odprti drugi važni problemi».

Tajnik PSI De Martino je na vprašanje časnikarjev glede problema avtonomije vladne večine dejal: «Zabeležili smo majhen napredek». Načelnika parlamentarnih skupin PSI Giolitti in Pieraccini sta potrdila, da je bil dosežen v tej zvezi sporazum, ki zadeva samo avtonomijo večine, ne pa problema krajevnih uprav. Na vprašanje, kakšen se mu zdi položaj, je Giolitti odgovoril: «Boljši od včeraj».

Predstavniki KD niso hoteli dati nobenih izjav, bolj zgovorni pa so bili socialdemokratje. Ferri je dejal, da so zaključili proučitev vprašanja avtonomije večine, medtem ko niso govorili o vatikanski noti glede ločitve zakona. Cariglia pa je izrazil mnenje, da se je po premostitvi tega važnega problema vzdušje nekoliko izboljšalo.

Zanimivo je, da so z doseženim sporazumom zadovoljni bodisi socialdemokratje kot socialisti. Prvi poudarjajo, da je bilo sprejeto načelo avtonomije sredinsko levičarskih sil, drugi pa ugotavljajo, da ni bil sprejet princip veta nad prispevki opozicije v parlamentu, kot je zahteval PSU. Kot nam poroča naš rimski dopisnik, temelji sporazum na Forlanijevem dokumentu ter enostavno sprejema načelo, katerega sta se držali že dve prejšnji vladi, in sicer načelo avtonomije, ne pa odklona glasov opozicije o specifičnih temah.

Danes zvečer je kandidat za sestavo nove vlade Mariano Rumor obiskal predsednika republike, kateremu je poročal o poteku pogajanj med delegacijami štirih strank. Kot smo že omenili, se bodo delegacije ponovno sestale v ponedeljek, zdi se pa, da bo istega dne tudi sestanek med Rumorjem in štirimi tajniki, ki bo posvečen izključno problemu ločitve zakona.

O tem problemu danes ponovno piše vatikansko glasilo «L'Osservatore Romano», ki se predvsem brani pred očitki, da je prišla vatikanska nota o ločitvi zakona v dokaj neprimernem trenutku. Pri tem pa časopis potrjuje, da je Vatikan poslal podobno noto italijanski vladi že februarja 1967.

Jutrišnji «l'Avanti» objavlja uvodni članek Gaetana Arfeja, ki je precej polemičen do demokristjanov in socialdemokratov. V članku je rečeno, da niso vprašanja sorazmerne svobode izbire glede občinskih in deželnih zavezništev, avtonomije vladne večine in njenega odprtja prispevkom opozicije, pomenila v bližnji preteklosti nepremostljivih ovir. Če je danes tako, trdi v bistvu socialistično glasilo, so za to kriva dvomljiva stališča KD in podvigi in pritiski PSU. Arfè govori nato o problemu razporoke ter pravi, da je nemogoče postavljati v dvom temeljnih načel, kot je pravica parlamenta odločati o vprašanjih, ki zadevajo italijansko ljudstvo in samo njega. V članku se omenjajo nato poskusi PSU, da bi postal vodilna sila nekega «bloka reda» ter poskus KD, da bi prenesli na socialiste odgovornost za morebitno razbitje pogajanj.

«L'Avanti» sicer priznava, da je prišlo danes do «razjasnitve», ki pa bo postala dokončna šele, ko se bodo prenehali poskusi oživljanja vzdušja hladne vojne, uporabljanja orožja represije ter postavljanja v dvom načela laičnosti države.

RIM, 21. — Poslanec Luigi Pintor je zanikal pisanje neke tiskovne agencije, po kateri naj bi skupina «Manifesta» nameravala ustanoviti politično stranko, pa čeprav brez ustroja tradicionalne stranke.

Nevarnost v preureditvi občin Beneške Slovenije

(Nadaljevanje s 1. strani)

gala je razsodnost velikega dela prebivalstva. Fašistična priključitev občine Podgora h goriški občini je zgovoren dokaz. Štmaver pri Gorici se bojuje leta za dobro cesto, za vodovod, za boljšo razsvetljavo. Tudi druge slovenske vasi pri Gorici le s težavo, po neštetih intervencijah svojih občinskih svetnikov, odobrijo kako občinsko pomoč. Naravnost tragična je usoda nekdanje slovenske občine Štandrež, ki so jo priključili Gorici. Do vojne Štandrež sploh ni obstajal in ga ni nihče zastopal, po vojni so mu odvzeli veliko občinsko zemljišče na Rojcah in ga uničili kot samostojno lepo slovensko vas.

Slovenske vasi v narodnostno mešanih občinah imajo kvečjemu enega svojega zastopnika v občinskem svetu in je njegov glas, glas vpijočega v tuji puščavi, ki je deležen le mrvic z mize večine. Zato skušajo Slovenci na Tržaškem in Goriškem z vsemi zakonitimi sredstvi braniti samostojnost in neokrnjenost svojih slovenskih občin. Tudi beneški Slovenci bi se morali ravnati po njih zgledu, posebno, ker jim priključitve k narodnostno mešanim občinam ne prinesejo tistih ugodnosti, ki jih pričakujejo. Primeri vseh slovenskih vasi učijo, kako mačehovsko ravnajo druge občinske uprave z njimi. Velika občina Čižerije je popolnoma propadla, ko so jo priključili Čenti in zdaj s Čento tudi Čižerje propada.

Beneški Slovenci morajo ostati zvesti svojim stoletnim avtonomnim pravicam pod Beneško repugliko, soseskam, malim občinam, a velikim v njihovih avtonomnih upravnih in sodnih pravicah. 21 malim občinam landarske banke in 15 soseskam mersinske banke. Kjer so se držali svojih avtonomnih občin, so obstali, kjer so jih priključevali drugim so propadli.

ALBERT REJEC

Narasla Donava je odnesla s seboj češkoslovaški šlep

BEOGRAD, 21. — Češkoslovaški šlep, ki se je predsinočnjim odtrgal in zataknil v odprtino turbine na jezu pri Železnih vratih, je Donava s svojo silo sama pognala skozi odprtino. S tem je prenehala nevarnost, ki je grozila gradbišču. Možnost, da bi voda sama pognala šlep skozi odprtino so strokovnjaki predvideli, zato je bil odložen poseg vojske. Po zadnjem pregledu šlep ni prizadejal večjo škodo na jezu in odprtini turbine.

LAGOS, 21. — Po železniški nesreči v Nigeriji, ki je zahtevala 105 smrtnih žrtev, je prišlo včeraj do novih smrtnih žrtev. 52 ranjencev pri železniški nesreči, ki so jih hoteli odpeljati v bolnišnico je umrlo v prometni nesreči v severni Nigeriji.

BLISKOVITA OFENZIVA OSVOBODILNIH SIL

Pathet Lao je zopet gospodar «Planote vrčev»

Laoške kraljevske sile so klonile kljub posegu ameriških strateških bombnikov «B-52»

VIEN ČANG (Vientiane), 21. — V zgodnjih jutranjih urah so oddelki osvobodilnega gibanja «Pathet Lao» napadli zasilno letališče Xieng Khouang in bližnjo utrjeno postojanko, kjer je imelo svoj sedež poveljstvo kraljevske laoške vojske. Po kratkem boju so osvobodilne sile zasedle obe postojanki. Po kratki prekinitvi radijskih pogovorov je neki laoški radiotelegrafist zahteval, naj vladne letalske sile (predvsem ameriške) takoj bombardirajo skladišče municije in sedež poveljstva. Ta poziv je pomenil, da so laoške vladne sile popolnoma klonile in da sta bili obe postojanki že v rokah osvobodilnih sil. Ameriške vojaške oblasti trdijo, da so pri napadu na zasilno letališče v Xieng Khouangu in na poveljstvo laoških čet sodelovale vojaške enote severnovietnamske vojske in tudi tankovski odredi. Napad na postojanko je bil bliskovit.

Današnja osvobodilna ofenziva krona petletne poskuse osvobodilnega gibanja «Pathet Lao», da se ponovno polasti znamenite «Planote vrčev». Pred petimi leti so namreč laoške kraljevske sile pregnale s te planote zadnje edinice osvobodilnega gibanja. Pred nekaj tedni pa so se razmere zasukale v prid osvobodilnega gibanja.

Planota vrčev je strateško zelo pomembna. Gre za visokogorsko planoto, ki je dolga okoli 30 km in ki jo obkrožajo gore, ki so višje od 2.000 m. Planota je zelo pomembna za nadzorovanje cestnega ožilja med Severnim in Južnim Vietnamom.

Kaj se bo zgodilo v prihodnjih dneh? Vojaški opazovalci menijo, da se bo pritisk osvobodilnih sil pomaknil proti jugu v smeri raznih utrjenih postojank okoli mesta Vientiane.

Iz neuradnih virov se je zvedelo, da so Amerikanci skušali ustaviti prodiranje osvobodilnih sil s strateškimi bombniki tipa «B — 52». Ta vest je povzročila veliko zaskrbljenost tudi v Združenih državah Amerike. Številni politični predstavniki se namreč boje, da bi utegnil poseg strateških bombnikov izzvati reakcijo Ljudske republike Kitajske.

Naj bo tako ali drugače, gotovo je, da tudi poseg ameriškega letalstva ni preprečil padca kraljevskih laoških postojank na «Planoti vrčev». Sedaj se je osvobodilnim silam odprla pot proti jugu. Politične in vojaške posledice poraza laoških čet so na dlani: osvobodilno gibanje «Pathet Lao» se bo še bolj okrepilo, zmanjšale se bodo možnosti nadzorovanja poti, ki peljejo proti Južnemu Vietnamu, osvobodilno gibanje se bo okrepilo tudi v Južnem Vietnamu. To se bo dogajalo prav v trenutku, ko Amerikanci izjavljajo, da hočejo zapustiti Južni Vietnam ter predati vso oblast svojim južnovietnamskim zaveznikom.

TEHERAN, 21. — Danes so v Iranu ubili sedem afganskih tihotapcev, ki so prenašali opij v Iran. Do tega je prišlo v spopadu s policijo 60 kilometrov od mesta Meshed, kjer je bilo še osem tihotapcev ranjenih. Tihotapcev je bilo približno trideset. Ker je bilo precej temno, je tihotapcem uspelo odpeljati ranjence, vednar so morali zapustiti 1.300 kilogramov opija.

BANCO DI ROMA

Banca di Interesse Nazionale

Glavnica 25.000.000.000 lir — Rezerve 10.000.000.000 lir

Povečanje glavnice na 40.000.000.000 lir

Upravni svet zavoda Banco di Roma je sklenil sprožiti postopek za povečanje glavnice s 25.000.000.000 na 40.000.000.000 lir; v ta namen bo zavod izdal 3.000.000 novih delnic z nominalno vrednostjo 5.000 lir vsaka, užitek od 1. januarja 1970, in jih ponudilo v opcijsko prednaročilo imetnikom 5.000.000 delnic z nominalno vrednostjo 5.000 lir, in sicer v razmerju po tri nove delnice na vsakih pet v posesti, proti plačilu — s popolnim liberatornim učinkom — po 5.000 lir, plus 1000 lir, dodatka na ceni, plus 150 lir za povračilo stroškov za vsako novo delnico.

Delničarji, ki posedujejo stare delnice po 100 lir nominalne — ali začasne listine, ki predstavljajo petdeseti del delnic z nominalno vrednostjo 5.000 lir — bodo lahko zahtevali ustrezne opcijske pravice.

Rok za izvajanje opcijske pravice je določen od 2. do vključno 16. marca 1970, sicer pravica zapade. Prizadeti morajo izročiti ustrezne listine v eni izmed filial Banco di Roma v Italiji. Rok je podaljšan do vključno 20. marca samo za podpisovanje svežega kapitala na osnovi opcijskih pravic, izdanih od 2. do 16. marca 1970. Po preteku zadnjega določenega roka bodo neizkoriščene pravice zapadle in prišle v vseh ozirih ob svojo vrednost.

Za delničarje, ki prebivajo v tujini, se rok podaljša do 27. marca 1970, ustrezne operacije pa se bodo lahko opravljale le pri rimski filiali Zavoda.

SREČANJE MED TITOM IN EL NUMEIRIJEM

Politika neuvrščenosti steber miru in sodelovanja

Sudan in Jugoslavija presojata na isti način mednarodna vprašanja
Vsebina sestanka neuvrščenih

KARTUM, 21. — V glavnem mestu Sudana so se pričeli danes sudansko-jugoslovanski razgovori. V današnjih razgovorih sta predsednik Tito in predsednik revolucionarnega sveta Sudana Giafer El Numeiri izmenjala misli o mednarodnih in dvostranskih vprašanjih. Na začetku sestanka je predsednik revolucionarnega sveta Sudana pozdravil Tita kot revolucionarnega borca za pravice narodov, kot državnika, ki se je odločno zoperstavil vsem pritiskom na Jugoslavijo po vojni, kot pobudnika za politiko miru in mednarodnega sodelovanja, ki vlada veliko naporov za razširitev ideje neuvrščenosti, kot velikega prijatelja Sudana.

El Numieri je v svojem govoru poudaril, da Sudan zastopa antiimperialistično stališče, da obsoja intervencijo ZDA v Vietnamu, da podpira borbo narodov Južne Afrike proti tujcem te rizrekel zahvalo Jugoslaviji za njeno pomoč arabskim državam in palestinskemu osvobodilnemu gibanju. Politika neuvrščenosti, ki je po besedah predsednika revolucionarnega sveta Sudana steber miru, se je zadnje čase zelo razširila prav zaradi velikih naporov, ki jih vlaga Jugoslavija. Predsednik Tito je v svojem govoru dejal, da so ga besede El Numeira prepričale, da imate obe državi enake poglede na mednarodna vprašanja.

Precejšen del svojega govora je Tito posvetil politiki neuvrščenosti in obvestil predsednika revolucionarnega sveta Sudana, da je želja večine, naj bo sestanek neuvrščenih, ki naj bi se sklical pred jubilejnim zasedanjem generalne skupščine, delovni sestanek na katerem bi se proučila vsa najvažnejša vprašanja kot so kolonializem, sankcije proti državam, ki ne spoštujejo sklepov svetovne organizacije, uresničenost univerzalnosti ZN, podvzemanju ukrepov za razorožitev, podvzemanju učinkovitejših ukrepov proti pobudnikom napadalnih akcij.

Na kraju svojega govora je Tito izjavil, da bo Jugoslavija dala Sudanu opremo in razen material v vrednosti 200.000 funtov, kot pomoč v njegovi borbi proti pomanjkanju vode za gradnjo vodnjakov.

Slovenci na Koroškem naj glasujejo za socialiste

CELOVEC, 21. — Jutri bodo v Avstriji deželnozborske volitve na katerih bodo volivci izvolili svoje predstavnike v deželnih zborih. Čez en teden pa bodo volivci spet poklicani na volišče, da izvolijo svoje predstavnike v avstrijski državni zbornici. 26. aprila končno bodo avstrijski državljani glasovali glede zastopstev v občinah.

Koroške politične stranke sledijo seveda z največjo pozornostjo vse dogajanje v zvezi z volitvami predstavnikov v deželni zbor in v državno zbornico. To je razumljivo, ker so predstavniki na ravni krajevnih upravnih organov ljudstvo direktno pozna. Vprašanje volitev predstavnikov v deželne in državne organe pa je v tem trenutku važnejše s političnega stališča, posebno na Koroškem.

Zveza slovenskih organizacij je pred temi volitvami naslovila na slovenske volivce poziv, naj oddajo svoj glas Avstrijski socialistični stranki. Svoj poziv je utemeljila z dejstvom, da so avstrijski socialisti pozitivno prispevali k rešitvi nekaterih problemov slovenske manjšine, medtem ko je Avstrijska ljudska stranka sicer mnogo obljubljala, toda je v resnici ostala brezbrižna.

Sestanek med Jordanci in Palestinci

AMAN, 21. — V Amanu so se danes sestali predstavniki jordanske vlade s kraljem Huseinom na čelu in predstavnik palestinskih osvobodilnih gibanj, ki jih je na popoldanskem sestanku vodil Jaser Arafat, kateri se je pravkar vrnil iz Moskve.

V dopoldanskih urah sta delegaciji razpravljali predvsem o izboljšanju odnosov med organizacijami palestinskega osvobodilnega gibanja in jordansko vlado. Popoldne je sestanek trajal dve uri. Čeprav ni bilo izdano nobeno uradno poročilo, je glasnik organizacij palestinskega osvobodilnega gibanja izjavil, da je bilo ozračje na sestanku prisrčno.

Malo pred popoldanskim sestankom je kralj Husein sprejel delegacijo beduinskih voditeljev, ki so mu izrazili svojo zvestobo. Kralj Husein je izjavil, da Jordanija sedaj potrebuje enotnost in da bi bili kakršnikoli neredi in spopadi usodni za nadaljevanje boja proti Izraelu. Poleg tega je izjavil, da mora imeti palestinsko gibanje vse pravice v Jordaniji in da morajo biti jordanske oborožene sile gotove, da stoji za njimi vsa Jordanija v boju proti Izraelcem.

Minina poroka z rimskim novinarjem

RIM, 21. — Znana pevka Mina, ki jo mnogi imajo za najboljšo italijansko pevko, se bo prihodnji teden poročila z rimskim novinarjem Virgiliom Croccom. Vest je sporočil Virgilio Crocco sam, ki je dodal, da se bo z Mino poročil s civilnim zakonom v tujini.

Kot je znano, je Mina pred časom imela razmerje z igralcem Corradom Panijem in iz tega razmerja se ji je rodil sin Massimiliano. Pozneje je bila Mina čustveno vezana na glasbenika Augusta Martellija.

MOSKVA, 21. — Sovjetske oblasti so sporočile, da so oprostili zaporne kazni in izgnali iz države belgijskega študenta Tora Van Brantegena in norveškega študenta Gunnarja Gjengsetha. Oba sta manifestirala v SZ, Norvežan v Leningradu in Belgijec v Moskvi.

RIM, 21. — Glasnik leve smeri PSI je danes izjavil, da je zdravstveno stanje Riccarda Lombardija, ki boleha za prebavnimi motnjami, sicer zadovoljivo, vendar se bo moral bolnik podvreči kirurškemu posegu, ker so mu zdravniki ugotovili čir na črevesju.

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

Nov seznam plačnikov družinskega davka v Trstu

Občinski odbor je na svoji seji 18. t.m. odobril seznam novih ugotovitev obdavčljivih dohodkov občanov za leto 1970 in prejšnja leta, ki niso bili zapopadeni v prejšnjih seznamih družinskega davka. Gre za 735 davkoplačevalcev, od katerih ima najvišjo obdavčljivo vsoto trgovec Curto Giovanni, in sicer 30 milijonov lir ter 5.605.524 lir davka, najnižjo obdavčljivo vsoto pa delavec Battista Cesare za 70.000 lir, od katere bo plačal 2.180 lir davka.

Objavljamo seznam od najvišje obdavčljive vsote do obdavčljive vsote 2 milijonov lir, pri čemer pomeni prva številka obdavčljivo vsoto, druga v oklepaju pa davek, ki ga mora prizadeti plačati.

Curto Giovanni, trgovec, 30 milijonov (5.605.524), dr. Lanieri Franco, industrijec, 28 milijonov (5 milijonov 231.822), Cucchiaini Giovanni, trgovec, 22.600.000 (4.222.828), Di Lenardo Alberto, trgovec, 21 milijonov (3 923.867), Ciano Mario, obrtnik, 20 milijonov (3.737.016), Gasparotto Ornella, trgovka, 19.600.000 (3 milijone 662.275), Viscovich Gastone, zavarovalec, 18.600.000 (3 milijone 475.424), Ramani Sergio, skladiščnik, 18 milijonov (3.363.314), Hesse Alberto, trgovec, 16 mil. (2 989.612), Rodriguez Carlo, uradnik, 13 mil. (2.429.060), Maniccia Lorenzo 12.800.000 (2.391.431), odv. Perco Dino 12 mil. (2.242.210), Borghetti Augusto, trgovec, in dr. Mario Gentilli, zdravnik, po 11.400.000 (2 milijona 103.473), Duma Angelica, zasebnica, in Mitri Bruno, bančni uradnik, po 11 mil. (1.995.411), Pitteri Mario, podjetnik, 10.400.000 (1 milijon 846.086), Berdini Salvatore, Kuntura Giuliana, trgovka, in Spazzapan Vladimiro, industrijec, po 10 mil. (1.728 370), Botteri Giuseppe, zdravnik, 9.800.000 (1.693.803), Cragliotto Mariano, obrtnik, 9.500.000 (1.597.575), dr. Candussi Guido, uradnik, in Redoni Stellio, zdravnik, po 9.300.000 (1.563.942), Gerli Antonio, trgovec, in Race Albina po 9 mil. (1.464.444), Vielmetti Laura, trgovka, 8.700.000 (1.415.629), dr. Colangeli Luciano, funkcionar, Mc Cann Thomas, industrijec, Orlando Giacinto, uradnik, in Prioglio Luciano, spediter, po 8 mil. (1.214.531), Furlani Tullio, zdravnik, 7.800.000 (1.184.167), Rosani Carlo, uradnik, 7.700.000 (1.168.986), Favotti Luigi, zdravnik, 7.600.000 (1.153.804), Lican Carlo, urar, De Manzini Piero, lekarnar, in Tamaro Menotti, zdravnik, po 7.500.000 (1.097.749).

Ancona Nereo, trgovec, Biagini Aldo, bančni uradnik, Cominotti Giacomo, industrijec, Dallamartina Bruno, arhitekt, Furlan Umberto, uradnik, Granzi Giovanni, asistent, Levi Vittorio, uradnik, Riosa Ervino, mizar, Riosa Vittorio, mizar, odv. Sacerdoti Giacomo, vsi po 7 mil. (980.967).

Odv. Vincenzo Morgera 6.900.000 (966.953), Baxa Arturo, uradnik 6 milijonov 800.000 (952.939), Parovel Remigio, trgovec, in Pecile Romano, trgovec, 6.700.000 (938.926), Tonizzo Mario, 6.600.000 (924.912), De Pretis Ermenegilda, gospodinja, in Fior Renato, zdravnik, 6.500.000 (870 tisoč 414), Udovich Mario, zdravnik, in Zampa Sereno, ličar, 6.400.000 (857.023), Garbin Giacomo, pek, 6 milijonov 300.000 (843.632), Mambrini Leonice, Rizzardi Germano, uradnik, Stern Rodolfo, hotelir, Terpin Aldo, odvetnik, po 6 mil. (766 tisoč 89), Eskenasi Levi, trgovec, Mogiovi Giovanni, zdravnik, Oberweger Giorgio, trgovec in Sereni Amalia, trgovka po 5.800.000 (740 tisoč 552), Ricci Edoardo, tiskar, 5.700.000 (727.784), Fattovich Marco, zdravnik in Orlandini Carlo, trgovec po 5.600.000 (715.016), Turko Bruno, šofer, in Ulcigraj Bruno, zdravnik po 5.500.000 (659.428), Di Rocco Giulio, trgovec 5.400.000 (647 tisoč 138), Gobbo Angelo, podjetnik, Olivotti Pietro, uradnik, in Zanin Giovanni, gostilničar, po 5.300.000 (635.449), Piazza Brunetto, časnikar, in Varesano Adolfo, kramar, 5 milijonov 200.000 (623 459), Bin Francesco, zavarovalec in Smolic Lidia, gospodinja po 5.100.000 (611.470).

Tudi «Fairland» je od včeraj v Trstu

Kakor napovedano, je včeraj redno priplula v naše pristanišče ladja «Fairland», ki jo bodo v Tržaškem arzenalu — Sv. Marku skupaj z drugo enako ladjo «Fairwind» predelali v novi potniški enoti. «Fairland» je priplula iz Taranta, ter je zdaj zasidrana v Sv. Marku Kakor smo že poročali, so delavci že precej napredovali z delom na prvi ladji. Prenovitev «Fairwind» in «Fairland» bo trajala približno dve leti, celotno naročilo pa se glasi na 22 milijard lir, oziroma na 14,7 milijonov funtov šterlingov. Naročnik, angleška družba Sitmar, je kupila obe ladji januarja leta 1968 od znane pomorske družbe Cunard Line. Vse do danes pa sta bili ladji v angleškem pristanišču Southampton.

Dijakovo stanje še vedno brezupno

Stanje 18-letnega dijaka Ottavia Zacchigne, ki se je v petek zjutraj polil s kerozenom in zažgal v javnem parku, je še vedno brezupno. Ob njem so se zbrali poleg matere, sestre in tete, tudi 23-letni brat Renato in stric, ki sta dospela včeraj iz Turina. Zdravniki si še vedno ne upajo izreči kakršnegakoli mnenja. Hude opekline, ki si jih je fant povzročil, zavzemajo sedemdeset odstotkov kožne površine. Splošno pravilo, ki navadno velja pri opeklinah, je, da je možno rešiti človeku življenje, če mu ostane nedotaknjena ena tretjina kože. V tem primeru upoštevajo zdravniki, da je fant mlad in zdrav, zaradi česar je njegova naravna odpornost večja. Res je pa tudi, da na dermatološkem oddelku tržaške splošne bolnišnice nimajo vseh priprav in sterilizirane sobe, ki bi bile potrebne za res učinkovito zdravljenje. Taka možnost bi bila v milanski bolnišnici, mladeničevo stanje pa ne dovoljuje, da bi ga sedaj prepeljali tja.

Mladeniča sta danes obiskala škof in prefekt Cappellini.

● Pod predsedstvom Lucce se je v preteklih dneh sestala komisija za sestavo področnih načrtov za razvoj ERSA. Sestanka so se udeležili itudi funkcionarji deželnega leležili tudi funkcionarji deželnega odborništva za kmetijstvo. Komisija je odobrila načrt za razdelitev deželnega področja, ki ga bodo predložili v proučitev odborništvu. Na podlagi tega načrta bodo razdelili deželo na osem področij

Odložene volitve obrtnikov

V pričakovanju proglasitve deželnega zakona o pravni ureditvi obrti, ki vsebuje tudi predpise o izvolitvi pokrajinskih komisij za obrt, je deželna uprava odložila volitve v razne organe obrtnikov. Hkrati s to odredbo in v skladu z glasovanjem v deželnem svetu 4. februarja je odbornik za delo, socialno skrbstvo in obrt Stopper posredoval pri predsedstvu vsedržavne zveze bolniških blagajn obrtnikov in prosil, naj se odložijo volitev upravnih svetov pokrajinskih bolniških blagajn, tako da se lahko hkrati opravijo volitve za obnovitev pokrajinskih komisij za obrt in upravnih svetov bolniških blagajn. V ta namen je tudi odbornik Stopper sklical sestanek predsednikov omenjenih komisij in blagajn za 2. marec.

Seja deželnih komisij

Tudi prihodnji teden ne bo sestankov deželnega sveta, zakonodajno dejavnost pa bodo nadaljevali v komisijah. V torek ob 10. uri se sestane četrta stalna komisija, ki bo nadaljevala proučevanje zakonskega osnutka o ponovnem finansiranju deželnega zakona štev. 35 iz leta 1969 za pospeševanje industrijskega razvoja na gorskih področjih. V torek bo tudi običajna seja deželnega odbora. V sredo se sestane druga komisija za kmetijstvo, ki bo nadaljevala razpravo o poročilu odbornika za kmetijstvo Comellija o zaščiti tal.

Jugoslovanski pomorščak se hudo opekel pri peči

Na ladji «Drežnica» se je včeraj precej hudo ponesrečil 32-letni jugoslovanski pomorščak Ivan Ivančič Maritan. Bilo je malo pred poldnem in bil je zaposlen v strojnici. Približal se je peči, da bi pogledal, kako je z gorivom, ko ga je nenadoma po rokah in obrazu oplazil večji plamen. Kriknil je in si s krvavimi rokami zakril obraz. K njemu je priskočil delovni tovariš in ga prestregel, da ni padel na tla. Prihiteli so tedaj še drugi in pospremili ponesrečenca najprej na palubo, nato pa na kopno, od koder so obvestili Rdeči križ. Bolničarji so ga z rešilnim avtom nemudoma odpeljali v bolnišnico. Dežurni zdravnik je po prvem pregledu ugotovil, da ima opekline prve stopnje po levi roki, druge in tretje stopnje po desni roki do rame ter druge stopnje po obrazu. K sreči se ognjeni zublji niso dotaknili oči. Popeljali so ga nato na dermatološki oddelek, kjer se bo moral zdraviti približno en mesec.

šport šport šport

MS 1970 VYSOKE TATRY

SP KLASIČNIH SMUČARSKIH DISCIPLIN

Za Sovjeta Napalkova še ena zlata kolajna

Jugoslovan Zajc se uvrstil na 17. mesto - Slaba uvrstitev Italijanov

ŠTRBSKE PLESO, 21. — Garij Napalkov je osvojil na letošnjem svetovnem smučarskem prvenstvu klasičnih disciplin že svojo drugo zlato kolajno, s tem pa je obenem priboril Sovjetski zvezi že sedmo zlato odličje. Potem ko je v prvem dnevu zmagal na srednji skakalnici, je Napalkov danes premagal vso svetovno elito tudi na veliki skakalnici in je tako dokazal, da je trenutno res skakalec, ki je najbolj v formi. Tekmovanje se je odločilo dejansko v drugi seriji skokov. Napalkov in Raška je osvojil srebrno kolajno) sta bila namreč po prvih skokih v precejšnjem zaostanku: Raška je bil sedmi, Napalkov pa celo trinajsti. V drugi seriji pa je Sovjet opravil res čudovit skok, dolg in slogovno popoln. Obenem pa je z daljavo 109,5 metra postavil tudi nov rekord skakalnice.

Med favoriti, ki so precej razočarali je bil zlasti Norvežan Wirkola s svojim več kot skromnim 27. mestom. Prav tako so precej razočarali tudi nastopi italijanskih skakalcev, saj se je najboljši med njimi, Albino Bazzana, uvrstil komaj na 38. mesto. Precej bolje so se odrezali Jugoslovani, zlasti Jeseničan Ludvik Zajc, saj deli na končni lestvici petnajsto mesto.

Prvenstvo bodo zaključili jutri z moškim tekom na 50 km.

Lestvica tekmovanja na veliki skakalnici:

1. Garij Napalkov (SZ) (91-109,5) 226
2. Jiri Raška (ČSSR) (91 - 99) 212,3
3. Daniel Stanislav Gasienica (Pol.) (92 - 100,5) 211,8
4. Tauno Kayhko (Fin.) (93,5 - 101) in Ernst Kroll (Av.) 95- 99,5) (90 - 98) 201,5.
6. Takaši Fujisawa (Jap.) (89,5 - 99) 207,7
7. Jo Inge Jborneby (Nor.) (94 - 100) 207,4
8. Karel Kodejška (ČSSR) (93 - 95) 205,5
9. Reinhold Bachler (Av.) (93,5 - 98) 205,4
10. Hans Schmid (Švi.) (93 - 102) 205,3
11. Lars Grini (Nor.) (85 - 103) 204,3
12. Anatoli Želganov (SZ) (89 - 97) 204,2
13. Josef Matouš (ČSSR) (84 - 100) 203,9
14. Josef Zehnder (Švi.) (90,5 - 99) 203,1
15. Raimo Ekholm (Fin.) (89,5 - 98,5) 201,5 in Ludvik Zajc (Jug.) (90 - 98) 210,5

Država	Kolajne Z	S	B
Sovjetska zveza	7	2	4
Češkoslovaška	1	1	0
Švedska	1	0	1
Norveška	0	1	2
Finska	0	1	1
Vzhodna Nemčija	0	3	0
Japonska	0	1	0
Poljska	0	0	1

Svetovno prvenstvo

DANES

Nedelja, 22. februarja
SPORED

08.30 tek na 50 km — moški
13.00 zaključna svečanost

TV

15.00 tek na 50 km — moški

JACKSON HOLE (Wyoming), 21. — 21-letni avstrijski tekmovalec Karl Cordin je zmagal danes na mednarodnem smučarskem tekmovanju «Wilde West Clasic Classic» v smuku. Premagal je tri Francoze, ki so se za njim uvrstili na lestvici tako: 2. Orcel, 3. Duvillard, 4. Pinel. Italijan Anzi je bil sedmi.

Danes na Pesku smučarske tekme za naraščajnike

SPDT organizira danes, v nedeljo 22 t. m. na Pesku pri Bazovici smučarsko in sankaško tekmovanje za naraščajnike. Tekmovalci bodo razdeljeni (za smučanje in sankanje) na tri starostne razrede:

a) rojeni v letih 1956 in 1957
b) rojeni v letih 1958 in 1959
c) rojeni v letih 1960 in 1961

V smučanju bodo tekmovalci nastopili v veleslalomu, v sankanju pa v spustu.

Trije najboljši v vsaki kategoriji bodo nagrajeni s kolajnami. Razen tega bo najboljši v vsaki kategoriji prejel brezplačno vozovnico za avtobusni izlet na 4. zimske športne igre, ki bodo naslednjo nedeljo v Trbižu.

Zbirališče za tekmovanje na Pesku bo ob 9.30 pri cerkvi v Bazovici (za tiste tekmovalce, ki bodo brez prevoznega sredstva) in ob 10. uri pred gostilno na Pesku za vse ostale.

SPDT organizira 1. marca avtobusni izlet v Trbiž ob priliki 4. zimskih športnih iger. Zaradi velikega števila udeležencev bo zaključek vpisovanja v sredo, 25. februarja. Cena izleta 1.200 lir člani in 1.400 lir nečlani.

Vpisovanje v Ul. Geppa 9, tel. 31-119.

Izlet ŠD Polet v Trbiž

Športno društvo Polet z Opčin organizira 1. marca, ob priliki 4. zimskih športnih iger, avtobusni izlet v Trbiž. Cena: 1.200 lir.

Vpisovanje do srede, 25. februarja, v trgovini s čevlji Marčelo Malalan, Opčine, Proseška c. št. 18.

ATLETIKA

WOLWERHAMPTON, 21. — V atletskem srečanju «indoor» med Veliko Britanijo in Vzhodno Nemčijo je postavila vzhodna Nemka Karin Baltzer letošnji najboljši rezultat na svetu v teku na 60 metrov z ovirami s časom 8"2. Njen rojak Wolfgang Nordwig pa je skočil s palico 5,27 m in je to evropski rekord «indoor».

V PRIJATELJSKI NOGOMETNI TEKMI

Španija-Italija 2:2

Italija je zapravila vodstva z 2:0

ŠPANIJA — ITALIJA 2:2 (2:2)

STRELCI: 12. minuta Anastasi (I), 17 minuta Riva (I), 24. minuta Burgnich (I) avtogol, 26. minuta Salvadore (I) avtogol.

Postavi obeh ekip:

ŠPANIJA: Iribar, Sol, Gallego, Eladio, Costas, Uriaerte, Lora, Amancio, Garate, Arieta, Rojo.

ITALIJA: Zoff, Burgnich, Facchetti, Cera, Puja, Salvadore, Domenghini, Rivera, Anastasi, De Sisti, Riva.

SODNIK: Tschentscher (Z. Nemčija).

Nobenega dvoma ni, da Italija ne more biti zadovoljna s potekom sinočnje tekme s Španijo, v kateri je dala štiri gole, toda od teh dva v — lastno mrežo. Čeprav je Italija v prvem polčasu (po dobre četrt ure) že vodila z 2:0 in je nato prišlo do izenačenja predvsem po nerodnosti branilcev, pa moramo pripomniti, da neodločen izid za Španijo ni krivično plačilo. Španci so bili morda celo boljše moštvo na igrišču, zlasti v drugem polčasu, ko so se razigrali in so s hitro igro skoraj ves čas oblegali italijanska vrata. Nevarni so bili njihovi prodori posebno po levem krilu. Kljub vsemu pritisku pa le niso prišli do gola. Italija je imela pri tem nekaj sreče (žoga se je odbila od vratnice), obramba je bila sicer nekoliko neurejena, zlasti na desni strani, kljub temu pa je večinoma pravočasno prestregla nevarne domače napadalce. Velik delež zaslug za to, da Italija ni odšla poražena z igrišča, pa ima predvsem Zoff, ki je zavrnil nekaj res nevarnih strelov, za oba prejeta gola pa ni kriv, saj sta ga povsem presenetila. Odpovedal pa je v tej tekmi zlasti italijanski napad. Rive sploh ni bilo prepoznati. Zelo poredkoma je odločneje posegal v dogodke pred nasprotnikovimi vrati. Res pa je tudi, da je imel pri svojem delu zelo malo opore pri soigralcih.

Srečanje je postalo proti koncu (brez potrebe) precej grobo in med igralci je prišlo tudi do prvih obračunavanj. Sodnik je imel precej dela, da je obdržal srečanje v mejah korektnosti.

Tekma je vsekakor pokazala, da italijanska ekipa še ni na mestu in bo potrebovala še precej priprav, da bo sposobna učinkovito poseči v dogodke na letošnjem svetovnem prvenstvu v Mehiki.

BOKS

Benvenuti-Baiard 30. maja v Umagu?

Svetovni prvak srednje boksarske kategorije Tržačan Nino Benvenuti bo verjetno nastopil 30. maja v Umagu, kjer naj bi branil svoj naslov proti 26-letnemu Amerikancu Doyleju Baiardu iz Akrona v Ohiu To vest nam je sinoči v telefonskemu pogovrou potrdil direktor hotela Adriatic v Umagu, ki je pobudnik za to srečanje. Seveda še ni gotovo, če bo do tega srečanja — ki bi bilo na prostem — tudi res prišlo, ker so pogajanja še vedno v teku.

KOLESARSTVO

RIM, 21. — Jutri bo start tradicionalne 13. kolesarske dirke po Sardiniji. Start bo v Rimu, prva etapa pa bo vodila do Civitavecchie.

Letos nastopa na tej dirki 12 ekip s skupno 72 tekmovalci. Glavni protagonisti dirke bodo Merckx, Gimondi, Adorni, Bitossi, Dancelli, Polidori, Zilioli in Michelotto.

* * *

Na mednarodni šestdnevni kolesarski dirki v Milanu je zmagala nemško - belgijska dvojica Kemper - Seeuws.

OBVESTILA

Atletski odsek ŠZ Bor

organizira dne 1. MARCA tekmovanje v krosu, na katerem lahko nastopijo tisti atleti, ki niso še nikoli sodelovali na uradnih tekmovanjih (FIDAL). Tekmovalci bodo razdeljeni v tri skupine:

1. naraščajniki (letniki 1955, 1956, 1957) proga 1 km,
2. mladinci (1953, 1954) proga 2 km,
3. člani (1952, ali starejši) proga 4 km.

Prvi trije iz vsake skupine bodo nagrajeni s kolajnami.

Zbiranje in prijave atletov ob 9.30 v Prosvetnem domu v Bazovici.

Udeležencem krosa bo na razpolago slaćilnica Slomškovega doma.

Tekmovanje bi moralo biti na sporedu 22. februarja, vendar pa so ga morali organizatorji prenesti za teden dni, ker je proga zasnežena in poledenela.

V MOŠKI ODBOJKARSKI D LIGI

Kras: gladko 3:0

PAV krasovcem ni bil dorasel nasprotnik

Na stadionu «1. maj» v Trstu sta se sinoči pomerili v okviru moškega odbojkarskega prvenstva D lige šesterki Krasa in videmskega PAV. Po pričakovanju je zmagal Kras, vendar precej bolj gladko in prepričljivo, kot je kazalo pred tekmo. Videmčani so prišli namreč na igrišče s trdnim namenom, da odnesejo iz Trsta obe točki, toda doživeli so hud in grenak poraz. Krasovci so namreč zaigrali res na visoki ravni in niso zapravili niti enega seta. Poleg tega pa so dovolj zgovorni tudi izidi setov (15:7, 15:7, 15:9). To srečanje je bilo eno najvažnejših v vsem prvenstvu, čeprav so ga odigrali že v prvem kolu: med seboj sta se namreč pomerila neposredna tekmeca za osvojitev prvega mesta. Zmaga Krasa je tako avtomatično postavila ekipo iz zgoniške občine v vlogo velikega favorita za končno zmago, in kolikor med potekom prvenstva ne bo prišlo do nepredvidenih spodrsljajev, bodo krasovci pričakovanja svojih navijačev vsekakor izpolnili. Sinočnja tekma je namreč pokazala, da so načrti Krasa (napredovanje v C ligo) postavljeni na realne in trdne temelje.

V ŽENSKI B LIGI

Bor-Zarja 3:1

V prvenstvu ženske B lige je sinoči Bor premagal bazovisko Zarjo s 3:1 (15:10, 12:15, 15:2 in 15:6).

Bazovke so se Tržačankam močno upirale, zlasti v začetnem delu srečanja, v drugem setu pa so celo osvojile celotni izkupiček. Nato pa so močno popustile in so tekmo predale z enakim izidom, kot prejšnjo nedeljo proti AGI.

* * *

V moški B ligi je Bor premagal Libertas s 3:1.

PLAVANJE

V Trstu bo danes plavalno tekmovanje «Campanile nuoto», na katerem bodo nastopile ekipe Trsta, Padove in Firenc. Ob 16. uri, pred začetkom tekmovanja, in v odmoru, bosta nastopila v ekshibicijski nastopu tudi odlična italijanska skakalca v vodo Di Biasi in Cagnotto.

PRED PREMIERO «PRIGODE UBOGEGA KRISTJANA»

Razgovor s pisateljem Ignaziom Silonejem

Prisotnost pisatelja Ignazia Silonejа v Trstu ob krstni slovenski izvedbi njegove drame «Prigoda ubogega kristjana», so časnikarji «Primorskega dnevnika», radia Koper in RTV Ljubljana pred predstavo izkoristili za razgovor, med katerim je pisatelj Silone rade volje in s posebno prijaznostjo odgovarjal na zastavljena vprašanja.

VPRAŠANJE: Gospod Silone, Slovensko gledališče v Trstu vključuje vsako sezono v svoj repertoar po eno ali več del italijanskih avtorjev, ker ima to za eno izmed pomembnih manifestacij svojega poslanstva. Kako gledate vi, kot eminentna osebnost italijanske kulture na vlogo kulture na splošno in gledališča še posebej v mestu, kjer se srečujeta dve civilizaciji, dve kulturi in dve narodnosti?

ODGOVOR: *Zelo všeč mi je to, kar ste dejali in česar nisem vedel, da namreč Slovensko gledališče v Trstu redno vključuje v svoj repertoar vsaj po eno italijansko delo in upam, da je v tem na neki način tudi recipročnost z italijanske strani ne samo v Trstu, temveč tudi drugod. Mnogi slovenski avtorji, tudi mlajši, so bili že prevedeni v italijanščino in tudi cenjeni. Vloga umetnosti v njenih različnih oblikah od literarne do gledališke in filmske, je v zbliževanju med narodi, v zbliževanju tega, kar je v človeku univerzalnega. Seveda obstajajo nasprotja, ki so neizbežna, v sami notranjosti dežele, n. pr. med severom in jugom, pa tudi v odnosih z bližjimi in daljnimi narodi ali tudi med manjšino in večino. Umetnost pa mora vedno imeti zelo važno vlogo prav zato, ker nam izpoveduje stvarnost človeškega duha v univerzalnem smislu in zato premaguje nasprotja.*

VPRAŠANJE: Bral sem vašo «Prigodo ubogega kristjana» in prisotvoval sem generalni vaji v Slovenskem gledališču. Priznati moram, gospod Silone, da me je delo globoko prevzelo. Zanima me, če ste imeli pri pisanju te vznemirljive drame v mislih določeno situacijo v Cerkvi ali pa splošne družbene spremembe, katerim smo priča v vseh njihovih dramatičnih pojavih?

ODGOVOR: *Mislim, da vse moje knjige obravnavajo vedno isti argument, vedno človeka v sporu z zgodovinsko - socialnim kolesjem, bodisi da gre za fašizem, za zgodovinske ali aktualne probleme. Isto velja seveda za 13. ali 14. stoletje. Politični problemi se spreminjajo, današnji niso enaki onim iz 14. stoletja, toda osnovni in vedno isti problem so odnosi med človekom in družbo, med Cerkvijo in državo. Gotovo bo je bil povod, da sem pisal o Celestinu raje kot o kakšni drugi osebnosti iz bližnjih stoletij ta, ker so tudi v našem času prisotne velike notranje muke Cerkve, ki se potem na neki način odražajo na mukah celotne družbe. Toda vsaj zame Celestin ni mnogo drugačen od drugih osebnosti v mojih romanih.*

VPRAŠANJE: S kakšnimi občutki prihajate v naše mesto in med nas Slovence v Trstu, potem ko ste kot antifašist imeli stike z nami v prvih borbenih vrstah delavskega razreda v tistih dramatičnih časih, ko nam je bila s požigom «Balkana» napovedana narodna smrt?

ODGOVOR: *Da, vrniti se v Trst, videti to, kar je ostalo od starega Trsta, to je zame dokaj patetično občutje, saj sta leti, ki sem ju preživel v Trstu po prvi svetovni vojni, zapustiti globoke sledove v meni in tudi lepe spomine skupno z onimi vse prej kot lepimi in tudi žalostnimi. Med lepimi spomini je bratstvo, ki je vladalo med nami italijanskimi in slovenskimi ali hrvaškimi antifašisti. V tiskarni, kjer sem delal, se je tiskal «Il lavoratore» in tudi «Delo». Skupaj smo prenašali fašistične napade, nekatere grozne. Tvegali smo tudi življenje. In ko sem v večernih urah prihajal v tiskarno, je bilo zame zelo žalostno, da so med nasprotniki, to je med fašisti, bili v velikem številu težaki z juga, delavci iz Puglie, ki jih je najel Cosulich, da so prišli sem, ali pa da so bili med njimi vojaki brigade Sassari, ki so doma živeli v revščini, tukaj pa so jih vojaške oblasti uporabljale tudi za vzdrževanje javnega reda. To so žalostni spomini, ki so danes k sreči preteklost, samo še prikazni, ali vsaj spomini, ki niso več v ospredju. V ospredju pa je sodelovanje, tudi moje sodelovanje s slovenskimi progresisti in lepi spomini prevladujejo nad grdimi.*

VPRAŠANJE: Kakšni so vaši vtisi, ko osebno in prvič prisostvujete izvedbi svojega dela na odru Slovenskega gledališča v Trstu?

ODGOVOR: *Zame kot avtorja ima, dejal bi celo tehnično važno, videti kako je moje literarno delo preneseno na oder tudi kadar je dramatizacija zvesta, zelo zvesta, saj gre vedno za interpretacijo, ki je odvisna od režiserjevega sloga pa tudi od osebnosti igralcev. Seveda bo zanimiva primerjava med to vašo predstavo in ono v italijanščini. Osebno zelo spoštujem gledališko delo, vendar menim, da je moje ime pisatelja povezano predvsem z literarnim tekstom, v ostalem pa je zasluga ali eventualna nezasluga stvar gledališča. Zadovoljen sem, da so razne dosedanje uprizoritve navdihovali različni in celo nasprotujoči si gledališki kriteriji. Mislim, da je umetnost neprestano eksperimentiranje in da je treba dovoljevati prenašanje v odrsko gledališko stvarnost na osnovi principov in preferenc gledaliških ljudi.*

VPRAŠANJE: Slovenski bralci vas poznajo iz vaših v slovenščino prevedenih literarnih del, s tem delom pa stopate pred slovensko javnost kot avtor drame. Kaj vas je napotilo, da ste privolili v priredbo vašega romana v dramo?

ODGOVOR: *Bistvena razlika med pripovedništvom in gledališkim delom je, da je drama bolj stilizirana, bolj zbrana, bolj intenzivna, medtem ko je v pripovedništvu mnogokrat prisotna pokrajina, tudi psihologija, opisovanje, kar ni mogoče v gledališču. S tega stališča moram reči, da je moj način pisanja romanov zelo blizu gledališču, ker dajem skromen pomen pokrajini in je pokrajina le v funkciji oseb, ker ni poglabljanj vase in ker ne delam psiholoških analiz. Osebnosti so predstavljene s svojim načinom dejstvovanja in iz njihovega načina dejstvovanja je mogoče razumeti način njihovega mišljenja. Nikoli nisem ustvaril osebnosti, ki razmišlja in izraža svoje notranje kontraste v monologu, pač pa te kontraste izraža v spopadu z drugimi. Potemtakem sem že zelo blizu drame, kar velja na pr. tudi za knjige, ki so že bile prevedene v slovenščino, kot na pr. za «Fontamaro», v kateri osebe dejstvujejo in razpravljajo. Seveda vsega bi ne bilo mogoče skrčiti na kratko gledališko sceno. Mnogokaj je treba žrtvovati, toda ponavljam, že moj način pisanja je tako eksistencialističen, da je zelo blizu gledališki formi. Zato zame ni bil potreben velik napor za neposreden prehod h gledališču.*

VPRAŠANJE: Bi lahko zvedeli kaj o vaših pisateljskih načrtih za prihodnost?

ODGOVOR: *Ne vem, če bom napisal še kakšno dramo in tudi ne vem, če bom napisal še druge romane. Navadno se nimam za delavca, za trgovskega proizvajalca in torej obveznega objaviti vsako leto ali vsako drugo leto kako stvar. Kadar se lotim pisati je delo v moji notranjosti že dokončano. Gre samo za to, da mu dam eno ali drugo gledališko obliko.*

Časnikarji Primorskega dnevnika, radia Koper in RTV Ljubljana med razgovorom s pisateljem Silonejem

ČETRTA PREMIERA SEZONE SG V KULTURNEM DOMU

V konfliktu med Celestinom in Bonifacijem so prisotne pretresljive dileme današnjosti

Režija Andrej Hieng - Gostovanje člana ljubljanske Drame Jožeta Zupana v glavni vlogi

V odgovor na vprašanje, kako sodi o dramatizaciji svojega romana «Prigoda ubogega kristjana», je pisatelj Ignazio Silone odgovoril da so njegovi romani zelo blizu dramam, ker je v njih malo opisovanja in toliko več dialogiranja.

Med «Prigodo» — romanom in «Prigodo» — dramo bi torej ne smele biti bistvene razlike, razen kolikor gre za razliko, ki jo prinaša nujno skrčenje teksta na odrsko sprejemljivo dolžino in pa prenos opisujočega v delu na sceno, kostume, scensko glasbo ter notranje in zunanje karakterno oblikovanje posameznih oseb. Pa se mi vendarle zdi, da pri še tako dobri dramatizaciji, kakršna je brez dvoma Zurlinijeva, ki je služila za osnovo tudi naši uprizoritvi v Kulturnem domu, delo vendarle doživi spremembo, ki je glede na roman negativna in pozitivna obenem: negativna, ker se je porazgubila marsikatera stilistična finesa Silonejevega sloga (čeprav so vse besede v drami izključno njegove), pozitivna ker je vsebina poenostavljena, zreducirana na dvoje jasno opredeljenih stališč, med katerimi ni prostora za nianse in kompromise. Konflikt med Celestinom V. in Bonifacijem VIII. je vseskozi odkrit, od izhodišča do zaključka logično speljan, tako da gledalcu ni potreben noben poseben miselni napor za razumevanje bistva spora. Gledalčev napor ostaja le v tem, da skuša razumeti, da gre neposredno in zgodovinsko v delu samem sicer res za spor med dvema pojmovanjema Cerkve in krščanstva, med Bonifacijevo vladajočo cerkvijo in med Celestinovo Cerkvijo vesti, Cerkvijo revežev, da pa gre v resnici za mnogo več, za v vsakem družbenem obdobju in v vsaki družbeni strukturi pričujoče dileme.

Tu pa se dejansko začenja gledalčeva miselna angažiranost ob tem Silonejevem delu, pa naj gre za gledalca s krščanskimi ali marksističnimi nazori, kajti v obeh teh družbenih konceptih je problem dušeče sile (ali nasilja kot oblasti) na eni ter odrešujoče vesti na drugi, aktualen. V obeh primerih gre za trd boj, kajti Bonifacijev je mnogo na obeh straneh in Celestini so kot partizani odrešenja človeka v našem času. Resnično gre za velike in dramatične stvari in mi smo jim priče v velikem in malem v svetu in doma, dan za dnem.

Silonejeva zgodovinska drama je v tem smislu močno aktualna, tako zelo aktualna, da mora prevzeti vsakogar, ki se v našem času opredeljuje ne na liniji strank (ker je to v bistvu postransko in preživelo), temveč na liniji človečnosti, na liniji boja za take človeške odnose, v katerih se bo oblast sile, oblast meča, duhovnega in vladarskega, umaknila vladavini vesti in humanosti.

Uspeh odrske realizacije «Prigode ubogega kristjana» je v tem, kako uspe režiserju ohraniti oziroma uskladiti zgodovinski čas in dogodek, torej čas Celestina in Bonifacija z večnim problemom odnosa med družbo in posameznikom. Za našo tržaško postavitev v režiji Andreja Hienga sodim, da se ji uspeh v tem smislu ni izmaknil. Danost v dramatizaciji sami je Hieng z velikim posluhom za bistveno izkoristil do kraja s tem, da ni v ničemer popustil scenskim in odrskim učinkom, da je pozorišče opremil le z najnujnejšim, da je skratka ukovril dogajanje v asketsko strogost, v kateri ni ničesar, kar bi utegnilo gledalca premotiti in odmakniti njegovo pozornost od jedra — od usodnega konflikta. Z režijskim konceptom se odlično ujema scena Svete Jovanovića, ki učinkuje duhovno, in v enaki meri scenska glasba Pavla Merkuja, ki ji je sicer odmerjena vezna vloga med posameznimi slikami, a postaja v celotnem okviru komponenta ambienta in razpoloženja. Tudi kostumi so bili odgovarjajoči, čeprav bi večja zunanja različnost med spiritualci in menihi oz. kleriki bolj poudarila poseben položaj prvih.

V takem okviru so imele posamezne osebe jasno začrtano karakterizacijo, kar pa ni prišlo povsem dosledno do izraza. Morda je bila temu do neke mere kriva razbita homogenost ansambla s pritegnitvijo nekaterih zunanjih moči in njegova kreativna neizenačenost?

Gost Jože Zupan je podal osebnost brata Petra Angelaria, poznejšega papeža Celestina, prepričljivo in dopadljivo. Kljub zadržanosti izrazno bogat in glasovno prijeten, je njegov Celestin dognano rasel v svojem odklanjanju vladajoče Cerkve in v svojem odporu proti taki Cerkvi, ki je evangelij in očenaš zamenjala z mečem in silo institucije. Njegov odstop je bila logična posledica tega odpora; zgodovinsko je bil sicer poraz, a človeško zmaga. Z dognano in inteligentno dozirano igro med bojevitostjo in razočaranjem je končno ostal fizični premaganec, toda moralni zmagovalec.

Rado Nakrst v vlogi kardinala Benedikta Caetanija in poznejšega papeža Bonifacija VIII. je bil kot nosilec oblastniškega političnega koncepta Cerkve pravo nasprotje Celestinovo v vsem: v govorni zajedljivosti in politikantski izprijenosti, v ciničnem razlaganju in opravičevanju svojih pogledov in brutalnem izvajanju svojih nekrščanskih principov. Vsekakor je Nakrst ustvaril močan lik.

Brate spiritualce so igrali Silvij Kobal, Stane Raztresen, Stane Starešinič in Drago Gašperlin z vso potrebno, skorajda partizansko gorečnostjo za idejo, ki pa je tu in tam vendarle prerasla v preveliko hrupnost, vsaj v prvih prizorih, ki resnični notranji gorečnosti ni kaj prida prispevala. Čedni sta bili vlogi Livija Bo-

Jože Koren

(Nadaljevanje na 5. strani)

Še eno pomembno delo Narodne in študijske knjižnice

Bibliografija slovenskega tiska v Italiji v prvem povojnem desetletju (1945-1954)

Avtorja A. Kolerič in M. Pertot sta opravila novo veliko in koristno delo, ki dviga ugled knjižnice

Narodna in študijska knjižnica v Trstu je te dni izdala še eno — to pot dokaj zajetno — bibliografijo, ki sta jo sestavila A. Kolerič in M. Pertot. Gre za bibliografijo slovenskega tiska v Italiji od 1. maja 1945 do 31. decembra 1954, t. j. za prvo povojno desetletje. Sicer je knjižnica svoj čas že izdala Tržaško bibliografijo od 1. maja 1945 do 31. decembra 1949 ter vanjo zajela slovenski in italijanski tisk. Zaradi finančnih in drugih težav pa ni mogla tega dela nadaljevati.

V sedanjo bibliografijo je vključen samo slovenski tisk, ki je izšel v Italiji sploh ter je zapeležen tudi slovenski tisk iz omenjenih dveh bibliografij, ker so v njih izpadle nekatere slovenske enote. Zato je sedanja bibliografija glede tega popolnejša in prav dobrodošla.

Kdor se količkaj razume na ogromno delo in ogromen trud, ki sta potrebna za sestavljanje bibliografij, mora res občudovati vztrajnost in marljivost omenjenih sestavljavcev. Saj je to že četrta bibliografija Narodne in študijske knjižnice v zadnjih treh letih in pol. Tudi prejšnje tri sta sestavila omenjena avtorja. Leta 1966 je izšla Bibliografija slovenskega tiska v Italiji med dvema vojnama. Sedanja je torej nekakšno nadaljevanje, če upoštevamo, da med drugo vojno skorajda ni nič izšlo, partizanski tisk pa obravnavajo posebne bibliografije. Leta 1967 ob dvajsetletnici Narodne in študijske knjižnice je izšla bibliografija šolskih knjig in skript za slovenske šole v Italiji od 1945 do 1966. Leta 1968 pa je knjižnica izdala seznam periodičnega tiska, ki ga ima v svojih zbirkah.

Sedanja, najnovejša bibliografija ima 123 strani in beleži 685 enot. Pod vsakim letnikom so najprej zabeleženi časniki in časopisi, zatem pa knjige, na koncu pa še muzikalije. Koristni in res potrebni so na koncu še pregledni seznami zbirk, časnikov in časopisov, na koncu pa še imensko kazalo in stvarno kazalo. Bibliografija je torej res dobro in temeljito sestavljena.

Tu ne mislimo iti v podrobno analizo, ker prepuščamo to nalogo strokovnjakom. Vendar bi radi opozorili vsaj na nekatere enote, ki sta jih sestavljavca prezrla. V letniku 1948 je izostala knjiga Volokolamska cesta, ki jo je prevedel Vladimir Bartol in je izšla kot ponatis podlistka Primorskega dnevnika. V letniku 1949 je izostala brošura B. Petronio: Zgodovina sindikatov, ki je izšla kot priloga Primorskega dnevnika. V letniku 1950 je izostala humoristična priloga Primorskega dnevnika «Brvinc», ki je izšla v nekaj številkah. V istem letniku je pod številko 399 zabeležen «Memorandum de la Slovenska prosvetna matica à l'Organisation Educative Scientifique et Culturelle des Nations Unies». Ker se v uvodu izrecno poudarja, da gre za bibliografijo samo slovenskega tiska, menimo, da ta spomenica, ki je napisana v francoščini, ne spada vanjo. V letniku 1953 in 1954 pa je izostal Primorski dnevnik. Pri sestavljanju tako obsežne in tako zahtevne bibliografije so take pomanjkljivosti in nevšečnosti pač razumljive in odpustljive; saj se običajno popravijo v poznejših bibliografijah. Sicer je znano, da ni nobena bibliografija povsem popolna, in na pomanjkljivosti običajno opozorijo razni ocenjevalci, kar se pozneje upošteva.

Lahko torej rečemo, da sta avtorja opravila novo veliko in koristno delo, ki dviga ugled Narodne in študijske knjižnice. Njun trud in njuna požrtvovalnost sta še toliko bolj vredna pohvale, če upošteva razmere, v katerih delata. Saj je znano, da so sedanji prostori Narodne in študijske knjižnice neprimerni in pretesni, kar delo in funkcionalnost sila hromi. V zadnjem času slišimo, da se glede tega nekaj premika in da so na vidiku novi prostori. Knjižnica se bori tudi s finančnimi težavami, in podpora, ki jo dobiva od dežele, je odločno preskromna spričo važnosti in pomembnosti, ki jo knjižnica ima za obe tukajšnji narodnosti. Prav zaradi finančnih težav je tudi sedanja bibliografija ciklostirana in le platnice je tiskala Tisk. Graphis. Vendar upamo, da se bodo s časom polagoma premagale tudi najhujše težave, kakor so se s požrtvovalnostjo premagale številne hude težave v dosedanjih dvajsetih letih obstoja knjižnice.

—n —č

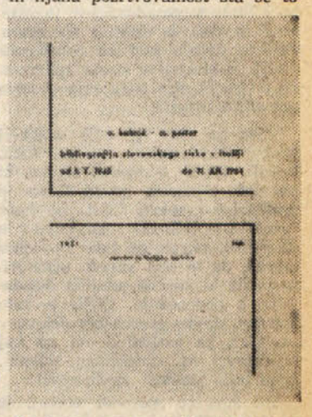

Ovojnica pravkar izšle bibliografije Narodne in študijske knjižnice

KONCERTNA TURNEJA NEVE MERLAK-CORRADO

Recital zagnanosti in znanja

Dirigent in skladatelj Demetrij Žebre čestita pianistki Nevi Merlak-Corrado

Slovenski glasbeni javnosti se je na samostojnih koncertnih nastopih v Kranju, Mariboru, Trbovljah in Celju prvikrat predstavila 23-letna pianistka Neva Merlak-Corrado. Iz več razlogov moramo ugodno oceniti srečanje z njo. Med prvimi je njena glasbena poustvarjalna kvaliteta. Nič manj pomembne niso spremljevalne: dosedanje možnosti njenega glasbenega razvoja, pianistična osebna predanost umetniškemu poklicu in njeno poslanstvo, ki ga bo, upamo, vzporedno s pianistično kariero vršila na robu slovenskega kulturnega prostora. Prav poslednja naloga je mnogo bolj pomembna, kot jo danes cenimo.

Programski okvir bodi izhodišče vrednotenja njene dosedanje umetniške dozorelosti. Bachova Toccata v c-molu, Galippijevi dve sonati, Griegove lirične skladbe, Debussyjevi: preludij, sarabanda, toccata, Žebretov Scherzo, Martuccijeva Tema z variacijami sicer niso med seboj ne po muzikalni tehtnosti, ne po pianističnih zahtevah v sorodnostni povezanosti. Kateremukoli Bachovemu delu, prav tako temu, je moč seči do pravih globin komaj v zrelih letih pianističnega udejstvovanja; navedem naj primer, da se pianisti iz visoko cenjenih kategorij le težko odločijo za njih koncertno interpretacijo. Podobno ugotovitev smemo izreči za Debussyjevo pianistično literaturo. Dandanes poznamo docela izdelane tehnične koncepte za poustvarjanje vseh njegovih del, prav tako obilico stilnih opredelitev. In prav pri delih Bacha in Debussyja je pianistka pokazala odlike in komaj prebujajoče se umetniške sposobnosti. Pianistična koncentracija premore zanesljivo obvladanje mo-

Marjan Gabrijelčič

(Nadaljevanje na 5. strani)

PET NASTOPOV V OKVIRU REVIJ PEVSKIH ZBOROV

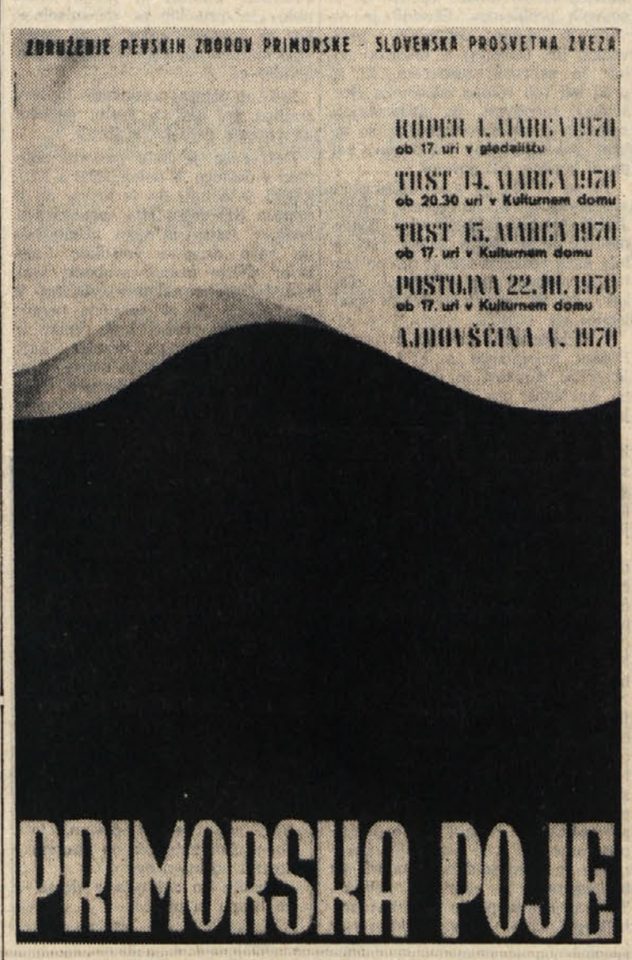

Plakat za revije primorskih pevskih zborov

Primorska poje

Prijavljenih je nad 50 zborov s skupno več kot 1500 pevci - 1. nastop 1. marca v Kopru

Prihodnjo nedeljo bo v koprskem gledališču prva revija primorskih pevskih zborov, ki jo bomo v soboto 14. in nedeljo 15. marca spremljali v tržaškem Kulturnem domu, in še naslednjo nedeljo 22. marca v Postojni; poslednji nastop v okviru te pobude pa bo meseca maja v Ajdovščini, kjer bodo nastopili nekateri zbori iz prej navedenih štirih revij.

Prirediteljema Zvezi pevskih zborov na Primorskem in Slovenski prosvetni zvezi se je prijavilo nad 50 pevskih zborov in oktetov s skupnim številom okrog 1500 pevcev. Običajne težave in predvsem bolezen bo temu in onemu zboru onemogočila že prijavljen nastop, vendar glede na visoko število nastopajočih ne bo večjih sprememb.

Iz razgovora s podpredsednikom Svetom Grgičem, tajnikom Edvinom Švabom in referentom za zbore Ignacijem Oto, ki zastopajo Slovensko prosvetno zvezo v skupnem organizacijskem odboru, smo povzeli glavne in bistvene misli:

«Ob naših poletnih pripravah na novo sezono, v kateri praznujemo 25-letnico zmagovitega narodnoosvobodilnega boja, nas je vsepovsod vodila misel, skrb in želja, da se oddolžimo tej veliki zmagi, ki je od našega primorskega človeka zahtevala četrt stoletja ponižanj in trpljenja. Zato ne bi mogli trditi, da je revija primorskih zborov zgolj naključje. Naša Zveza je že vrsto let z uspehom prirejala pevske revije, tudi na drugi strani meje so prirejali enake revije, na katerih so nastopali naši zbori.

Odprta meja, odlični odnosi med Italijo in Jugoslavijo, pa še posebej med deželo Furlanijo Julijsko Benečijo in matično Slovenijo, so nam potrdili voljo do dejanskega uresničevanja enotnega kulturnega prostora Primorcev. S tem smo uresničili željo po večjem medsebojnem spoznavanju pevskih zborov tako glede pevcev kot občinstva.

Revije bodo zagotovo spodbudile zborovsko kulturo, ki ima prav na Primorskem bogato tradicijo. Našemu občinstvu priporočamo predvsem obisk obeh revij v Trstu in ostalih dveh seveda tudi.

Kolikor bodo revije pri pevcih in občinstvu dobro sprejete, bi s to obliko v prihodnjih letih nadaljevali le s to razliko, da bodo v drugem kraju.»

Prireditelj je prijavljene zbore takole p izdelil (Zbori označeni z zvezdico so z naše strani meje)

KOPER, 1. marca ob 17. uri

PIRANSKI OKTET
MOŠKI ZBOR BRJE
MOŠKI ZBOR IZ KOBJEGLAVE
MOŠKI ZBOR UPOKOJENCEV — Nova Gorica
MOŠKI ZBOR — Ilirska Bistrica
* SLAVEC — Ricmanje
MOŠKI ZBOR — Tolmin
* VESNA — Križ
* PRIMOREC — Trebče
MOŠKI ZBOR — Koper
* JACOBUS GALLUS — Trst

TRST, 14. marca ob 20.30

* MLADINSKI ZBOR GM — Trst, Opčine
* FANTJE IZPOD GRMADE
* RDEČA ZVEZDA — Saležt, Zgonik
MOŠKI ZBOR — Miren
* DEKLIŠKI ZBOR GM — Nabrežina
MOŠKI ZBOR — Postojna
* LIPA — Bazovica
PETER JEREB — Cerkno
* TABOR — Opčine
DPD SVOBODA — Izola
SREČKO KOSOVEL — Ajdovščina

TRST, 15. marca ob 17. uri

* KRAŠKI SLAVČEK — Nabrežina
SIMON GREGORČIČ — Orehek
MEŠANI ZBOR VENČEK — Dutovlje
PIVŠKI NONET
* SLOVENEC — Boršt
MLADINSKI ZBOR STRUDENO — Postojna
* IDARJA — Benečija
* IGO GRUDEN — Nabrežina
MOŠKI ZBOR VENČEK — Dutovlje
MOŠKI ZBOR — Branik
* FRANCE PREŠEREN — Boljunec
GORIŠKI OKTET
JADRAN — Vrtojba

POSTOJNA, 22. marca ob 17. uri

ŽENSKI ZBOR — Postojna
BRIŠKI OKTET
* SREČKO KOSOVEL — Ronke
* SREČKO KUMAR — Veliki Repen
MEŠANI ZBOR — Kromberk
* VALENTIN VODNIK — Dolina
MOŠKI ZBOR — Dornberk
* SLOVAN — Padriče
MOŠKI ZBOR — Bilje
* OTON ŽUPANČIČ — Standrež
* KRAS — Dol, Poljane
* JEZERO — Doberdob
* VASILIJ MIRK — Prosek, Kontovel

NOVE KNJIGE

Mor Jokai: ČRNI DIAMANTI

Madžarskega pisatelja, klasika preteklega stoletja, Mora Jokaija, do nadavnega slovenski bralci sploh niso poznali. Zdaj, ko nam je v kratkem času Pomurska založba v Murski Soboti, izvršujoč svoje kulturno poslanstvo, posredovala že tri dela, pa ga bodo prijatelji knjige dodobra spoznali. Mor Jokai (1825 - 1904) je eden največjih madžarskih pisateljev, pa tudi izredno plodovit, saj obsega njegovo zbrano delo sto knjig. Je tudi najbolj prevajan madžarski avtor in ga poznajo vsi evropski narodi. Njegova zgodnja dela kažejo močan vpliv francoske romantike.

V slovenščini je doslej izšel roman *Zlati človek*, menda najboljši pripovedni tekst Mora Jokaija, za njim pa roman *Velikaš*. Tema dvema tekstoma, katera oba je slovenskim blalcem posredovala Pomurska založba, se pridružuje zdaj nov roman z naslovom ČRNI DIAMANTI. V slovenščino ga je prevedel Vlado Peteršič, okusno opremo, enako prejšnjemu romanu, pa je oskrbel Franc Mesarič.

V romanu Črni diamanti se je pisatelj lotil snovi, ki je bila nenavadna in vse preveč prozaična za tedanji čas, namreč snovi o rudarstvu, gospodarskih ter političnih mahinacijah kapitalizma 19. stoletja. Pisatelj pripoveduje tudi o prirodi, o nastanku premoga, o skrivnostih rudnikov, vendar je to vse bolj ali manj romantično okolje. V resnici se njegova zgodba omejuje predvsem na prikaz usode lastnika malega rudnika Ivana Berenda in na njegove ljubezni do delavke Evile. Berend je strasten geolog, studiozen človek, obenem pa do svojih delavcev izredno socialen, saj deli z njimi dobiček, ki mu ga prinaša rudnik. Lastniki, delničarji drugih rudnikov so mu zato nasprotni, prizadevajo si, da bi ga uničili. Res jim uspe doseči, da ga Evila zapusti, toda ko nekdanji njen ljubimec zažge rudnik in ga Ivan Berend reši s tem, da pogasi požar, je spet vse dobro. Tokrat se namreč vrne tudi Evila in srečen konec je v skladu z koncepcijami Jokaijevega pisanja.

To je v kratkem zgodba, ki bo zadovoljila povprečnega bralca bolj kot zahtevnejšega izobraženca ki išče morda v knjigi kaj več kot samo prijetno zgodbo. Treba pa je vendar priznati, da je pisatelj znal tudi realistično gledati na življenje, čeprav je njegovo pisanje nekak kompromis med romantiko in idealizmom.

V dobro je v tem delu šteti tudi pisateljevo ironijo in kritiko avstrijske monarhije ter njenega reda. V celoti pa roman kot umetniško delo danes bralca ne more več osvojiti in ne pretresti, ker pisatelju manjka umetniške moči, pa tudi zato, ker je dogajanje vendarle odmaknjeno za sto let.

Knjiga je v prodaji tudi v Tržaški knjigarni.

Sl. Ru.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 8,5, najnižja 3,8, ob 19. uri 7 stopinj, zračni tlak 1015,9 pada, brez vetra, vlaga 68odst., nebo 6 desetin pooblačeno, 4,9 mm dežja, morje mirno, temperatura morja 7,9 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, NEDELJA, 22. februarja MARJETA
Sonce vzide ob 6.56 in zatone ob 17.41. — Dolžina dneva 10.45. Luna vzide ob 19.00 in zatone ob 7.22.
Jutri, PONEDELJEK, 23. februarja MARTA

NOV VAL STAVKOVNEGA GIBANJA

Jutri stavka v javnih prevozih in začetek stavke elektriške stroke

Solidarnost uslužbencev zasebnih avtobusnih podjetij
V torek in sredo omejen promet zaradi pomanjkanja toka

Jutri bodo uslužbenci mestne prevozne službe Acegata in miljskega avtobusnega podjetja ACNA zopet stavkali z zahtevo po sklenitvi nove delovne pogodbe in po preustroju mestne prevozne službe po vsej državi sploh, tako da bi se prilagodila sodobnim potrebam. Gre namreč za vsedržavno stavkovno gibanje, ki se izvaja razčlenjeno po raznih mestih. Vse je sicer kazalo, da utegnejo sindikati stavko preklicati, kajti upali so, da bodo končno v Rimu s posredovanjem ministrstva za delo le sklenili sporazum. Isto je veljalo tudi za uslužbence ENEL in elektriške stroke sploh, toda do snoči niso pogajanja dosegla nobenega uspeha.

Sicer pa niso vsi trije sindikati enotni glede načina stavke. CISL in UIL sta za tridnevno stavko, ki bo hudo prizadela druge stroke in prebivalstvo sploh, CGIL pa hoče upoštevati interese delavstva in skupnosti, hkrati pa tako razčleniti stavko, da bi bila vseeno učinkovita in da bi končno prisilila delodajalce k popuščanju. CGIL je zato potrdila stavko elektriških delavcev za jutri, za naslednje dni pa naj bi delavci na skupščinah sklenili, kako bodo stavkali razčlenjeno.

Kot smo že sporočili včeraj, je mestno podjetje Acegat pozvalo potrošnike toka, naj z njim varčujejo, poleg tega pa bo prekinjalo po raznih področjih tok po tri ure in se zato priporoča vsem, da ne uporabljajo dvigal.

Jutri bo torej že tako stavka javnih prevozov, tako da ne pride zanje v poštev uporaba toka. Za torek in sredo pa je Acegat sporočil, da bodo vozili samo avtobusi, toda ne na vseh progah. Prometa ne bo na progah št. 5, 14, 16, 18, 22, 24, 26 in 27, na Opčine pa bodo vozili namesto tramvajev avtobusi.

Jutri tudi ne bo toliko nadomestnih zasebnih avtobusov, kot jih je bilo ob zadnjih stavkah. Z uslužbenci javnih prevozov so namreč izrazili solidarnost uslužbenci podjetij SAITA in SARA, katerih avtobusi niso nikoli vozili namesto Acegatovih vozil, medtem ko so uslužbenci podjetja SAP sklenili, da bodo jutri stavkali, če bi podjetje zaposlilo le enega uslužbenca v nadomestni prevozni službi za časa stavke uslužbencev Acegata. Kot vidimo, se je boj uslužbencev javnih prevoznih podjetij še bolj zaostril in bo bolj učinkovit spričo popolne solidarnosti uslužbencev zasebnih prevozniških podjetij.

Nadaljuje se zasedba ekonomske fakultete

Na tržaški univerzi se nadaljuje zasedba fakultete za ekonomijo in trgovinstvo, ki bo trajala do 26. februarja. Svoj sklep o zasedbi fakultete so študenti sporočili dekanu fakultete. Danes in v ponedeljek bodo študenti priredili seminarje in diskusije v okviru komisij o problemih univerze, kot pripravo na skupščino študentov, ki bo 25. februarja.

V pismu, ki so ga včeraj poslali ministru za šolstvo Ferrariju Aggradiju, predsedniku ministrskega sveta Rumorju in rektorju univerze dr. Origoneju, sporočajo študenti, da so zasedli fakulteto, in zahtevajo popolno izvajanje zakona štev. 910 glede študijskih načrtov ter opozarjajo na kršitve omenjenega zakona, kar psihološko negativno vpliva na študente. V petek popoldne je bil sestanek medfakultetne komisije v zasedeni fakulteti. Komisija je sklenila, da se začne diskusija o zahtevah, izraženih v 18 točkah, ki jih je omenjena komisija sestavila decembra 1969. Novo in zelo pereče vprašanje, poudarjajo študenti, so zdaj študijski načrti, kot jih predvideva zakon štev. 910, iz sklepov fakultetnega sveta pa je razvidno, da profesorji, ki so zasedli stolice, ne razumejo nujnosti dejanske reforme univerze.

Združitev dveh zasebnih klinik v Trstu

Družba «Policlinico Triestino» z o. j. je sprejela v svoje okrilje sorodno družbo «IGEA — Casa di Cura» z o. j. Akt o združitvi je objavljen v štev. 8 legalnega biltena za tržaško pokrajino.

Seja predsedstva SKGZ

Predsedstvo Slovenske kulturno gospodarske zveze se je na svoji zadnji seji ponovno soočilo z ljudskim štetjem. Darij Cupin je poročal o zakonu od 31. januarja letos, štev. 14, ki določa, da bo ljudsko štetje oktobra prihodnjega leta. Predsedstvo je bilo mnenja, da bi morali imeti Slovenci do tega vprašanja izdelano stališče. Do ljudskega štetja po narodnosti leta 1961, izvršenega samo na področju tržaške pokrajine, so zavzeli odklonilno stališče.

Predsedstvo je razpravljalo o osnovnih temah, ki bodo zajete v poročilih na seji izvršnega odbora dne 26. februarja. Izvršni odbor se bo moral izreči tudi o spremembah v vodstvu nekaterih komisij. Govor je bil nadalje o stikih s političnimi skupinami o aktualnih vprašanjih ter sprejet predlog Slovenske prosvetne zveze, da se njeni predstavniki sestanejo s predstavniki SKGZ. Pogovor, o katerem je bil načelni pristanek s strani SKGZ podan že pred časom, spada v okvir stikov, ki jih SKGZ vzdržuje s svojimi članicami, da se informirajo o medsebojnem delovanju.

Ob koncu je predsedstvo sklenilo pozvati vse svoje članice, naj se pridružijo nabirki za izgradnjo šole v Cerknem.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
KULTURNI DOM

GOSTOVANJE OPERE
SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA IZ LJUBLJANE

V soboto, 28. februarja ob 21. uri
V nedeljo, 1. marca ob 16. uri

P. I. ČAJKOVSKI

PIKOVA DAMA

opera v treh dejanjih (sedmih slikah)

Besedilo napisal po Puškinovi noveli M. ČAJKOVSKI
Prevod: NIKO ŠTRITOF

Dirigent: BOGO LESKOVIC
Režiser: MLADEN SABLJIĆ k. g.
Koreograf: HENRIK NEUBAUER
Korepetitor: DANA HUBAD
Koncertni mojster: KAJETAN BURGER
Scenograf: MIOMIR DENIĆ k. g.
Kostumograf: ALENKA BARTL
Vodja zbora: JOŽE HANC

Kraj: Petrograd na začetku XIX. stoletja

Abonenti imajo 50% popusta.
Uprava Slovenskega gledališča v Trstu prosi abonente, ki imajo namen ogledati si opero «Pikova dama», da rezervirajo svoje abonentske sedeže še danes od 15. do 16. ure pri blagajni Kulturnega doma, tel. 734265.

Gledališča

VERDI
Nadaljuje se pri gledališki blagajni prodaja vstopnic za zadnjo predstavo Manninove opere «Upanje» (La speranza), ki jo bo danes ob 16. uri dirigiral avtor osebno. Predstava bo za dnevni abonma za vse vrste sedežev.

POLITEAMA ROSSETTI
V sredo, 25. t.m. se bo skupina «Stirih» (Valeria Moriconi, Tino Carraro, Renzo Montagnani in Adriana Innocenti) predstavila tržaškemu občinstvu s komedijo Georgesa Feydeauja «La dame de chez Maxim».
Danes popoldne ob 16,30 bo genovsko stalno gledališče nastopilo z dramo «Pet dni v pristanišču.

Kino

Nazionale 14.30 «Goodbye, Mr. Chips». Peter O'Toole, Petula Clark, Sir Michael Redgrave. Panavision. Metrocolor.
Eden 14.30 «Il primo premio si chiama Irene». Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Fenice 14.30 «Gli avvoltoi hanno fame». Shirley MacLaine, Clint Eastwood. Technicolor. Panavision.
Grattacielo 14.00 «Can quale amore, con quanto amore». Catherine Spaak, Lou Castel, Claude Rich. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Excelsior 14.30 «Hello Dolly». Barbra Streisand, Walter Matthau, Michael Crawford. Technicolor.
Ritz 15.00 «Cuori solitari». Ugo Tognazzi, Senta Berger. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Filodrammatico 14.30 «99 donne». Colorscope. Maria Schell. Prepovedano mladini pod 18. letom.
Alabarda 14.30 «Simon Bolivar». M. Schell, R. Schlaffino. Technicolor.
Aurora 15.30 «La caduta degli Dei». Režiral Visconti. Technicolor. Prepovedano mladini pod 18. letom. Zadnja predstava ob 21.45.
Cristallo 15.00 «Dove vai tutta nuda». M. G. Buccella, G. Moschin. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Capitol 14.00 «Il prof. dott. Guido Tersilli, primario della clinica Villa Celeste, convenzionata con le mutue». Alberto Sordi. Technicolor.
Moderno 14.00 «La notte dell'agguato». Gregory Peck, Eva Marie Saint. Technicolor.
Impero 15.00 «Il leone d'inverno». P. O'Toole, K. Hepburn. Technicolor.
Vittorio Veneto 14.30 «Barbagia». T. Hill, D. Backy, G. Tinti. Technicolor. Prepovedano mladini pod 14 letom.
Ideale 13.45 «Dove osano le aquile». R. Burton, C. Eastwood, M. Ure. Technicolor. Zadnja predstava ob 21.30.
Abbazia 14.30 «L'oro dei Mackenna». Gregory Peck, Omar Sharif. Technicolor.
Astra 15.00 «Paperino show». Walt Disney. Technicolor.

V slovenskem klubu bo v torek, 24. februarja izreden gost univerzitetni profesor dr. ANTON TRSTENJAK, naš najvidnejši psiholog-naravoslovec. Predaval bo o temi

SVETLOBNA REKLAMA IN NJEN PSIHOLOŠKI VPLIV NA ČLOVEKA

Predavatelj, ki je izredno globoko razgledan in temeljit v svoji stroki, odličen poznavalec človeka kot posameznika in ljudskih množic, nam jamči za koristen in zanimiv večer.

Začetek ob 20.30.
Vljudno vabljeni!

Razstave

Tržaški likovnik Emilij Primožič je odprl v galeriji Rossoni razstavo svojih del, in sicer kakih 24 slik. Razstava bo odprta do 1. marca.

V galeriji «La Lanterna» v Ul. S. Nicolò je odprta razstava del slikarja Gastona Breddoja. Razstava bo odprta do 7. marca. Breddo se je rodil l. 1915 v Padovi, dolgo let je živel v Benetkah, sedaj živi v Toskani in je direktor Akademije za umetnost v Firencah.

Darovi in prispevki

Ob 6. obletnici smrti žene Matilde daruje mož Leopold Adam 5.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na prerani grob Karla Sancina darujeta Aleksij in Boris Pertot 5.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Maria in Karla Sancina daruje sorodnica Palmira Simič 3.000 lir za Dijaško matico.

Ob 25-letnici smrti Franka Schiffa in žene poklanja sestra Marija Rauber 5.000 lir za spomenik padlim na Opčinah.

Ob drugi obletnici smrti dragega očeta Bruna Trampuža darujeta Vojka in Ladi 2.000 lir za prosvetno društvo Ivan Cankar. V počastitev spomina dragega očeta Bruna Trampuža darujeta Enči in Ivo 2.000 lir za Slovensko planinsko društvo v Trstu. V počastitev spomina Angela Verginelle daruje Alojz Kalc 2.000 lir za spomenik padlim na Proseku. Za spomenik padlim na Proseku daruje Milivoj Zulič 1.000 lir.

Namesto cvetja na grob pok. Emila Stoke daruje dr. Drago Stoka 3.000 lir za pevski zbor Vasilij Mirk.

Namesto cvetja na grob pok. Justine Milkovič iz Trebč, daruje Društvena prodajalna na Opčinah 5.000 lir za spomenik padlim na Opčinah in 5.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob matere Pije Rauber darujejo Draščkovi 5.000 lir za Tončičev sklad.

Minilo je dve leti, odkar nas je zapustil naš predragi mož in oče

Bruno Trampuž

Spominjajo se ga žena in otroci.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše drage

Olge Pertot

Posebna zahvala č. g. župniku sorodnikom, nabrežinski godbi, darovalcem cvetja in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

DRUŽINE: PERTOT, SEDMAK in ZORZUT

Nabrežina - Sv. Križ, 22. 2. 1970.

Dne 20. t. m. nas je v visoki starosti za vedno zapustil naš dragi oče, ded in tast

Josip Godina

Pogreb bo danes, 22. februarja ob 10.30 iz glavne bolnišnice do Škedenjske cerkve in škedenjskega pokopališča in nato na mestno pokopališče Sv. Ane.

Žalujoči hči Modra, sin Ladi, vnukinja Aleksandra, snaha, zet in drugi sorodniki, ki se obenem zahvaljujejo vsem, ki ga bodo spremljali na njegovi zadnji poti.

Žalovanju se pridružujejo Giorgio in Marija Longo Salvador.

ŠE O ZADNJI SEJI TRŽAŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Politične ocene o delovanju občinskega odbora leve sredine

Odnos PRI do pravic slovenskega prebivalstva - Obsodba rovarjenja desnice in «Lege nazionale» - Medsebojne polemike med KD, PSI in KPI

Če je prvi del letos najdaljše seje tržaškega občinskega sveta označil nekaj ur trajajoči podroben in dokumentiran županov odgovor inženirju Cuffaru v zvezi z obtožbami o gradbenih nerednostih, pa je politična tematika razprave o splošnih perspektivah italijanske družbe, s posebnim ozirom na položaj tržaškega gospodarstva ter vloge krajevnih ustanov v tem okviru, označila drugi del seje.

Predstavnika desne opozicije sta, razumljivo, napadla odbor. Morpurgo je program levosredinskih strank označil za «neverjetnega», Lonciari pa se je najprej obregnil ob «vstop slovenskega nacionalista» v občinsko upravo, medtem ko se nad «Trstom zgrinjajo temni oblaki, ki prihajajo z vzhoda». Povezoval je razvoj koprskega pristanišča z obiskom predsednika Saragata pri Titu, medtem ko je v Trstu «večja nevarnost dvojezičnosti».

«Župan je zelo podrobno odgovoril na kritike glede gradbenih nerednosti, ni pa posvetil enake pozornosti osnovnim in korenitim vprašanjem, ki zadevajo široke ljudske množice in delavstvo v prvi vrsti», je v svoji glasovalni izjavi ugotovil predstanik PSIUP Monfalcon. Sploh pa je sodil, da ni mogoče priznati programu levosredinskih strank nikakršne «verjetnosti».

Zanimiv poseg je imel republikanec Fragiacomo, ki je izrekel priznanje delu in programu občinskega odbora, nato pa opredelil odnos PRI do slovenskega prebivalstva rekoč, da «veljajo za republikance Mazzinijeva načela o lojalnem, odprtem, demokratičnem sožitju». Razmeroma novo stališče republikancev so sprejeli z vidnim negodovanjem misovski prvaki, zaradi česar je prišlo do besednega spopada.

S komunisti je polemiziral socialdemokratski prvak Cesare, ki je podprl levosredinski odbor, ki je «nenadomestljiv». Opoziciji, predvsem pa KPI, je očital, da noče nobenega dialoga in to dokazuje s svojim ostrim nastopom in kritikami. Glede slovenske manjšine je poudaril, da so stališča njegove skupine skladna z onimi, ki jih izraža večina.

Pittoni je za PSI poudaril, da je izčrpen županov odgovor pojasnil stališča levosredinske uprave do osnovnih problemov. Obsodil je rovarjenje «Lege nazionale» proti vstopu dr. Dolharja v občinski odbor in zabrusil misovcem, ki so pred leti (ob vstopu odbornika Hreščaka) zatrjevali, da nasprotujejo «titovcu in ne Slovencu», da so tokrat pokazali svoj šovinizem, kar pa ni končno, nič novega.

To pa ni šlo po godu misovskim svetovalcem, ki so začeli kričati. Jasno je bilo slišati odv. Giacomellija: «Na veliko žalost LSS je bila naša reakcija tokrat močno različna». Odvrnil mu je Pittoni: «Da, ker vam je že pri Hreščaku spodletelo».

V nadaljevanju svojega govora je Pittoni polemiziral s KPI, kateri je očital zaprtost in nekonstruktivno kritičnost do vsega, kar izhaja iz levosredinske večine.

Levosredinski odbor uživa polno in odgovorno podporo «Slovenske skupnosti», v imenu katere je spregovoril dr. Dolhar. Ta je tudi odločno zavrnil vsakršno trditev, da je LSS «desničarska».

Inž. Cuffaro, ki je govoril v imenu KPI, je levosredinski večini očital predvsem, da je na vsak na čin skušala obnoviti zdavnaj propadlo politiko, katere osnovni cilj (izolirati KPI od množic) ni uspel. Ni pa poiskala drugih poti, ki bi bile morda bolj pogumne.

«Obstajajo druge poti, toda niste jih hoteli videti. Posebno jih nočete videti vi, socialisti in vi, levičarji v KD. Čemu niste poskusili? Ne gre za posamezne sklepe občinskega odbora, ki jih KPI tudi podpira, temveč za splošne politične perspektive v Trstu, za organske programe. KPI ne zanimajo odborništva in predsedništva, podprli pa bi pogumno in napredno politiko. To, kar delate pa je le nekaj prehodnega, ki se bo v kratkem razblinilo, takoj po volitvah, ko bo PRI zahteval novo preureditev mest».

Vsekakor, je izjavil, da je ta levosredinska uprava šla v drugo smer, proti zahtevam delavstva in ljudskih množic, katerim ne ustreza. Od tod najodločnejša opozicija KPI. Demokristjanom, ki se «strašijo z desničarsko alternativo», pa je v polemičnem tonu dejal, da je «resnična desnica» v notranjosti KD.

Rinaldi je potrdil obveze KD do levosredinske koalicije, kot izhajajo iz lanskega februarskega dogovora in letošnje preveritve. «KD bo podpirala levosredinsko politiko, ne zato, ker gre za formulo, temveč zaradi naprednega pomena, obnovitvenega potenciala, ki preveva koalicijo, tudi ko gre z narodnostne manjšine».

Zato pa se je desnica, po njegovem, tako zagnala proti levosredinskemu vodilnemu krogu v Trstu. Polemike desnice in «Lega nazionale» je označila za «nesmiselne», ker so nezgodovinske in ne ustrezajo kulturni zavesti tržaškega prebivalstva».

Splošni položaj zaskrbuje in leva sredina je, tudi v Trstu, odgovor na zmerne pritiske v Italiji.

Dalj časa je nato posvetil polemiki z desnico in polemiziral s KPI, kateri je očital, da je kriva, če je morala KD dolga leta «braniti svobodo v Italiji in tako nehote šla na roko desnici» (medklic Calabrie: «Niste branili svobode, temveč fašistične zakone»). Očital je nato KPI, da se taktično ponuja z namenom zrušiti levi center in uničiti KD, ne pa desnice, kajti alternativa v Italiji je danes samo med levo sredino in desnico. Tretjih poti, po Rinaldinijevem mnenju, ni.

KMEČKA ZVEZA

vabi na jubilejni

OBČNI ZBOR

ki bo v nedeljo, 1. marca, ob 9. uri v Kulturnem domu v Trstu — Ul. Petronio 4
Dnevni red:
1. Izvolitev predsednika občnega zbora
2. Poročilo predsedstva
3. Poročilo tajništva
4. Poročilo nadzornega odbora
5. Pozdravi in diskusija
6. Volitve
7. Razno

V morebitnem drugem sklicanju, pol ure po prvem, je občni zbor sklepčen ob vsakem številu udeležencev.

Sledila bo zakuska z domačo hrano in pijačo.

Prof. dr. Anton Trstenjak v Slovenskem klubu

V torek, 24. februarja bo gost Slovenskega kluba prof. dr. Anton Trstenjak, psiholog - naravoslovec evropskega slovesa. Slovenci smo lahko ponosni, ker je dr. Trstenjak izredna osebnost na svojem področju, ki je napisal vrsto del in objavil številne prispevke v domačih in tujih strokovnih revijah.

Dr. Antona Trstenjaka odlikuje široka in temeljita naravoslovna izobrazba in njegovo ime poznata ne samo matična domovina in Evropa ampak, lahko rečemo, vsi kontinenti, kjer se znanstveniki ukvarjajo s to stroko.

V Slovenskem klubu bo prof. Anton Trstenjak govoril o svetlobni reklami in njenem psihološkem vplivu na človeka. Gre brez dvoma za zelo zanimivo temo, ki bi morala zanimati ne samo poslovne kroge, ampak tudi širši krog ljudi od profesorjev, zdravnikov, psihologov do študentov in slehernega posameznika.

Za torek se nam torej obeta v Slovenskem klubu izredno zanimiv večer, ki bi ga bilo škoda izgubiti.

Zahvala pustnega odbora na Občinah

Osrednji odbor za pustne prireditve na Občinah se najtopleje zahvaljuje vsem sodelavcem in naši javnosti za moralno in materialno pomoč, ki jo je z izrazi simpatije prejel tudi letos pri pustni povorki in maškaradnem plesu v Prosvetnem domu na Občinah.

Dolžnost nam narekuje, da se za uspelo prireditev zahvalimo v prvi vrsti našemu ljudstvu, ki je s tolikšno prizadevnostjo in razumevanjem sodelovalo pri prireditvi, predvsem pa tistim, ki so izdelali alegorične pustne vozove in se udeležili povorke, tistim, ki so tako izdatno denarno podprli pobudo, vsem vaškim odborom in prav vsem, ki so kakorkoli pripomogli k uspehu «Kraškega pusta 70».

Toplo se zahvaljujemo še posebej Primorskemu dnevniku za obilno poročanje o Kraškem pustu, dragim gostom in sicer pustni osmici iz Sežane, kobilarni v Lipici, prijateljem «kurentom» iz Ptuja, podjetju Jadran v Sežani, policijskim oblastem za vzdrževanje reda na cestah in končno zastopnikom oblasti v prvi vrsti tržaškemu podžupanu gosp. prof. Lonzi in županu Lovrihi, ki so nas počastili s svojo prisotnostjo in nazadnje še žiriji, ki je ocenjevala pustne vozove.

H koncu naj se še zahvalimo lepemu vremenu, ki je prav gotovo znatno prispevalo k uspehu naše kraške pustne prireditve.

Osrednji odbor za pustne prireditve na Občinah

Izleti

SPDT priredi 1. marca ob priliki zimskih športnih iger avtobusni izlet v Trbiž. Zaradi velikega števila udeležencev se bo vpisovanje zaključilo v sredo, 25. t.m.

Slovensko gledališče v Trstu
KULTURNI DOM

Ignazio Silone

PRIGODA UBOGEGA KRISTJANA

Prvič v slovenščini

Danes, 22. februarja ob 16. uri
(Abonma okoliški)
V sredo, 25. februarja ob 17. uri
V četrtek, 26. febr. ob 17. uri
Avtobusi za današnji okoliški abonma:
Avtobus št. 1: Nabrežina 15.10, Sv. Križ 15.15.
Avtobus št. 2: Sesljan 14.15, Vižovlje (križišče) 14.20, Mavhinje 14.25, Prečnik 14.30, Sempolaj 14.35 Trnovca 14.40, Saležd 14.45, Mali Repen 14.50, Briščiki 14.55, Veliki Repen 15.00, Repentabor 15.05, Col 15.05, Prosek 15.20, Kontovel 15.20.

Prodaja vstopnic ob delavnikih od 12. do 14. ure in eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, ob nedeljah in praznikih eno uro pred začetkom predstav. Rezervacije po tel. 734265

PROSVETNO DRUŠTVO PROSEK KONTOVEL

V soboto, 28. februarja ob 20.30 bo gostovala v prosvetnem domu na Proseku dramska družina prosvetnega društva Tabor z Opčin z Golarjevo komedijo

Vdova Rošlinka

PROSVETNO DRUŠTVO V ŠKDENJU

V četrtek, 26. II. t. l. ob 20.30 bo v društvenih prostorih v Škedenjski ulici 124

Prešernova proslava

Na sporedu bo govor, recitacije in glasbene točke.
Vabljeni vsi! — Vstop prost!

Slovensko prosvetno društvo Tabor Opčine vabi na predvajanje slovenskega filma

Lucija

v torek, 24. t. m. ob 20.30 v prosvetnem domu na Opčinah. Vstop prost.

Predavanja Kmečke zveze

SALEZ (osnovna šola):
V torek, 24. t. m., ob 19.30: dr. Drago Gantar o temi «Deželna ustanova za razvoj kmetijstva».

MEDJA VAS (osnovna šola):
Zaradi tehničnih ovir je bilo predavanje odloženo na petek, 27. t. m., ko bo predaval inž. Zvonimir Simčič o kletarstvu.
V torek, 24. t. m., ob 19.30: dr. Marjan Gregorič o temi «Gojenje in bolezni trte»

KINO NA OPČINAH

danes ob 15. uri Technicolor film:
CATERINA SEI GRANDE!
Igrajo: Peter O'Toole, Zero Mostel, Jeanne Moreau, Jack Hawkins in drugi

KINO «IRIS» PROSEK

danes ob 16. uri Cinemascope barvni dramatični film:
C H E !
Igrajo: Omar Sharif, Jack Palance in Barbara Luna.

Ljudska prosveta

Prosvetno društvo Lipa iz Bazovica sporoča, da bo predvajanje filmov «Gorenjska ohcet» in «Lucija» danes ob 20. uri.

Slike, ki jih je posnel Mario Magajna v Kulturnem domu 7. t. m. na novinarskem plesu in 8. t. m. na otroškem rajanju so na ogled v Tržaški knjigarni v Ul. sv. Frančiška 20.

Mali oglasi

«CITROEN» — mehanična delavnica Samarittani in Miceo ta prodaja na domestnih delov. Ulica Rittmeyer 4/a

DOBRO POSLUJOČA in donosna mala industrija išče družabnika sodelavca s kapitalom. Telefonirati na št. 33-743. Trst

PODJETJE nujno potrebuje dva slovenska uradnika in eno uradnico. Informacije dobite pri Kasti, tel. 749514 ob 13.30 do 14.30.

UGLEDNO PODJETJE išče uradnico do 40 let starosti, s prakso v pisarniškem delu in z znanjem slovenščine ali srbohrvaščine. Interesenti naj telefonirajo na št. 36231.

TRTE dveletne črno-bele prodaja Ladko Pipan — Komen.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 21. februarja se je v Trstu rodilo 11 otrok, umrlo je 13 oseb.

UMRLI SO: 93-letni Giuseppe Godina, 85-letni Giuseppe Degrassi, 71-letni Giuseppe Fontanot, 72-letna Francesca Drozina vd. Pockal, 49-letna Maria Enneri, 73-letni Franjo Kojc, 78-letna Virginia Bisiacchi vd. Vecchi, 83-letna Ilna Tempo vd. Cossutta, 78-letna Anna Poglajen, 64-letni Giordano Rivolti, 70-letni Umberto Marcolin, 63-letna Sofia Martini, 77-letna Anna Mircovich por. Vassili.

OKLICI: uradnik Giorgio Covacich in uradnica Marisa Raseni, pom. tehnik Nereo Decimani in uradnica Luisa Colonna, delavec Giulio Broili in delavka Franca Vimer, slaščičar Gianfranco Cocevar in prodajalka Zefferina Pellizola, delavec Umberto Crivelli in gospodinja Elvira Benussi, šofer Livio Gandolfo in gospodinja Maria Matkovic, mehanik Giuliano Satti in blagajničarka Luciana Giraldi, mesar Sergio Rossi in blagajničarka Renata Gilardi, delavec Egidio Ugolini in gospodinja Broili, uradnik Lucio Kravos in prodajalka Lucia Geromet, mehanik Marino Millo in delavka Loredana Volcic, uradnik Egidio Mersnich in prodajalka Silvia Candini, delavec Giuseppe Testa in delavka Lina Meriggioli, industrijski izvedenec Roberto Potok in uradnica Chiara Ferluga, industrijski izvedenec Fulvio Vascotto in gospodinja Daniela Celant, mehanik Graziano Flego in prodajalka Bruna Damiani, železničar Adalgiso Giugovaz in uradnica Gianna Felluga, upokojenec Antonio Perencin in gospodinja Rosa Maria Padoani, upokojenec Ezio Bernardoni in gospodinja Vittoria Dobrilovich, delavec Michele Valente in gospodinja Nadia Bartoli, železničar Emilio Gamboso in učiteljica Maria Elisabetta Franca Bravin, uradnik Tullio Zaghet in študentka Nada Zerjal, mehanik Gino Cumini in gospodinja Alberta Sossi, delavec Mario Bruschina in delavka Marisa Apollonio, zdravnik Antonio Polacco in gospodinja Gabriella Mizzan, mehanik Roberto Lando in gospodinja Luisa Meola, težak Germano Pittaro in delavka Angela Rossi, anatomist Giuseppe Bettanin in gospodinja Rosa Pechizza, vojaški častnik Luigi Cappuccio in študentka Concetta Failla, električar Marino Papo in uradnica Annabella Maiorano, mehanik Giovanni Gasparini in gospodinja Eufemia Rudan, pleskar Sergio Ronzani in delavka Maria Canziani, barist Sergio Gioghi in delavka Elda Ierman, uradnik Rosario D'Elia in uradnica Liliana Francia, upokojenec Graziano Bratos in gospodinja Stella Lustizza, agent javne varnosti Roberto Breccia in prodajalka Guerrina Delucca, gradbeni izvedenec Peter Potthast in učiteljica Doretta Podgornik, težak Renato Reia in delavka Maria Riccobon, skladiščnik Ettore Canciani in gospodinja Ljudmila Komar, trg potnik Francesco De Venuto in učiteljica dr. Rita Comelato, uradnik Ennio Stenni in učiteljica Luciana Bosi, učitelj Mario Universo in gospodinja Maria Billiato.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 13. do 16. ure)
Al Lloyd, Ul. Orologio 6 — Ul. Diaz 2; Alla Salute, Ul. Giulia 1; Picciola, Ul. Oriani 2; Vernari, Trg Valmaura 11.

NOCNA SLUŽBA LEKARN
(od 19.30 do 8.30)
Alla Basilica, Ul. S. Giusto 1; Croce Verde, Ul. Settefontane 39; Alla Giustizia, Trg Libertà; Testa d'Oro, Ul. Mazzini 43.

LOTERIJA

BARI	30	44	71	84	66
CAGLIARI	43	75	50	65	80
FIRENCE	51	41	25	53	33
GENOVA	40	25	71	51	21
MILAN	80	69	89	76	55
NEAPELJ	39	30	47	9	76
PALERMO	71	84	14	35	41
RIM	85	38	6	34	54
TURIN	46	4	88	58	39
BENETKE	15	64	37	8	75

ENALOTTO
1 X X X 2 X 2 2 X 1 1 X

Kvote: 12 točk — 8.441.000 lir, 11 točk — 266.500 lir, 10 točk — 18.400 lir.

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem, ki so z nami sočustvovali ob izgubi naše nepozabne mame in none

JUSTINE MARC vd. MILKOVIČ

Posebna zahvala dr. Poldiniju in dr. Hrovatinu, gospe Dori, č. g. župnikoma, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo spremili na zadnji poti in s tem počastili njen spomin.

Žalujoči: hčerke, sinovi, snahe, zetje, vnuki in drugi sorodniki

Trebče, 22. februarja 1970.

ZAHVALA

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so na kateri koli način počastili našega nepozabnega

KARLA SANCINA

se iskreno zahvaljujemo.

DRUŽINE: SANCIN, PIŠČANC, TAMARO

Trst, 22. februarja 1970.

SESTANEK MEDDEŽELNE KOMISIJE ZA NAČRTOVANJE

Stopper je orisal zahteve v okviru državnega načrta

Okrepiti bo treba predvsem pristaniške strukture in pomorske proge PIN

Pod predsedstvom senatorja Carona, ministra za proračun in načrtovanje, je bil v petek v Rimu zopet sestanek meddeželne komisije za gospodarsko načrtovanje, ki so se je udeležili predstavniki dežel s posebnim statutom in deželnih odborov. Tudi tokrat je zastopal našo deželo odbornik Stopper, ki je orisal komisiji deželne izbire v zvezi z drugim vsedržavnim načrtom za gospodarski in socialni razvoj. Pri tem je omenil kriterije, ki jih je izdelal CRES, ter zasnove usmeritev, ki jih predvideva zakonski predlog za uresničenje člena 50 deželnega statuta. Stopper je tudi napovedal, da bo dežela vključila v drugi razvojni načrt svoje zahteve. Predvsem je omenil infrastrukture, ki jih bo treba zgraditi na mednarodnih mejnih prehodih, upoštevajoč tudi evropsko integracijo ter potrebo po razvoju mejnih dežel.

Deželni predlogi se tičejo tudi prilagoditve pristaniških struktur, okrepitve pomorskih prog in državnega ladjevja, tehnoloških in znanstvenih raziskav, politike za napredovanje gorskih krajev, ureditve voda, njih onesnaženja ter sploh kulturnih in umetniških dobrin dežele. Glede pristanišč je Stopper dejal, da je treba čimprej poskrbeti, da bodo lahko zmogla naraščajoči promet in specializacijo prevozov, medtem ko je okrepitev ladjevja družb «PIN» tudi v splošnem državnem interesu. Še posebno je poudaril potrebo sodelovanja med državo in deželo za zaščito tal, za reguliranje rek in s tem za zaščito krajev v raznih porečjih. Končno je obravnaval tudi vprašanje onesnaženja zraku in vodà, do česar nujno prihaja zaradi razvoja industrije.

Poziv ženski ki je zaužila živo srebro

Neki zdravnik je včeraj popoldne sporočil letečemu oddelku tržaške kvesture, da se mu je okrog trinajste ure javila ženska, pri kateri je zasledil vse znake zastrupitve z živim srebrom. Bila je to ženska stara kakih 45 let, srednje postave, z nekoliko posivelimi lasmi. Ko jo je vprašal za ime, mu ga ni hotela povedati, pač pa je razložila, da je pred nekaj dnevi nehote razbila termometer. Tri dni kasneje je med krizo potrtosti izpila živo srebro, ker je hotela na ta način umreti. Zdravniku je sicer uspelo, da ji je nudil prvo pomoč, ko pa je vztrajal, da bi šla v splošno bolnišnico, se je ženska uprla. Prepričeval jo je, da jo lahko tam bolje in primerneje zdravijo, vendar ni o tem hotela nič slišati. Ko je spoznala zdravnikovo namero, da obvesti agente je hitro odšla. Poskušal jo je zadržati in ji razložiti, katere nevarnosti predstavlja zastrupitev z živim srebrom, toda zaman.

Zdravnik se priporoča neznanki — če bo brala te vrstice — da se mu javi. Pripravljen je, da jo zdravi v popolni tajnosti. Javi naj se mu čim prej, ker je v nasprotnem primeru v smrtni nevarnosti, ali pa obstaja nevarnost, da ohromi za celo življenje.

Avtocesta Trst-Benetke v celoti prevozna

Avto cesta Trst - Benetke preko Vidma bo od jutri dalje v celoti odprta za promet z odprtjem mostu čez reko Piave. Ob tej priložnosti je predsednik deželnega odbora Berzanti poslal predsedniku družbe Autovie Venete Tonuttiju brzojavko, v kateri mu čestita k temu dogodku. V brzojavki poudarja, da gre za zelo važno javno delo, ki bo mnogo prispevalo k razvoju avtocestnega prometa v naši deželi.

NA IZREDNEM OBČNEM ZBORU NA OPČINAH

Ob polni udeležbi živinorejcev ustanovljeno «Pokrajinsko združenje rejcev»

Soglasno odobren statut - Predsednik združenja in ravnatelj kmetijskega nadzorništva o nalogah in važnosti združenja

Ob prisotnosti notarja dr. Guida Polluccija in polni udeležbi članov-živinorejcev je bil v četrtek zvečer v prosvetnem domu na Opčinah izredni občni zbor združenja rejcev goveje živine sivo-rjave pasme. Izredni občni zbor je bil sklican, da odobri spremembo pravilnika in preimenovanje združenja v «Pokrajinsko združenje rejcev». V prejšnjem združenju so bili včlanjeni samo rejci goveda sivo-rjave pasme, novo združenje pa zajema vse živinorejce, tudi kokošerejce in prašičerejce.

Občnega zbora sta se udeležila tudi ravnatelj Pokrajinskega kmetijskega nadzorništva dr. Bucco in kmetijski izvedenec Tagliaferro. Kljub neugodnemu vremenu je bila dvorana polna živinorejcev s Krasa in iz Brega, ki so soglasno odobrili novi statut združenja.

Na občnem zboru, ki je bil 11. decembra lanskega leta na Opčinah, je bil izvoljen odbor, ki ga sestavljajo: predsednik Miro Ivan Križmančič — Bazovica 43, podpredsednik Miroslav Žigon — Zgonik 36, odborniki: Zoro Grgič — Bazovica 31, Alfonz Guštin — Col 12, Antonio Pizzulin — Krmenka 173, Josip Sancin — Dolina 112, Karlo Crnhonja — Gročana 24. V nadzorstvem odboru so Valentin Bizjak — Col 10, Alojz Križmančič — Bazovica 70, Alojz Lupinc — Praprot 11, namestnika sta Rafko Grgič — Padriče 52 in Avgust Radetič — Medja vas 10, v razsodišču pa Ivan Antonič — Cerovlje 34, Karlo Štolfa — Križ 46 in Karlo Komar — Fernetiči 5.

Predsednik se je vsem zahvalil za skoraj stoodstotno udeležbo in zaupanje, ki so mu ga izkazali z izvolitvijo za predsednika. Utemeljil je sklicanje izrednega občnega zbora in dejal, da je bilo združenje rejcev goveje živine sivo-rjave pasme sicer ustanovljeno že pred dvema letoma, da pa praktično ni delovalo. Preimenovanje združenja z novim statutom je potrebno, da se lahko doseže finančno priznanje s strani dežele. Združenje bo skrbelo za rodovnik goveje živine, za nadzorstvo nad mlekom, za nakup plemenske živine in krme, kakor tudi za razdeljevanje raznih prispevkov in nagrad živinorejcem, ki jih bo dajala dežela. Poiskati si bodo morali svoj sedež, urediti urade ter sprejeti v službo uradniško in strokovno osebje. V službo bodo sprejeti tisti, ki bodo v preizkusni dobi dokazali svojo tehnično sposobnost, vsekakor pa bo večina zaposlenih morala obvladati slovenščino in italijanščino. Kot kandidat za upravnega direktorja je predlagan agronom dr. Mario Gregorič. Predsednik je tudi dejal, da bo združenje tesno sodelovalo s kmetijskim nadzorništvom, da pa odločno odklanja kakršnokoli drugo vmešavanje. Izrekel je priznanje in zahvalo ravnatelju nadzorništva dr. Buccu in izvedencu Tagliaferru ter poudaril, da se je treba usposobiti za uresničitev nalog in reševanje problemov, kar bo zahtevalo sodelovanje, dobro voljo, zavest in aktivnost vseh članov.

Dr. Bucco je predvsem izrazil svoje zadovoljstvo, da je prišlo do ustanovitve novega združenja, in priznanje pokojnemu dr. Križniču ter bivšemu podpredsedniku Alfonsu Guštinu, ki sta si mnogo prizadevala in pripomogla k ustanovitvi združenja. Zdaj, je poudaril dr. Bucco, si moramo zavihati rokave in se lotiti dela. Združenje bo imelo velike naloge in pomen za razvoj živinoreje, živinorejci pa bodo bolj kot prej čutili, da imajo svojo organizacijo, da sami odločajo in dajo predloge o stvareh, ki se jih tako neposredno tičejo. Sledila je diskusija. Predsednik je ponovno poudaril, da bo večina uslužbencev morala obvladati slovenščino. Rekel je, da bodo morali zdaj poiskati prostore za urade v središču mesta in sestaviti program delovanja. Dr. Bucco je rekel, da bo dežela krila stroške za prvo ureditev in opremo uradov, in je omenil glavne naloge ter pristojnosti združenja.

Zavzeto in zelo prepričljivo je govoril o naši živinoreji in toplo priporočal živinorejcem, naj skrbijo za vzrejo telic: «Tu, na domačih tleh, moramo skrbeti za prirejo. Stare krave morajo nadomestiti telice, ki so zrasle pri nas na Krasu in v Bregu, ker bodo bolj odporne in zdrave. Kot narod, tako tudi živinoreja, propada, če nima mladinc». Skrbeti pa moramo, je še poudaril dr. Bucco, da bomo svoj trud, svoj pridelek valorizirali in ga dobro vnovčili. Zato se pripravlja ustanovitev kraške mlekarne. Zaželel je združenju in živinorejcem mnogo uspehov in jim priporočil, naj brez skrbi in pomislekov prihajajo na kmetijsko nadzorništvo, ker je sodelovanje med kmeti in strokovnjaki nujno potrebno in koristno.

Izvedenec Tagliaferro je tudi izrazil svoje zadovoljstvo, ker se je na izrednem občnem zboru zbralo toliko živinorejcev. Predlagal je, naj bi se prirejali sejmi za prodajo živine za zakol in sejmi za nakup živine. Omenil je tudi razdeljevanje močnih krmil in pripomnil, da bodo močna krmila in mineralne snovi dobili le živinorejci, ki imajo živino pod nadzorstvom.

Dr. Bucco je odgovoril tudi na vprašanje glede izplačevanja odškodnine zaradi škode, ki jo povzroča divjad. Rekel je, da se pričakuje izid predpisov po objavi deželne ga zakona o lovu, kmetijsko nadzorništvo sprejema prijave o škodi in ne izplačuje odškodnine, kar je dolžnost lovskega združenja. Priporočil je prizadetim kmetom, naj takoj prijavijo morebitno škodo. Prav tako je opozoril kmete, ki dobijo prispevke za izboljšanje higienskih prostorov, kuhinj itd., da morajo v teku leta, ko jim je bil odobren prispevek, dokončati delo.

Novemu združenju želimo plodno delovanje v korist živinorejcev in za razvoj živinoreje, ki je eden izmed glavnih temeljev kmetijskega gospodarstva.

A. B.

Globoko, pretresljivo,
nepozabno tragedijo,
ki je zajela 56 narodov,
prikazuje ta knjiga
z neposrednostjo
in močjo,
ki je lastna samo velikim
stvaritvam.

C. L. SULZBERGER

DRUGA SVETOVNA VOJNA

640 strani velikega formata
720 ilustracij (92 barvnih)
18 zemljevidov bojišč in vojaških operacij

PREDNAROČILA sprejema

tržaška knjigarna
TRST - Ulica sv. Frančiška 20 - Telefon 61-792

V KONFLIKTU...

(Nadaljevanje s 3. strani)

gatca in mladega gosta Anatola Šterna kot neapeljskih klerikov in prav tako lep je bil lik marronskega meniha brata Bartolomeja, ki ga je ustvaril Jožko Lukeš. Tkalca Mateja iz Pratole je preprosto in prijetno podal Alojz Milič, Mira Sardočeva pa je bila v edini ženski vlogi njegove hčere Concette prepričljiva v svoji neposrednosti in v dolgem prologu učinkovita.

Nenavadno lepa in polna igralske inventivnosti je bila Rustjova kreacija povsem svojstvene vloge Cerbicche, ki je v strogosti okolja in dramatičnosti vodilnega konflikta bila kot prijeten poživitveni vložek.

Boris Cavazza v vlogi vojaškega pribočnika kralja Karla II. ni imel priložnosti, da bi uveljavil svoje igralske sposobnosti. V vlogah sulmonskega župnika Konstantina in Celestinovega tajnika sta nastopila Dušan Jazbec in Danilo Turk, v vlogah sulmonskega sodnika in oroznika pa kot gosta Srečko Tič in Andrej Jelačin, razmeroma malo izrazito. V nemih vlogah kardinalov so nastopili še Anton Kalc, Enij Reinhardt, Jože Sedmak, Boris Simoneta, Josip Šušteršič in Ludvik Zajc.

RECITAL...

(Nadaljevanje s 3. strani)

tivične in tematične preje, njeno tonsko niansiranje pa še ne prinaša željenih uresničitev iz raznih odtenkov.

V vseh drugih skladbah je interpretorka sprostila za današnji čas redko in iskano elementarno pronicljivost v oblikovanju razpoloženj. Prav z njo premošča poslušalčevo usmerjenost iz občudovanja tehnične zglednosti, odvaja ga od zaverovanosti v bravuro.

Pianistka je na svoji koncertni turneji prvikrat javno predstavila Scherzo slovenskega skladatelja Žebreta. Letnica rojstva tega dela sega v leto 1939. Takrat se je mladi skladatelj in dirigent vračal iz Prage, kjer je študiral v Sukovi šoli. Omenimo še, da je prav Demetrij Žebre eden poslednjih učencev češkega glasbenega pedagoga J. Suka.

Dan po podpisu njegove diplome je skladatelj in profesor preminil. Pri njem so se vzgajali mnogi slovenski in jugoslovanski skladatelji, n. pr. Dragotin Cvetko, dr. Radoslav Hrovatin, prof. Marjan Lipovšek, Pavle Šivic, med drugo vojno umrli skladatelj Franci Šturm.

Ob zaključku se povrnimo k pianistki. Še enkrat ji moramo tudi po oceni vidnih slovenskih glasbenikov prisoditi nadaljnjo umetniško rast.

Ente Nazionale per l'Energia Elettrica

OBVESTILO POTROŠNIKOM

Sindikalne organizacije so po razčlenjenih stavkah prejšnjega tedna proglasile za ponedeljek, 23. t.m., z možnostjo nadaljevanja v prihodnjih dneh, splošno stavko.

Zaradi tega ni izključeno, da ENEL, pa čeprav je sprejel ustrezne ukrepe, ne bo mogel zagotoviti neprekinjene dobave električnega toka, kakor je tudi možna ukinitev dobave industrijam zato, da v največji možni meri zagotovi dobavo javnim službam.

Za premostitev težav, ki bi lahko nastale, je v precejšnji meri važno sodelovanje potrošnikov, ki bi morali v interesu vseh in njih samih, zmanjšati uporabo toka na najnujnejše potrebe.

Zaradi položaja in morebitne možnosti nepričakovanih in dolgih prekinitev električne struje, vabimo potrošnike, da poskrbijo za varnost svojih naprav in še posebno za dobro delovanje naprav za proizvajanje toka ter da sprejmejo tudi primerne previdnostne ukrepe.

NA POBUDO SLOVENSKEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA IZ TRSTA

Cilj bo ob Blejskem jezeru v razkošnem Golf hotelu

Bogate nagrade za najboljše tekmovalce - Prijave na sedežu SGZ

Enako kot lani, bo Slovensko gospodarsko združenje iz Trsta, tudi letos organiziralo ocenjevalno avtomobilsko vožnjo, športno - družabno prerediteV, ki se bo zaključila s svečano večerjo in družabnim večerom, v okviru katerega bodo organizatorji nagradili najuspešnejše udeležence tekmovanja.

Lani je pot popeljala tekmovalce do Opatije, letos pa je proga nekoliko drugačna. Start bo v dveh mestih istočasno, v Trstu in Gorici, cilj pa bo v najbolj znanem in najlepšem slovenskem letoviškem kraju, na Bledu. Tam se bodo po tekmovanju zbrali vsi udeleženci v novem in najrazkošnejšem hotelu tega letovišča, v Golf hotelu, kjer bo večerja, družabni večer in spanje.

Cena za udeležbo na avtomobilski ocenjevalni vožnji je določena na 10.000 lir, za to vsoto pa bo vsak udeleženec deležen naslednjih ugodnosti:

1. **suho kosilo**
2. **slovesna večerja**
3. **družabni večer s plesom (s plesnim orkestrom bo nastopila znana pevka)**
4. **prenočevanje**
5. **zajtrk (točke 2., 3., 4. in 5. v Golf hotelu)**
6. **kosilo ob Bohinjskem jezeru ali ob poti proti Ljubljani**
7. **za vsako posadko brezplačni bon za 20 litrov bencina.**

Razen tega bodo bolje uvrščeni tekmovalci deležni bogatih nagrad, seveda pa ne bo manjkalo tudi pokalov in drugih trofej.

Prijave za udeležbo na tekmovanju sprejema urad Slovenskega gospodarskega združenja v Trstu, Ul. Filzi št. 8, telefon 37-808 in sicer v uradnih urah.

Prireditev je lani zabeležila izreden tekmovalni in družabni uspeh. Organizatorji so zato prepričani, da bo tako tudi letos, saj vlada za ocenjevalno vožnjo do Bleda, v Gorici in Trstu, že zdaj veliko zanimanje.

AOV bo na sporedu v soboto in nedeljo, 25. in 26. aprila letos.

Program šolskih gradenj za dobo 1969-1971

Pred nekaj dnevi se je sestal deželni odbor za šolske gradnje, ki je pod predsedstvom prof. Angiolettija sestavil izvršilni program za šolske gradnje za dobo 1969-1971, da se porazdelijo sredstva, ki jih je določil osrednji odbor za šolske gradnje v Rimu za našo deželo v skupnem znesku 8.450.000.000 lir.

Za tržaško pokrajino je omenjeni deželni odbor določil naslednje šolske gradnje: osnovna šola v Škednju (dopolnilna dela 222.950.000 lir), srednja šola na Proseku (dop. 92 mil lir), znanstveni licej «G. Galilei» dop. 550 mil lir), osnovna šola na Opčinah (66 mil. lir), srednja šola pri Sv. Savi (dop. 442.800.000 lir), pomorski tehnični zavod «Duca di Genova» v Trstu (28 mil lir), strokovni zavod za industrijo in obrt v Trstu (350.000.000 lir), osnovna šola Rocol Melara (447 mil lir), osnovna šola v Slivnem (15 mil. lir)

LEP ŽIVLJENJSKI JUBILEJ

80 LET KRIŠKE MAME JOHANE TROGARJEVE

Naša jubilantka, Johana Trogarjeva, kot jo poznajo Križani in Nabrežinci, mi ne bo zamerila, če jo mimo nje, po sorodniški plati nekoliko orišem v «cajtengah», katerim je celo življenje ostala zvesta. Znana je njena simpatična osebnost, ki ne glede na število let, še vedno stopa po poti narodne in proletarske zavednosti. Ni malenkost doseči 80 let ženi, ki je z garanjem in žrtvovanjem same sebe, uspela, da ji rojstni kraj lahko vošči še miren pristan v krogu svojih domačih.

Slavljenka Ivana Sedmak vdova Strgoušek, se je rodila 14. februarja 1890 v znani kriški družini pri «Trogarjevih»; v njenih dekliških letih je bila ta domačija ena najtrdnejših kmetskih družin v Križu in to v časih, ko ni bila šala nasititi 10 lačnih ust in jim obvarovati streho. Dober spomin nune Johane še vedno napelje na davne čase, ko si je morala na vsezgodaj naprtiti «plenir» sadja ter romati peš v Trst s koščkom kruha ali polente za «merendo» in z zavestjo, da je prihranila par «flik» za vozne stroške. Naše matere in none bi si res zaslužile, da bi jim postavili vsaj spomen-ploščo na obronkih Kontovela, kjer so kot mlekarice, ribarice, sadjarke, rožarice in perice počivale pred spustom v gosposko predmestje.

Izvrsten spomin jo včasih prestavi v čase, ko je njena rojstna vas bila na glasu kot ena najsolidarnejših naselij v tržaški okolici. Tedaj ni ta kmečko - ribiški kraj, kjer so prevladovali stebri Sedmak, Tence, Košuta in Bogatec, poznal nevšečnosti, ki danes tarejo vaščane. Ko je kriška godba bila na «turneji» po Krasu, jo je spremljala skoro polovica vasi, v kateri je klilo vzpodbudno prosvetno življenje. Naša nuna Johana je bila aktivna pevka tedanjega pevskega društva, še sedaj si rada zapoje pesmi, ki so ji bile najdražje v mladih letih. Ostala je tudi vneta bralka naprednega tiska, katerega preudarno ocenjuje.

Njen pok. mož Nini Strgoušek, preminil leta 1953, se je iz svojega češkega porekla popolnoma prelevil v pristnega Križana. Njegov ded je kot češki rodoljub, aktivno sodeloval v Garibaldijevih formacijah, ki so se pred 120 leti borile za združitev italijanskega naroda. Ninijev oče se je zakoreninil v naših krajih, kjer je svojega sina vzgojil kot izvrstnega pevca-tenorista, vrednega člana glasbeno nadarjenega naroda. Jubilantka se še spominja na dneve ob razpadu Avstrije, ko je nahranila češke vojake, ki so ji potrdili narodni izvor njenega moža.

Nuna Trogarjeva je povila 5 otrok, od katerih živita dve hčerki v Franciji, sin Ivan pa je partizanil nekje na Vipavskem, kjer je oktobra 1943 padel in leži še v neznanem grobu. Istega leta je Johano zadela še druga smrt v družini; njen brat Gvido, znan antifašist, je bil v nabrežinskem ljudskem vrtu postavljen pred nemške strojnice. Nacisti so bili toliko «človekoljubni», da se je morala žrtev javno izpovedati. Duhovnik Švara je s svojo intervencijo le toliko dosegel, da ga niso ustrelili na mestu, temveč odpeljali s tankom na morišče nekam na Kras. Tudi sin Ludvik je okusil ihto razbesnele zveri, ki so ga imele v krempljih do svojega pogina.

Te žrtve so izkristalizirale našo jubilantko, postala je zavedna slovenska žena, včlanjena v naprednih organizacijah. Njeno najljubše veselje je zahajati v domači ljudski dom, kateremu je tudi podporna članica. Ob praznovanju 1. maja si Johana Trogarjeva pripne rdeči nagelj ter prisostvuje svečanosti delavskega dneva, seveda ne manjka na nobeni prireditvi pod kriško prosvetno streho.

Tudi fizično je slavljenka še kar pri moči; sama si še skuha, pere in čisti stanovanje, ob urici počitka pa rada vzame v roke kako lepo knjigo. Kljub svoji zajetni postavi je še vedno čvrstih nog, ob lepem vremenu jo včasih primaha kar peš v Nabrežino. Najraje se pomudi pri hčerki Milki, ki je poročena z znanim političnim delavcem in občinskim svetovalcem. Odom Slavcem. V krogu hčerke, zeta in najljubših vnukov Sergija in Mirande se navžije domačnosti ter začne obujati spomine iz svoje bogate zakladnice. Na dnevni red prihajajo redno dogodki iz polpretekle dobe, ko se je morala Milka zateči z dvema nedoraslima otrokoma v zavetišče partizanskih vasi v Vremščici, medtem ko je Odo bil komisar v neki večji borbeni edinici.

Slavčeva družina, ostali sorodniki, prijatelji in znanci želijo jubilantki Johani še dolgo vrsto let dosedanjega zdravja in vneme za vse, kar je plemenitega. Željam Križanov in okoličanov se svoji zvesti bralki pridružuje tudi Primorski dnevnik.

Znanec

mala diskoteka
tržaške knjigarne

ARSEN DEDIĆ
ČOVJEK KAO JA

* * *

Čovjek kao ja
Stara pjesma
Sandra
Čovjek i pas
Pusti neka spava
Večeras
Bit ćeš uvijek moja

* * *

Sve što znaš o meni
Moderato cantabile
Moj brat
Kod dvije lipe
Sanjam te
Odabrat ćeš gore
Kuća pored mora

V ČETRTEK V VELIKI UČILNICI OSNOVNE ŠOLE

Lepo uspela Prešernova proslava prosvetnega društva v Boljuncu

Sodelovali so šolski otroci, članici Slovenskega gledališča in mešani zbor p. d. «France Prešeren» - Podelitev Gallusovih odličij

V zadnjem času je bilo po naših krajih več Prešernovih proslav, ki jih priredila razna društva skoraj izključno z lastnimi silami in zato najlepše proslavila največji slovenski kulturni praznik.

Ena teh prireditev je bila v četrtek zvečer v Boljuncu, ki jo je skupno pripravilo tamkajšnje prosvetno društvo, ki tudi nosi ime slavnega največjega pesnika Franceta Prešerna.

Prireditev je bila v veliki učilnici osnovne šole, ki je bila zares premajhna, da bi sprejela vse tiste domačine, ki so hoteli prisostvovati tej lepi in uspeli proslavi.

Domačinka in odbornica društva Tatjana Turk je v začetku prireditve pozdravila vse navzoče, posebej pa ravnatelja srednje šole v Dolini predstavnika SPZ, učitelje ter vse tiste, ki so pomagali pri tej prireditvi. V prvi točki pestrega sporeda je nastopil osnovnošolski pevski zbor, ki je zelo lepo zapel dve skladbi: domačo himno «Barčica je zaplavala» in «Rumeni balonček». Na harmoniko je najmanjše boljuncke pevce spremljal Drago Žerjal. Nato so boljunški otroci recitirali Prešernove poezije ter podali prizorček «Zobobol».

Sledil je kratek priložnostni govor, ki ga je pripravil in bral mladi vaščan Valter Mohor.

Podpredsednik SPZ Miro Kapelj izroča boljunškim pevcem Gallusova odličja

Na tej proslavi sta sodelovali tudi članici Slovenskega gledališča, Leli Nakrstova in Zlata Rodoskova, ki sta ogreli občinstvo z deklamacijami Prešernovih poezij. Seveda ni manjkal na proslavi domači pevski zbor, ki je pod vodstvom Draga Žerjala zapel več slovenskih pesmi ter zaključil program z Vrabčevo «Zdravico».

Na tej lepi, pomembni in dobro uspeli proslavi je podpredsednik SPZ Miro Kapelj podelil zaslužnim in požrtvovalnim pevcem Gallusova odličja ter odlikovancem zaželel, da bi še nadalje tako uspešno delovali na prosvetnem področju.

Tatjana Turk se je ob koncu sporeda zahvalila vsem za sodelovanje ter že vnaprej povabila vse domačine, da bi pomagali pri pripravah za proslavo stoletnice ustanovitve domače čitalnice, ki bo letos v maju.

DANES OB 9. URI

Občni zbor Kmetijske zadruge

Danes ob 9. uri bo v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9 redni letni občni zbor Kmetijske zadruge v Trstu z običajnim dnevnim redom.

Članom zadruge toplo priporočamo, da se polnoštevilno udeležijo občnega zbora.

Prometna nesreča Tržačana pri Kopru

V tržaško splošno bolnišnico so včeraj popoldne pripeljali z jugoslovanskim rešilnim avtom iz izolske bolnišnice 50-letnega pomorščaka Nerea Petronia iz Ulice Feltre 3. V torek se je na poti v Trst ponesrečil s svojim fiatom 850 pri Kopru. Da bi se ognil avtu, ki mu je privozil nasproti, je na splozkem asfaltu zavil s poti in si zaradi sunka zlomil desno stegnenico. Na ortopedskem oddelku se bo moral zdraviti približno tri mesece.

Na Proseku trčil z vespo v avto

Na ortopedskem oddelku so včeraj popoldne sprejeli 49-letnega težaka Domenica Metliko s Proseka št. 367. Mož se je ponesrečil malo prej na Proseku, ko je s svojo vespo trčil v avto znamke «austin», ki ga je upravljal 47-letni Milan Rupel tudi s Proseka št. 105. Pri padcu na tla, ki je sledil trčenju, se je Metlika močno udaril v hrbet in se odrgnil po obrazu ter po nogah. Karabinjerji, ki so prvi prihiteli na kraj nesreče, so poskrbeli, da so ponesrečenca - rešilnim avtom Rdečega križa nemudoma odpeljali v bolnišnico, kjer se bo moral zdraviti približno en teden, če ne bodo nastale komplikacije.

IZPRED KAZENSKEGA SODIŠČA

2 milijona lir denarne kazni za nad 3000 vtihotapljenih ur

Izredno zapletena preiskava financarjev, da bi prišli na sled tihotapski organizaciji, ki se je od švicarskih alpskih grebenov vlekla do našega mesta in dalje na jug

Kazenski sodniki (preds. Ligabue, tož. Borracetti, zapisničarka Federici) so včeraj sodili 53-letnega trgovskega posrednika iz Neaplja, Domenica Ariana, stanujočega v našem mestu v Ul. Economo 6, ki je bil vpleten v znano «afero z urami», ko so agenti finančne straže 28. marca lani vdrli v njegovo stanovanje in ga zalotili, kako je zavijal in lepil večje zaboje iz lepenke. V njih je imel nad 3000 ur, ki jih je neznana tihotapska organizacija pretihotapila v naše mesto.

Finančni stražniki so s sodelovanjem davčnega oddelka policije že dalj časa sledili tihotapski mreži. Vedeli so namreč, da se organizacije, ki posredujejo cenene švicarske ure črnim borzam in urarnam tu in onkraj meje, stekajo v našem mestu. Vendar pa je bila preiskava izredno zapletena. Več mesecev so morali finančni stražniki napenjati vse svoje sile in se lotiti dela na detektivski način. Sumljivim osebam so začeli slediti, prisluškovali so razgovorom med znanimi tihotapci in skušali iz tega izvleči vsaj nekaj osnovnih podatkov, preko katerih bi prišli do vsaj enega izmed članov zapletene verige, ki se je od švicarskih alpskih grebenov vlekla do našega mesta in dalje proti Jugu.

Končno pa jim je le uspelo. Zvedeli so namreč za človeka, ki je v vsej zadevi imel precej pomembno vlogo — «skladiščnika», sledili so mu in ga končno zasačili doma pri že omenjenem opravku. Vrednost, skoraj tri tisoč zapestnih moških in ženskih ur, je presegala 15 milijonov lir, kar pa še ne pomeni, da je bila ta edina podobna tihotapska organizacija.

Agentom finančne straže pa se je zdelo sumljivo še neko drugo dejstvo. To namreč, da so tihotapci imeli ure, na katerih je bila jasno vidna znamka znanega švicarskega podjetja «Darwil». Zato so nekaj vzorcev zaplenjenih ur oddali pristojnim organom oziroma uradnemu zastopniku švicarskega podjetja «Darwil», da jih podrobno pregleda. Po nekajdnevnem preverjanju je uradni zastopnik podjetja sporočil, da za ure, ki so res nosile napis «Darwil», velja samo to, da so bile izdelane v Švici. Brez dvoma pa niso bile to ure znanega podjetja, temveč samo proizvod obrtniških urarnic brez uradnega dovoljenja. Od tod so ure prenašali po skrivnih kanalih v Italijo, kjer so jim verjetno vgravirali ime znane švicarske ure, saj je bila razlika med urami zlasti v tehničnih značilnostih in torej v kakovosti.

Na včerajšnji razpravi pred kazenskimi sodniki se je Ariano skušal braniti posameznih postavk obtožnice in v svoj zagovor dejal, da mu je dal zaplenjene ure neki jugoslovanski državljan, Toni Stokovič, katerega pa agenti, vsaj do včerajšnje razprave, niso mogli še izslediti. Istočasno je dejal, da bi moral omenjene ure čez nekaj dni prodati nekemu drugemu Jugoslovanu, kot plačilo za «uslugo» pa bi prejel 20 lir za uro, torej skupno kakih 60 tisoč lir.

Sodniki so zaslišali tudi dve, sicer nepomembni priči: 50-letnega Francesca Marinška, lastnika urarne «La Clessidra» na Trgu sv. Antona Novega 4, o katerem je Ariano menil, da je prodal ure Jugoslovanu. Izkazalo pa se je, da ni imel Marinšek nobene zveze z vso to zadevo. Podoben izid je dalo tudi pričevanje 37-letne Romane Mamfaggio iz Ul. Economo 3, Arianove sostanovalke. Dejala je, da sploh ni vedela za nepoštene namene svojega sostanovalca in šele ko so agenti vdrli v njeno stanovanje, je na veliko začudenje ugotovila, da je moški namesto «volnenih srajc», kot ji je dejal, skrival vtihotapljene ure.

Javni tožilec dr. Borracetti je zahteval za obtoženca 6 mesecev zapora in 1 milijon ter 633 tisoč lir denarne kazni, Arianov branilec odv. Ghezzi pa oprostitev ali vsaj najnižjo kazen.

Sodniki so delno upoštevali tožilčevo zahtevo in mu prisodili 20 dni zapora in 2 milijona in 620 tisoč lir denarne kazni.

Pred istimi sodniki se je moral zagovarjati 48-letni zdravnik Antonio Manna iz Ul. Udine 22, ki je bil obtožen nenamernega umora šti rimesečnega Fabia Mattera.

Obtožnica ga je dolžila, da se kot otroški zdravnik bolniške blagajne INAM ni dovolj vestno pozanimal za hudo zdravstveno stanje otročička in ni poskrbel za njegov takojšen prenos v otroško bolnišnico «Burlo Garofolo», ampak se je omejil le na telefonski zdravniški recept.

Tržaškega zdravnika je tožil Fabiov oče, 30-letni Flaminio Mattera s Proseka št. 381, ki je na včerajšnji razpravi, skupaj z ženo Rito, nastopil kot prizadeta stranka. Na vprašanje sodnikov je povedal, da je njegov sinček zbolel 23. oktobra predlanskim in je na stalen telefonski poziv dr. Manni, da bi ga prišel pregledat, prejel negativen odgovor. Končno je naslednji dan le prišel in ugotovil, da otročiček boleha za bronhitisom, vendar pa je menil, da bi bil vsak sprejem v bolnišnico odveč. Isto se je ponavljalo do 26. oktobra, ko se je Mattera odločil, da pelje sinčka v bolnišnico, kjer pa je umrl.

Javni tožilec je zahteval za dr. Manno 9 mesecev zapora, branilec odv. Ressauer se je boril za popolno oprostitev ali vsaj za pogojno kazen, zastopnik civilne stranke odv. Filograna pa je zahteval denarno povračilo moralnih in materialnih stroškov.

Sodniki pa so menili, da zdravnik ni zakrivil pripisanega mu dejanja, in ga oprostili zaradi pomanjkanja dokazov.

SEBOFLEX
VSE ZA KINO
IN FOTOGRAFSKI MATERIAL
Trst, Ul. Mazzini 53 Tel. 733-361
Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

KRZNA
SUPER ELEGANTNI MODELI
VISJA KAKOVOST
VELIK PRIHRANEK
PELLICCERIA CERVO
TRST TEL. 96-301
Viale XX Settembre 16/III

NOVA MESNICA NA KOZINI
(blizu marketa v hiši Rudija Kastelica)
Kmetijska zadruga «4. junij» iz Ilirske Bistrice je na KOZINI ODPRLA NOVO MESNICO, v kateri boste hitro in dobro postreženi:
S SVEŽIM MESOM VSEH VRST V ZADRUGI VZREJENEGA GOVEDA IN DROBNICE,
S ŠTEVILNIMI SUHOMESNATIMI IZDELKI,
S SVEŽIMI RJAVIMI KOKOŠJIMI JAJCI, SUROVIM MASLOM itd.
PRIPOROČAMO SE ZA VAŠ CENJENI OBISK!

RADIO TELEVIZIJA

NEDELJA, 22. FEBRUARJA

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Glasba za čembalo; 10.15 Poslušali boste; 10.45 V prazničnem tonu; 11.15 Oddaja za najmlajše; 11.50 Ringaraja; 12.00 Nabožna glasba; 12.30 Zabavna glasba; 13.30 Glasba po željah; 14.45 Glasba iz vsega sveta; 15.35 Wilkinson: Pogled nazaj; 15.50 Zagrebški solisti; 16.30 Orkestri; 17.30 Pesmi Nadiške doline; 18.00 Koncert v minjaturi; 18.45 Bednarik «Pratika»; 19.00 Jazz; 19.30 Melodije; 20.00 Šport; 20.30 Iz slov. folklore; 21.00 Plošče; 22.00 Nedelja v športu;

TRST

8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Skladbe za godala; 10.45 Tržaški motivi; 12.15 Šport; 14.00 «El Campanon».

KOPER

7.30, 10.00, 12.30, 15.00, 19.15, 22.30 Poročila; 7.00 Jutranja glasba; 7.40 Pisana glasba; 8.40 Zabavni zvoki; 9.00 Obisk v Braniški dolini; 9.15 Orkester Aimable; 9.30 Orkestri; 10.10 Funorama; 10.30 Baletni motivi; 11.00 Dogodki in odmevi 11.15 Plošče; 11.30 Današnji pevci; 11.55, 12.45 in 15.15 Glasba po željah; 12.35 Politični pregled; 14.00 Dva pevca; 14.30 Sosednji kraji in ljudje; 16.15 Prenos RL; 19.00 Šport;

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Godala; 9.10 Iz katoliškega sveta; 10.45 Glasbeni kvizi; 11.35 Roditeljski krožek; 13.30 Planet, ki mu je ime Neapelj; 14.10 Pisana glasba; 14.30 Vam ugaja klasika?; 15.10 Ansambel Dik Dik; 15.30 Program z Mino; 17.00 Ital. popevke; 18.00 Nedeljski koncert; 20.20 Glasbeni variete; 21.10 Šport

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Plošče; 9.35 Veliki variete; 11.00 Telefonski pogovori; 12.00 Športna prognoza; 12.30 Program s C. Villo; 13.00 Kvizi; 13.35 Juke box; 14.30 Aktualnosti; 15 30 Preizkušajo se diletanti; 16 20 in 18.04 Pisan popoldanski spored; 17.00 Športna nedelja; 20.10 Tenorist G. Zenatello in sopranistka E. Mazzoleni; 21.05 Pevec med množico; 22.10 Radijska priredba.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 12.00, 13.00, 19.30, Poročila; 6.50 Danes za vas; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 7.50 Informativna oddaja; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Koncert iz naših krajev - Koper; 10.05 Še pomnite, tovariši... P. Dežman: S kulturniki IX. korpusa; 10.25 Pesmi borbe in dela;10.45 Naši poslušalci čestitajo; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Pianist Silvo Štingl; 14.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 15.05 Nedeljsko športno popoldne; 17.05 Nedeljski operni stereo; 17.30 W. Schilling: Kolumbov predor; 18.30 F. Liszt: Sonata za klavir v h-molu; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 «V nedeljo zvečer» 22.15 Plesna glasba;

ITAL. TELEVIZIJA

11.00 Maša; 11.45 Šola nabožne umetnosti; 12.00 Cerkev in družba; 12.30 Settevoci; 13.30 Dnevnik; 14.00 Kmetijska oddaja; 15.00 Športno popoldne 17.00 Program za mladino; 18.00 Nedelja je nekaj drugega; 19.00 Dnevnik; 19.10 Polčas nogometne tekme; 19 55 Šport in kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 G. Greene: «Una pistola in vendita»; 22.10 Športna nedelja; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

17.00 Plavalne tekme v Trstu; 18.50 Glasbeni spored; 21.00 Dnevnik; 21.15 Settevoci sera; 22.20 TV film: S.O.S. Polizia.

PONEDELJEK, 23. FEBRUARJA

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutranja glasba; 11.40 Šola; 12.10 Pomenek s poslušalkami; 12.20 Za vsakogar nekaj; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Orkester Casamassima; 17.20 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Šola; 18.50 Zborovsko petje; 19.20 Melodije; 20.00 Šport; 20.35 Fansi; 21.05 Kulturni odmevi; 21.25 Romantične melodije; 21.45 Slov. solisti;

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Koncert; 16.20 Orkester Casamassima.

KOPER

6.30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 14.30, 16 00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.00 Poje Bobby Solo; 8.15 Strani iz albuma; 8.45 Otroški kotiček 9.15 Malo besed, veliko glasbe; 10.15 Glasbeni vrtiljak; 10.30 Zagrebški solisti; 11.00 Pevci lahke glasbe; 11.30 Melodije; 11.45 Plošče; 12.00 in 12.45 Glasba po željah; 14.05 Šport; 14.15 Lahka glasba; 15.30 Rezervirano za mlade; 16.05 Šport; 16.20 Mali koncert; 17.10 Plošče; 17.30 Otroški kotiček; 18 00 in 19.30 Prenos RL; 19.00 Orglar H. di Jameslast; 22.10 Orkestri; 22.35 Večerni koncert.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Jutranje pesmi; 9.00 Vi in jaz; 11.30 Šola; 12.10 Kontrapunkt; 12.38 Dnevna kronika; 13.15 Hit Parade; 14.16 Spored za popoldne; 16.00 Program za mladino; 16.20 Veliko plošč; 18.00 Znanstvena oddaja; 18.20 Glasbena paleta; 19.05 Slovstvo in umetnost; 19.30 Luna park; 20.15 Sestanek petih; 21.00 Simf. koncert;

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Baritonist Gino Bechi; 10.00 Salgari: «Con Mompracem nel cuore»; 10.15 Poje R. Del Turco; 10.35 Telefonski pogovori; 12.35 Življenjepis; 13.00 Program s Rascelom; 14 00 in 16.50 Zakaj in kako?; 14.05 Juke box; 16.00 Popoldanski spored; 17.35 Enotni razred; 17.55 Glasbeni aperitiv: 19.05 Poje Dalida; 20.10 Glasba po željah; 21.00 Kronike z Juga;

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.04 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.20 «Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše»; 9.45 Ansambel Jože Privšk; 10.15 Pri vas doma; 12.10 B. Arnič: Koncert za violino in mali orkester - Uvertura v d-duru; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pihalni orkestri; 13.30 Priporočajo vam...; 14.05 Lahka glasba; 14.35 Naši poslušalci čestitajo; 15.40 Koncert Komornega zbora iz Celja; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Operni koncert; 18.15 «Signali»; 18.35 Mladinska oddaja «Interna 469»; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel M. Dovžan; 20.00 Koncert orkestra Slovenske filharmonije; 22.15 Jazz; 23.05 M. Strojan; 23.15 Zabavni zvoki; 23.40 Orkester Paul Mauriat.

ITAL. TELEVIZIJA

9.30 Šola; 12.30 Znanstvena antologija; 13.00 Roditeljski krožek; 13.30 Dnevnik; 15.00 Ponovitev šole; 17.00 Dežela Giocagiò; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.45 Knjižna oddaja; 19.15 Človek in prostor; 19.45 Šport in Ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film: Uomini e lupi; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

15.00 Kolesarstvo; 19.00 Angleščina; 21.00 Dnevnik; 21.15 Nocoj bomo govorili o...; 22.15 Simfonični koncert.

JUG. TELEVIZIJA OD 22. DO 28.-II.-1970

NEDELJA, 22. FEBRUARJA

20.00, 23.25 Poročila; 9.30 Podomače; Pod lipo v Retjah; 10.00 Kmetijska oddaja; 10.45 Mozaik; 10.50 Otroška matineja; 11.30 TV kažipot; od 14 45 do 17.30 Športni popoldan; 17.30 Festival mladih; 18.15 Mož s polcilindrom, film; 19.50 Cikcak; 20.35 Humoristična oddaja; 21.35 Videofon; 21.50 Športni pregled; 22.20 Propagandna oddaja; 22.25 Blede sence.

PONEDELJEK, 23. FEBRUARJA

20.00, 22.55 Poročila; 9.35 - 14.45 TV v šoli; 10.30 in 15.40 Nemščina; 10.45 in 15.55 Angleščina; 11.00 Splošna izobrazba; 16.10 Fracoščina; 16.45 Madžarski TV pregled - Pohorje, Plešivec do 17.00; 17.50 H. Ch. Andersen: Snežna kraljica; 18.05 H. Škofič: Užaljeni tolovaj; 18.30 Znanost in mi; 19.00 Mozaik; 19.05 Maksimeter; 19.50 Cikcak; 20.35 F. Crommelynck: Veličastni rogonosec - drama; 22.00 ZAR - oddaja ob obisku predsednika Tita; 22.15 Človek s kamero - Mi se ne vdamo.

TOREK, 24. FEBRUARJA

20.00, 23.00 Poročila; 9.35 in 14.20 TV v šoli; 10.40 in 15.10 Ruščina; 11.00 Splošna izobrazba; 15.30 TV vrtec; 15.45 Anglesčina; 16.45 Bukarešta: Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B - ZNR - Jugoslavija - prenos II. tretjine; 17.30 Prenos hokeja II. tretjina; 18.15 Obzornik; 18.30 Samorastniki pod najevsko lipo; 19.00 Mozaik; 19.05 Analiza vrednosti; 19.30 Cesta in mi mopedisti, traktoristi, otroci; 19.50 Cikcak; 20.35 Noč klovnov, film; 22.10 Veselje v glasbi.

SREDA, 25. FEBRUARJA

20.20, 22.55 Poročila; 9.35 TV v šoli; 11.00 Splošna izobrazba; 17.20 Oddaja za otroke;18.00 Vojakova nedelja; 18.30 Obzornik; 18.35 Športna oddaja; 19.00 Mozaik; 19.06 Prvi koraki: Braco Koren; 19.20 Naša soseska; 19.50 Cikcak; 20.35 D. Smole: Krst pri Savici - Drama SNG Ljubljane; 22.40 Libija - oddaja ob obisku predsednika Tita.

ČETRTEK, 26. FEBRUARJA

20.00, 23.15 Poročila; 9.35 in 14.45 TV v šoli; 10.30 in 15.40 Nemščina; 10.45 in 15.55 Angleščina; 11.00 Francoščina; 16.10 Splošna izobrazba;17.45 Zapojte z nami; 18.00 Risanka; 18.15 Obzornik; 18.30 Zgodbe s popotovanj; 19.00 Mozaik; 19.05 Nekrat v tednu; 19.20 Zabava vas Jerry Lewis; 19.50 Cikcak; 20.35 Vladimir Neff: Preudarne poroke; 22.05 Hokej: Romunija - Jugoslavija - posnetek II. in II. tretjine na svetovnem prvenstvu skupine B v Bukarešti.

PETEK, 27. FEBRUARJA

20.00, 23.45 Poročila; 9.35 in 14.45 TV v šoli; 11.00 Angleščina; 16.45 Bukarešta: Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B - ZDA - Jugoslavija - prenos II. tretjine; 17.30 Prenos hokeja II. tretjina; 18.15 Obzornik; 18.30 B. Smetana: Moja Domovina - mladinski koncert JRT; 19.00 Mozaik; 19.05 Svet na zaslonu; 19.35 Risanka; 19.45 Cikcak; 20.35 Ure groze - film; 22.30 Malo jaz, malo ti - Quiz TV Beograd.

SOBOTA, 28. FEBRUARJA

20.00, 23.00 Poročila; 9.35 TV v šoli: Najtemnejši dnevi človeštva - Drama - Strokovno usposabljanje prosvetnih delavcev; 11.00 Splošna izobrazba; 11.30 Za prosvetne delavce; 17.30 Obzornik; 17.35 Trio Slavko Žnidaršič in ansambel Slavko Štajner; 18.05 I. Tavčar: 4000; 19.15 Mazaik; 19.20 Kamerum II; 19.45 Cikcak; 20.35 Moj in tvoj ljubi avto - film; 21.05 Sanremo: Festival zabavnih melodij - prenos EVR; 22 05 Rezervirano za smeh; 22.20 Destry film; 23.10 TV Kažipot.

Goriško-beneški dnevnik

PO SKLEPU PRISTOJNE DEŽELNE KOMISIJE

Za gradnjo nove šole v Sovodnjah je na razpolago 67 milijonov lir

645 milijonov za šolske gradnje na Goriškem v 3 letih - Za popravilo šolskega poslopja na Vrhu - Do leta 1972 ne bo nove slovenske srednje šole v Gorici

Denar za gradnjo nove osnovne šole v Sovodnjah je na razpolago. Pred nekaj dnevi se je sastala v Trstu pristojna deželna komisija, da bi preučila od raznih krajevnih uprav prejete prošnje za gradnjo ali razširitev šolskih poslopij s popolnim denarnim prispevkom.

Od leta 1967 dalje obstoja zakon, po katerem prispeva državna uprava ves denar, ki je potreben za gradnjo šolskih poslopij. Doslej je vlada dajala le dolgoročna posojila, ves strošek gradnje pa so morale nositi občinske ali pokrajinske uprave, vsaka v mejah svoje pristojnosti.

V prvi razdelitvi, ki se je nanašala na vsote, ki so bile na razpolago v letih 1967-1968, smo na Goriškem dobili malo denarja. Nekaj več smo ga dobili sedaj, ko so delili skoro osem milijard in pol lir za potrebe celotne dežele, iz triletnega proračuna za leta 1969-1970-1971. Goriški pokrajini so dodelili 645 milijonov lir.

Z denarjem iz lanskega proračuna bodo zgradili novo osnovno šolo v Gradežu (100 milijonov lir) ter razširili sedanje poslopje industrijskega zavoda «Galilei» v Gorici (150 milijonov lir).

Z denarjem, ki je letos na razpolago, bodo zgradili novo osnovno šolo v Sovodnjah (67 milijonov lir), novo osnovno šolo v Marianu (65 milijonov) ter razširili poslopje realne gimnazije na Senenem trgu v Gorici (95 milijonov lir). Iz sredstev, ki bodo na razpolago v letu 1971 pa bodo zgradili novo srednjo šolo v Ulici Leoni v Gorici (168 milijonov lir).

Dodajmo še, da so zgoraj omenjene predvidene cene stare nekaj let. Predvideni so torej večji stroški. Zaradi tega so v deželni komisiji prihranili petnajst odstotkov celotne vsote za morebitna večanja cen.

Problem osnovne šole v Sovodnjah je torej rešen. Sedaj je dejanska rešitev tega problema v rokah birokratov in upati je, da ne bodo papirji romali od urada do urada, kot je to pri nas navada. Sovodenjski otroci, učiteljstvo in vse sovodenjsko prebivalstvo torej upravičeno pričakujejo, da bi se kmalu pouk vršil v novem poslopju.

Ostaja pa nerešen problem drugih šolskih poslopij v tej občini, zlasti tistega na Vrhu. V našem listu smo že pisali, da je stanje tega poslopja obupno. Sovodenjski župan je lani povabil skrbnika dr. Simoncinija na obisk, da se je o položaju sam prepričal. Deželna komisija, ki je denar delila, pa je očividno upoštevala le gradnjo novih poslopij ali pa širjenje večjih šol.

Obstaja pa točka v omenjenem državnem zakonu, po katerem lahko država dodeli manjše prispevke tistim občinam, ki nameravajo popraviti obstoječa poslopja. Država naj bi tako dala od polovice do dveh tretjin denarja, ki je potreben, ostali strošek pa naj bi nosil lastnik poslopja. V Sovodnjah se je v petek zvečer sestal občinski odbor pod predsedstvom župana Češčuta in sklenil, da takoj zaprosi za tak državni prispevek. Sovodenjska občinska uprava bo krila njej pripadajoče stroške, tako da bo, če bodo državni organi prošnji ugodili, tudi na Vrhu šola popravljena.

Za zaključek še naš komentar k vsej zadevi. Zadovoljni smo, da bodo Sovodenjci prišli do novega šolskega poslopja. Istočasno pa moramo podčrtati dejstvo, da vsaj do zaključka prihodnjega leta ne bomo govorili o gradnji novega šolskega poslopja za slovenske srednje šole v Gorici. Zaradi tega se bomo morali potruditi, da bo denar za te šole na razpolago v prihodnjem planu, kjer bodo delili denar od leta 1972 dalje. Istočasno naj naši politični voditelji resno pomislijo, ali je predvidena lokacija za slovenske srednje šole v Ulici Campi primerna za naše šole. Časa imamo dovolj na razpolago za tako razmišljanje.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO!

Enakopravnost Slovencev je odvisna tudi od nas!

Slovenski človek se v odnosu do oblasti praviloma še vedno poslužuje samo italijanščine. Takšnega njegovega ravnanja niso uspela spremeniti nekatere pomembna odločila kot so člen 6 ustave in 3 deželnega statuta, niti londonska spomenica o soglasju. Fašistična prisila, ki je trajala 25 let, in tudi pritiski povojnih let, so ga potisnili v položaj neenakopravnosti, manjvrednosti.

Rekli smo, da se praviloma poslužujejo italijanščine, vendar bi želeli to besedo utemeljiti s stvarnimi dokazi, zakaj na svoj način se pred oblastmi Slovenci obnašajo v treh podeželskih občinah, na drug pa v občini Gorica, kjer jih je največ.

Na podeželskih občinah bi pravzaprav slovenščina morala suvereno vladati, saj imamo slovenske uradnike, slovenske izvoljene tudi. Naš človek jo s pridom uporablja v pogovornem stiku, predstavljamo pa si, da bi se je moral posluževati tudi v pismenem.

Na Goriškem, za primer, nahajama v zadnjem razdobju nekatere novosti, ki jih kaže povzeti in iz njih napraviti bežne zaključke. Izmed treh slovenskih občin (Doberdob, Sovodnje, Števerjan) imata samo dve (Sovodnje in Števerjan) slovenska tajnika, kar pomeni, da bi slovenski občan iz teh dveh občin, če se nanju pismeno obrača v slovenščini, moral dobiti brez težav slovenski odgovor na svojo vlogo. Potrebno bi bilo tudi v Doberdobu, kjer so s sedanjim tajnikom nadvse zadovoljni, vendarle razmisliti, če bi nadrejena oblast (prefektura) imenovala slovenskega tajnika.

Občinski upravi v Doberdobu in v Sovodnjah (prva že pred enim letom, druga pa pred nekaj meseci) sta na glavnih vpadnicah namestili dvojezične napise z imeni vasi.

To so zelo zgovorni primeri, kako naši upravitelji skrbijo za uveljavljanje slovenščine, če le ni s strani nadrejenih oblasti administrativnega pritiska, kakršen je dolga leta hromil sleherno možnost uveljavljanja enakopravnosti.

V tej smeri pa bo potrebno napraviti še korak dalje, da bi namreč začeli slovenščino uporabljati tudi v uradnih dokumentih. V prihodnje bo morala slovenščina, ki je govorimo doma in se je učimo v šoli, postati jezik, v katerem se bo slovenski človek obračal na občino župnijo, šolsko oblast itd. ter v taistem jeziku dobil odgovor.

Pogovor o vsem tem je razmeroma enostaven, kar zadeva slovenske občine, zaplete pa se, ko ga prenesemo na področje občine Gorica. Kadar govorimo o tem ozemlju in pa o uradih raznih ustanov, ki delujejo na njem, tedaj ne moremo več govoriti o uveljavitvi slovenskega jezika. Ne obstaja nikakršno ali zelo skromno pozitivno pravo, ki bi nam jamčilo to naravno pravico. Na svoji strani imamo člene ustave in deželnega statuta, resolucijo občinskega sveta v Gorici, ki dovoljuje rahel optimizem za prihodnost, če bo šel kakor upamo, splošni razvoj po dosedanji poti; to pa je tudi vse.

Politični dejavniki priznavajo naše pravice, začenši s predstavniki delavskih strank, ki so za krivice občutljivejši kot ostali. Vodilna politična stranka hoče ujeti korak s tematiko ter za to skrbijo zlasti odprtejši ljudje v njej. Levičarska struja na vsedržavnem kongresu KD v Gradežu je, denimo, zagovarjala «obogatitev splošnih določil ustave in deželnega statuta s konkretno vsebino», ker je «naša (KD) točna naloga rešiti in ovrednotiti prisotnosti pluralizma v naši deželi... ne samo v pokrajinah Trst in Gorica, ampak tudi v Nadiških dolinah in v Kanalski dolini.» In dalje: takšne politike se ne sme voditi samo zavoljo političnih struktur in razdelitve oblasti, ampak zato, da Slovenci dejansko in učinkovito sodelujejo pri vodstvu in političnih izbirah v deželi.»

Takšno vrednotenje naše narodne skupnosti briše meje med tremi pokrajinami, ki Slovenci v njih prebivamo, in tremi stopnjami pravic, ki nam jih je prinesel zgodovinski razvoj, meje in stopnje pravic, ki nanje Slovenci vsi nikoli pristali nismo in nikoli pristali ne bomo.

Kot je odgovor ministra Restiva poslancu Škerku, da imamo tržaški Slovenci po členu 5 londonskega memoranduma pravico uporabljati slovenščino v odnosu do upravnih in sodnih oblasti, za nas docela sprejemljiv, po je njegova huda pomanjkljivost v omejevanju samo na Tržaško, kot da bi ne bili Slovenci v Italiji vsi enaki in kot da bi tudi zanje ne veljala politika deželne uprave, da globalno rešuje vprašanja, ki se pojavljajo na njenem področju, kot to priznava tudi predsednik Berzanti s svojo izjavo o beneških Slovencih.

Sedaj pa še sklepna misel.

Politični dejavniki in predstavniki oblasti na različnih nivojih govorijo o pravicah Slovencev v deželi Furlanija - Julijska krajina (razen ministra Restiva, ki se omejuje na Tržaško).

Kvalitetni premiki v tej smeri do kazujejo, da se zavoljo naše borbe in podpore progresivnih ljudi v raznih strankah razmere izboljšujejo, toda napredka ne bo, če se pravice o uporabi jezika ne bodo razširile na vse tri pokrajine.

Goriški Slovenci ne moremo razumeti, zakaj se tržaški lahko obračajo v slovenščini k oblastem, goriški pa ne, samo zato ne, ker živimo izven memorandumskega področja.

Medtem ko pričakujemo od oblasti, da bodo ustvarile razmere, v katerih bomo vsi Slovenci na Goriškem lahko enakopravno uporabljali svoj jezik (odpraviti je treba krivico, ki smo jo doživeli zato, ker smo prišli v meje Italije sedem let pred tržaškimi Slovenci, v času izredne ofenzivnosti italijanskega šovinizma), pa tudi sami bomo morali s primerno politiko dejstev uveljaviti to našo pravico. V prvi osebi moramo prispevati k narodni enakopravnosti. Če se v šoli učimo pisati slovenski, se menda zato, da se slovenščine poslužujemo v svojem vsakdanjem življenju.

25. in 26. aprila 1970

SGZ AVTOMOBILSKA OCENJEVALNA VOŽNJA 70

GORICA - BLED

KLUB «SIMON GREGORČIČ» GORICA

vabi na predavanje o

MAKEDONSKEM VPRAŠANJU

ki ga bo imel znani ljubljanski novinar DRAGO KOSMRLJ v torek, 24. februarja t. l. ob 20.30 v dvorani na Verdijevem korzu 13.

Odbor

PD «SKALA» IZ GABRIJ priredi v torek, 24. t. m. ob 20. uri v dvorani v šoli v Gabrjah

Prešernovo proslavo

Sodelujejo: Pevski zbor «Jezero» iz Doberdoba in goriški srednješolci.

Vljudno vabljeni!

S SEJE OBČINSKEGA SVETA V GORICI

S sejami po trikrat na teden bodo pospešili obravnavo problemov

Občinski proračun do 10. marca - Prvenstvena odobritev organskega pravilnika - Problem NSG in statut zavoda Lenassi

Kot smo že včeraj na kratko poročali, je bila seja goriškega občinskega sveta v petek zvečer v znamenju stavke občinskih uslužbencev, ki so zahtevali takojšnjo razpravo in odobritev svojega organika.

Že na začetku seje je župan Martina predlagal spremembo že dogovorjenega vrstnega reda problemov o katerih naj bi svet razpravljal. S prvega mesta naj bi umaknili razpravo o zavodu Lenassi in postavili na to mesto občinski organik. O zadevi se je razvila obširna debata, ki je trajala dobri dve uri in v katero so posegli svetovalci Zuliani (PSI), Battello (KPI), Zuccalli (PSU), Moise (KD), Chiozza (PLI), Pedroni (PNM), Fornasir in Mayo (PLI), Cian (KD), Černe in Chiarion (KPI) in drugi. Načelno so se vsi, razen predstavnikov desnice, izrazili za predlagano spremembo dnevnega reda. Obenem pa so predstavniki PSI in KPI zahtevali, da se tudi ostale glavne probleme, predvsem pa razpravo o občinskem proračunu obdrži na dnevnem redu z obvezo, da se jih reši še pred zapadom sedanjega občinskega sveta. Battello (KPI) je s tem v zvezi predložil posebno resolucijo z navedbo takih problemov: Organik občinskih uslužbencev, upravni svet bolnišnice, županovo poročilo o tovarni NSG in statut zavoda Lenassi. Dodatno so se potem sporazumeli, da bodo imeli prihodnje dni vsaj po tri seje občinskega sveta tedensko ter da se bodo o podrobnem koledarju za te seje sporazumeli na sestanku posameznih skupin v občinskem svetu, ki je bil po zaključku seje, katera se je zavlekla preko polnoči. Resoluciji so dostavili tudi obvezo, za občinski odbor, da bo najkasneje do 10. marca predložil svetu v razpravo občinski proračun za leto 1970. Za tako prikrojeno resolucijo so glasovali vsi prisotni svetovalci razen treh predstavnikov PLI. Ti so s svoje strani predložili drugo resolucijo, po kateri naj bi na tej seji razpravljali o zavodu Lenassi v ponedeljek pa naj bi začeli razpravo o organiku. Resolucija je bila zavrnjena, ker je dobila samo 4 glasove (PLI).

V zvezi s potekom te seje so včeraj trije sindikati odobrili sklep, da prekinejo s stavkovnim gibanjem občinskih uslužbencev, ki je zadnje tri dni paraliziralo občinsko upravo v Gorici ter vplivalo celo na šole, kjer niso kurili peči in so morali zato prekiniti pouk.

Zavarujte vodne števce

Ker je znova pritisnil mraz opozarja uprava mestnih podjetij v Gorici vse koristnike mestnega vodovoda, naj zaščitijo vodne števce proti mrazu in naj na odprtih krajih pustijo malo curljati vodo, da ne zamrzne.

Obenem priporočajo te dni, ko so napovedane stavke električarjev, naj štedijo z vodo in s plinom, da se tako zajamči normalna dobava.

Doberdobska resolucija o preganjanju delavcev

Kot smo na kratko že javili, so na zadnji seji občinskega sveta v Doberdobu dne 17. t. m. izglasovali tudi posebno resolucijo, v kateri obsojajo preganjanja delavcev, ki so se udeležili stavke elektrovarilcev tržiške ladjedelnice, proti koncu leta 1968 in v prvih mesecih leta 1969.

V resoluciji se ugotavlja solidarnost, ki jo je izkazalo stavkajočim delavcem vse prebivalstvo ter da stavka ni imela drugega namena kot tega, da bi z njo prisila vodstvo ladjedelnice, da bi sprejela upravičene zahteve delavcev.

Ker so sodni organi povezali navedene dogodke na nekatere zakone fašističnega kazenskega zakonika, ki je v očitnem nasprotju z republiško ustavo, se v resoluciji zahteva odpravo omenjenih fašističnih zakonov in takojšnjo amnestijo za prizadete delavce.

Protest trgovcev male prodaje

Tudi trgovci na Goriškem so v okviru deželnega protesta trgovcev objavili poseben protest proti drobljenju maloprodajne trgovske mreže

Za sredo 25. t. m. bodo izvedli protest tudi s spustom navojnic in zatemnitvijo reklamnih luči, za sedaj ne bodo zaprli trgovin in si pridržujejo zaporo za pozneje, če bo potrebno.

SINDIKALNE VESTI

Napovedane stavke tekstilcev v Podgori, Sovodnjah in Zdravščini

Podrobna razdelitev po izmenah in tovarnah

Predstavniki tekstilnih sindikatov treh organizacij CGIL, CISL in UIL, so se te dni sestali na seji, da bi ugotovili potek stavkovnih gibanj na Goriškem v okviru vsedržavnih stavk te kategorije za dosego moderne in ustrezne delovne pogodbe. Obenem so se sporazumeli o programu stavk, ki jih bodo v nastopnem tednu izvajali po posameznih tekstilnih tovarnah na Goriškem po naslednjem vrstnem redu:

Tekstilna tovarna v Podgori: Jutri, v ponedeljek 23. t. m. 24-urna stavka od 6. ure do 6. ure v torek 24. t. m. in sicer v tkalnici, barvarni, belilnici, in uslužnem oddelku. Torek 24. t. m. 24-urna stavka od 6. ure do srede 6. ure v predilnici. V četrtek 26. t. m. prva in pa dnevna izmena stavka od 9.30 do 12. ure z zborovanjem v tovarni; druga izmena stavka od 18.30 do 20.30 z zborovanjem v tovarni. Nočna izmena stavka zadnji dve uri. V petek 27. t. m. bodo stavkale zadnji dva uri vse izmene. Prepovedano je sleherno izredno delo.

Tekstilna tovarna v Sovodnjah: V torek, sredo in četrtek 24. do 26. t. m. stavka vsak dan zadnje tri ure vsake izmene. V petek 27. t. m. prva izmena stavka od 10. do 11. ure z zborovanjem v tovarni, potem stavka še zadnji dve uri izmene; druga izmena stavka od 17.30 do 18.30 z zborovanjem ter nato še zadnji dve uri. Od 23. do 26. februarja stavkajo tudi v nočni izmeni po zadnji dve uri. V petek 27. t. m. stavka zadnje pol ure nočne izmene. V soboto 28. t. m stavka nočne izmene za vse «naložene» ure. Potrjena so navodila državnega vodstva sindikatov o stavki za izredno in nedeljsko delo.

Tovarni v Zdravščini in svilarna Bodmer: Jutri 24-urna stavka od 5. ure do torka 24. t. m. ob 6. uri. V sredo stavka zadnji dve uri vsake izmene in pravtako v petek 27. t m.

Kot že javljeno bo od jutri, v ponedeljek, tudi tridnevna stavka ENEL in občinskih podjetij v Gorici in sicer danes od polnoči pa do srede ob 24. uri.

Z občnega zbora p. d. «Standrež». Pogled na udeležence

SREČANJE PARTIZANOV V ŠTEVERJANU

Priprave za proslavo 25. obletnice osvoboditve

Srečanje bivših partizanov in osrednja proslava 1. maja v Števerjanu

Na sedežu prosvetnega društva «Briški grič» na Valerišču je bil v sredo 18. t. m. zvečer občni zbor bivših partizanov iz števerjanske občine, ki sta se ga udeležila tudi predstavnika bivših partizanov iz Gorice Ladi Dornik in iz Pevme Avgust Lenardič. Tudi domačini so se odzvali v zelo lepem številu.

Glavni predmet razgovora na zborovanju je bila proslava 25. obletnice zmagovitega zaključka NOB. Vsi prisotni so bili soglasni s tako pobudo, poudarili so potrebo proslave te važne in za nas tako pomembne obletnice in so obljubili pobudnikom vso podporo v ta namen. Izvolili so tudi 15-članski pripravljalni odbor v katerega so vključili tudi dva predstavnika mladine. Pri tem so poudarili, da se mora mladina seznaniti z vsemi problemi bivših partizanov ter prevzeti tradicijo NOB, da jo bo lahko nadaljevala tudi potem, ko bivših borcev ne bo več.

Po prvem osnutku programa so sklenili, da bo osrednja proslava dne 1. maja v Števerjanu s srečanjem slovenskih in italijanskih partizanov. Govor je bil tudi o potrebi, da se poleg te osrednje proslave pripravijo prmerne proslave 25-letnice tudi po drugih krajih na Goriškem, da bodo zajele čim večji del našega ljudstva.

Roditeljski sestanek na višjih sred. šolah

Ravnateljstvo slovenske gimnazije-liceja in učiteljišča v Gorici obvešča, da je danes. 22. t. m. ob 10. uri roditeljski sestanek v risalnici učiteljišča v Ul. Croce.

Starši dijakov in njihovi namestniki so vabljeni, da se sestanka udeležijo v čim večjem številu.

Kino

CORSO. 14.30—22.00: «Quel maledetto ispettore Novak», Y. Brynner in C. Gray; ameriški film v barvah.

VERDI. 15.15—22.00: «Il ponte di Remangen», G. Segal in B. Gazzara; kinemaskopski film v barvah.

MODERNISSIMO. 14.45—22.00: «La taglia è tua... l'uomo l'ammazzo io», R. Woods in A. Hamilton; italijanski kinemaskopski film v barvah.

VITTORIA. 15.00—21.30: «Se...», film v barvah o študentovskem protestnem gibanju v Angliji. Mladini pod 18. letom film prepovedan.

CENTRALE. 15.15—21.30: «Sarà capitato anche a voi» (Zum, zum, zum numero 2), L. Tony in I. Savona; italijanski film v barvah.

Tržič

AZZURRO. 14.00: «Ei, amico c'è Sabata... hai chiuso», L. Van Clift in W. Berger. Kinemaskope v barvah.

EXCELSIOR. 14.00: «Medea», Maria Callas in L. Terzieff. Barvni film.

PRINCIPE. 14.00: «Violenza al sole», Giuliano Gemma in P. Anderson. Barvni film.

SAN MICHELE. 14.00: «Il gobbo di Parigi», J. Piatt. Barvni film.

Nova Gorica

SOČA (Nova Gorica): «Štirje komandosi za Norveško», angleško-italijanski barvni film — ob 16. — 18. in 20. uri.

DESKLE: «Incident», ameriški barvni film — ob 17. in 19.30.

RENČE: «Tako ne ravnaj z ženskami», ameriški barvni film — ob 15. in 19.30.

SEMPAS: «Senca smrti», italijanski barvni film — ob 16. in 20.

KANAL: «Za ljubezen in svobodo», angleški barvni film — ob 16. in 20. uri.

SVOBODA: «Zakon Inkov», nemški barvni film — ob 16. — 18. — 20.

POTUJ... KINO — SELO: «Naše dobre soproge», ob 16. uri.

PRVAČINA: «Dve vstopnici za Mehiko», francoski barvni film — ob 16. in 19.30.

DEŽURNI LEKARNI

GORICA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna TAVASANI, Korzo Italija 10, tel. 25-76.

TRŽIČ

Danes ves dan in ponoči je v Tržiču odprta lekarna «Al redentore» dr. Ennery in De Nordis, Ul. Rosselli 23, tel. 72340.

DEŽURNA CVETLIČARNA

Danes je v Gorici odprta cvetličarna VOIGTLANDER, Ul. IX agosto 3, tel. 24-33.

ZAHVALA

Prisrčna hvala vsem, ki so spremili k večnemu počitku našo mamo, sestro in staro mamo

Pierino Vižintin

vd. Markovič

Posebna zahvala darovalcem cvetja in vsem, ki so nam stali ob strani ter počastili njen spomin.

Žalujoči: oče, sinova, hčerki, sestra, brat in drugo sorodstvo

Sovodnje, Zagreb, 22. febr. 1970.

PRIZNANO MEDNARODNO AVTO PREVOZNIŠKO PODJETJE

LA GORIZIANA

GORICA — Ul. Duca d'Aosta 180 — Tel. 28-45 — GORICA

PREVZEMAMO PREVOZ VSAKOVRSTNEGA BLAGA

AVTOPROMET GORICA - NOVA GORICA

vas vabi, da obiščete zimskošportno središče LOKVE. Dnevno obratujejo vlečnice, ugodna smučišča in tereni za druge zimskošportne dejavnosti Hotel POLDANOVEC s 100 ležišči in restavracijo z domačo hrano, vinom in drugimi pijačami — Ob sobotah in nedeljah ter praznikih ples.

Informacije tel. 22-911, 21-443, 77-010

HOROSKOP

Veljaven od 22. do 28. februarja 1970

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) V zasebnih stikih boste nekoliko čudaški in pod vplivom zunanjih dogodkov. Vsekakor pa bo imela ljubljena oseba precej potrpljenja z vami. Na vsak način morate paziti na svoje živce in ne bo vam škodovalo majhno razvedrilo. Zato pojdite v družbo prijateljev.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Nenadema se utegnete zaljubiti v neko osebo, ki jo boste komaj spoznali. Prav bi bilo, da bi bili previdni, da se ne boste kesali. Za poročene bo potrebno veliko potrpljenje in popuščanje, sicer bo položaj precej viharen. Razvedrili pa se boste v družbi zvestih prijateljev.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Teden je zelo primeren za razčiščenje odnosov med osebami, ki se imajo rade, a so zaradi trme v sporu. Na vsak način je vsaka ljubosumnost neumestna. S prijatelji se boste dobro razumeli in precej zabavali. Na delu vas čaka neko razočaranje, ker ne boste napredovali.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) V ljubezenskih zadevah ne bodite kakor metuljček, sicer se boste grenko kesali; zapustili bi namreč varna tla za negotovost. Ker ste močno živčni, privoščite si malo oddiha in razvedrila po napornem delu. Morda boste uresničili tudi svojo najbolj skrito željo.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Razmere so ugodne glede srčnih zadev, ker boste imeli poseben čar in boste dobro razpoloženi. S sorodniki bo vladalo veliko soglasje. Uresničili boste nekatere svoje načrte in želi uspehe v poklicnem delu. Prijatelji vas bodo povabili na zabaven večer, ki vam bo nudil mnogo veselja.

DEVICA (od 23. 8. pojde navzkriž. Pred vsem vam bo pokvaril razpoloženje nesporazum v ljubezni. Vendar ne boste obupali, ker boste dobrega zdravja. V družini utegne nastati za nekatere spor in vmes bo pač običajna tašča. Če boste vztrajni, boste napredovali na svojem delovnem mestu.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) V srčnih zadevah obzorje še ne bo jasno. Ne hlastajte preveč za novimi poznanstvi, ker boste postali še bolj živčni. Če nočete pokvariti dobrih odnosov s prijatelji, ne obešajte svojih uspehov na veliki zvon. V zasebnih zadevah boste zelo spretni. Čaka vas lep izlet.

ŠKORPIJON (od 23. 10. do 21. 11.) Neka ljubezenska zadeva vas dolgo muči in stvar se bo mogoče pojasnila ter vam odprla nove možnosti. Vsekakor ne bodite prenagljeni in dobro preudarite svoje sklepe. V poslovnih odnosih bodite previdni, preden sklenete neko kupčijo. Na delu pojde vse zelo gladko.

STRELEC (od 22. 11. do 21. 12.) Zvezde so zelo naklonjene zaljubljencem in mladim poročencem, ki se bodo prav dobro razumeli. Sicer utegne nastati v družini prepir zaradi denarnih zadev. Tudi s prijatelji ne pojde vse gladko, ker bodo nekam nevoščljivi zaradi uspehov, ki jih boste imeli v poslovnem življenju.

KOZOROG (od 22. 12. do 20. 1.) Nesporazum z ljubljeno osebo še ne pomeni konec ljubezni. Skušajte nekoliko popustiti, pa se bo vse izgladilo. Pojdite v družbo prijateljev, s katerimi se boste obilo zabavali. Čaka vas neki poslovni uspeh. Ne posojajte denarja, da ne bo nastala zdraha.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Ta teden se bo močno utrdil čustveni položaj. Na splošno boste zelo dobro razpoloženi, kar vam bo v korist. Kar se tiče gospodarskih zadev, morate imeti več pobude. Na delu bodite bolj smotrni, pa si boste pridobili simpatijo svojih tovarišev in predpostavljenih.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Razburljivi doživljaji in napeto ozračje v srčnih zadevah. Privlačevale vas bodo ljubezenske dogodivščine. Predvsem se ne smete razburjati za vsako malenkost, le pod tem pogojem boste ohranili dobre odnose s prijatelji. Če ste se odločili za neki velik nakup, odložite ga.

Železnica Tokaido

Nova Tokaido železnica, ki je v olimpijskem letu 1964 napovedala zmagoslavni povratek železniškega prometa, je tudi v letu svetovne razstave še vedno najmodernejša na svetu. Tokaido je 515 km dolga železniška zveza med Tokiom in Osako. Superekspres «Hikari», kar pomeni po naše «luč», prevozi to razdaljo, na kateri je 21 km mostov, 64 km predorov in nad 100 km viaduktov, z dvema postankoma v 190 minutah. Tri do štiristo metrov dolge vlakovne kompozicije so sestavljene od 12. ali 14. štiriosnih vagonov, s pogonom na vsako os. Vlak z 12. vagoni ima 987 sedežev. «Kodama - ekspres» prevozi isto progo v petih urah, ima pa zato več vmesnih postaj in še nekaj vagonov, v katerih sedeži niso oštevilčeni. Presenetljiva je poprečna hitrost «Hikari - ekspresa» — 163 km na uro! Na več kakor polovici proge se igla brzinometra v salonskem vagonu ustavlja pri hitrosti 210 km na uro.

Še bolj presenetljiva pa je točnost in «zaposlenost» proge. Lani poleti je na primer peljalo ob praznikih v obe smeri 105 vlakov. Med prometnimi konicami, kot bo letos med svetovno razstavo, bo odprava vlakov v Tokiu — podobna je bolj startnemu bunkerju v Cape Kennedy kakor pa vodstvu vlakovnega odpravništva železniške postaje — postala vsako uro v obe smeri po devet «divjakov». Prvi vlak odpelje ob 6. uri, zadnji pa na postajo pripelje nekaj pred polnočjo.

Tračnice, električna napeljava, signalna tehnika, vse, kar je potrebno za tako velike hitrosti, je zahtevalo veliko novosti in izboljšav. Ko vlak pri hitrosti 210 km na uro zapelje v predor, potiska pred seboj zračno zaveso, to pa povzroči v predoru dodatni pritisk na kompozicijo. Aparati poskrbijo, da potnik v klimatiziranih vagonih ne občuti prav nobene spremembe. Vsa vožnja je dobesedno avtomatizirana, lahko bi rekli, da strojevodji sploh ni treba gledati na signale.

Vse je podrejeno udobnosti potnikov. Vlak vozi po samo zanj zgrajeni progi, brez vsakega nivojskega križanja. To je prva normalnotirna proga na Japonskem, za katero so zgradili posebne postaje. Varnostni ukrepi so zelo obsežni. Vsak dan se poseben kontrolni vlak «sprehaja» po progi in ugotavlja, če niso tračnice kje deformirane ali da ni kje nastala kaka druga okvara. Seizmometri dobesedno prežijo na sleherno, še tako malenkostno tresenje tal. Če vlak preseže dovoljeno hitrost, se vključijo zaviralne naprave, na vsakega pol kilometra so postaje, od koder je v slučaju potrebe pomoči mogoče klicati na pomoč, povezane pa so direktno s Tokiom. Napajalne žice so zavarovane, zavarovana pa je tudi proga. Nepoklicani nimajo dostopa k njej, zlasti pa ne živali.

Kotiček za mlade bralce: • Spoznavajmo naše • kraje in ljudi

Poglejmo najprej, kako je z rešitvami iz zadnje številke. Tokrat smo prejeli res kup odgovorov, a je bilo, na žalost, le 21 pravilnih.

Med temi je žreb določil današnjega dobitnika: Jelko Košuta iz Sv. Križa pri Trstu, učenko tretjega razreda osnovne šole «Alberta Sirka» v Sv. Križu ter Egona Guština iz Cola št. 12, ki obiskuje slovensko srednjo šolo «Srečko Kosovel» na Opčinah. Pravilen odgovor na vprašanje iz zadnje številke pa se glasi: 1) Fran Erjavec, 2) Karel Lavrič, 3) Igo Gruden, 4) Lavo Čermelj.

Zdaj pa preidimo kar k novemu vprašanju.

Sredi kraške gmajne smo po drugi svetovni vojni postavili spomenik na mestu, kjer se je pred štirideset imi leti odigral tragičen dogodek, ki je globoko odjeknil ne samo med slovenskim ljudstvom, ampak je o njem govoril skoraj ves svet.

Prosimo, da v odgovorih navedete: 1) kako se spomenik imenuje, 2) blizu katere vasi stoji, 3) imena, ki so na njem vklesana, 4) kdaj se je dogodek odigral, (navedite dan, mesec in leto).

Pravilne odgovore pošljite čimprej, najkasneje pa do 3. marca v uredništvo Primorskega dnevnika, Ul. 24 maggio 1 — 34170 Gorica, s pripisom «Spoznavajmo naše kraje in ljudi».

Na svidenje v prihodnji številki 8. marca 1970.

OB VAŽNI OBLETNICI SLOVENSKEGA ČASNIKARSTVA

Rojstvo «Dela» pred 50 leti v Trstu

V napredni, revolucionarni slovenski periodični publicistiki pomeni 20. februar 1920 pomemben dogodek. Na svetlo je prišla tedaj prva izdaja časnika «Delo», glasila Socialistične zveze v Julijski Benečiji. Namenjeno je bilo razredno zavednim slovenskim delavcem na Tržaškem, Goriškem in v Istri. V zvezi s sklepi, ki so bili sprejeti na livornskem kongresu v januarju 1921, in z ustanovitvijo Komunistične stranke Italije pa je postalo «Delo» od 11. maja dalje osrednje glasilo Komunistične stranke Italije v slovenščini.[1])

Vsekakor je značilno, da je prav v Trstu, žarišču revolucionarnega valovanja vzajemno povezanih slovenskih ter italijanskih delavskih množic, vzniknil pri ustaljeni in v ljudskih množicah zakoreninjeni prelomno napredni slovenski delavski časnik. Razvojna pot «Dela» je bila sicer vzburkana, kar pa ni moglo preprečiti, da ne bi v sorazmerno kratkem času prodrlo med slovenske delovne ljudi. Če izvzamemo nekatere časovne presledke v izhajanju, ki jih je povzročila stiska časa, razmer in nasilja, poteka 20. februarja letos pol stoletja, kar je I. Regentovo «Delo» posiljalo na slovenskem časniškem in časopisnem obzorju.

Seveda je pripisati uspešen prodor «Dela» predvsem sposobnemu, spretnemu uredniškemu vodstvu. Tu je v središču publicistične ustvarjalnosti ter revolucionarno programske izpovednosti Ivan Regent, glavni pobudnik, ustanovitelj «Dela», politik in organizator ljudskih množic, publicist in časnikar, idejni voditelj slovenskega razredno zavednega delavstva na Tržaškem. Časnik «Delo» je njegov že tretji publicistični otrok. Za časnikom **«Delavski list»** (1908-9) in revijo **«Njiva»** (1919) je prišlo pred 50 leti na svetlo še «Delo». Ivan Regent ni bil le glava in srce v tem časniškem krogu, temveč tudi najplodovitejši in najmarljivejši pisec.

Preseneča nas predvsem **publicistična kvaliteta** I. Regentovih 133 uvodnikov oz. člankov. Miselno revolucionarna, poljudno in jasno je začrtana programska smer v stolpcih «Dela». Ni ga bilo aktualnega vprašanja ali pojava, ki se ga Regent ne bi bil lotil z lepo slovenščino, udarno vnemo, s stališčno doslednostjo in spretnim časnikarskim peresom. V svojih «Spominih» pojasnjuje, da je pač moral mnogo pisati o stvareh, ki so se nanašale na svetovna ali vsaj mednarodna vprašanja. Hkrati opozarja, da je v svojih člankih pogostno opozarjal slovenske ljudi, da se morajo otresti ozkosti majhne Julijske krajine in se čutiti del svetovne proletarske družine ali vsaj del družine delovnih ljudi.[2])

Ob zlatem jubileju «Dela» pa nas presenečajo še nekatere okoliščine: **pomembna publicitetna razsežnost «Dela»** in njegovo zopetno **vstajenje** pred dobrim desetletjem.

V juniju 1965 sem bil na obisku pri Ivanu Regentu. Želel sem pojasnil ob nekaterih vprašanjih, ki mi niso bila povsem jasna. Pripovedoval mi je o imenitnih Cankarjevih predavanjih v Trstu, o svetli podobi Etbina Kristana, nadalje o nekajkratnih ponudbah Ivanu Cankarju, da bi prišel časnikarit v uredništvo «Delavskega lista» in «Zarje», ki se je, kakor znano, po izbruhu prve svetovne vojne zatekla v Trst. Ko sva se med drugim pogovarjala o «Delavskem listu» in «Delu» mi je s toplo ginjenostjo govoril o presenetljivi razredni zavesti slovenskih delavcev v Trstu. Ob finančnih težavah so prinašali v njuni uredništvi prostovoljne denarne prispevke za njun tiskovni sklad. In celo zlatnino svojih žena! Niso hoteli, da bi izgubili svoje glasilo.

Prav ta visoka stopnja razredne zavesti slovenskega delavstva na Tržaškem, Goriškem in v Istri pričevalno pojasnjuje pomembno **publicitetno razsežnost «Dela»**, ki ima svoj odsvit predvsem v obsegu njegove poprečne časniške naklade. Preseneča nas okoliščina, da se je vzpela naklada na 15.000 do 16.000 izvodov. To pomeni ob primerjavi s tedanjo poprečno časniško naklado na Slovenskem izreden dosežek.[3]) Če pomislimo, da je izhajalo «Delo» nekaj časa kot poltednik in celo trikrat tedensko, ne bi prav nič pretiravali, če bi glede na snovno razsežnost in razpoložljiv prosti čas delavstva, namenjen branju časnika, trdili, da so imeli tedaj slovenski delavci nekak svoj mali dnevnik.[4])

Prepričljivost zasidranosti in razširjenosti «Dela» je stopnjevala še okoliščina, da so prežali na obstanek «Dela» nevarni sovražniki in zaviralni dejavniki vseh vrst. Fašistična svojat je vkljub junaškemu odporu komunistov ter ob očitni potuhi policije 10. februarja 1921 zažgala delavsko tiskarno, kjer so razen delavskega časnika «Il Lavoratore» tiskali tudi «Delo».[5]) Nagajala je pošta, ki ni hotela razpošiljati «Dela» in ga vračala upravi, češ da ga naslovniki odklanjajo. Trafike ga niso hotele prodajati. Regent pripoveduje, da so nosili kmetje «Delo» na deželo v vrečah, mlekarice pa v vrčih. Prav zaradi neznosnega nasilja in drugih težav ter nevšečnosti ni preostalo «Delu» nič drugega ko da se je umaknilo v ilegalo. Trnjeva je bila ta pot. Po strmih klancih se je vila in po najrazličnejših kanalih. Dolga vrsta ilegalnih postaj: goriška Pristava - Ljubljana - Pariz - Dunaj - Renče in Volčja Draga na Vipavskem Meje pri Zgoniku - Goriče pri Divači - Ljubljana.[6])

Končno nas preseneča tehtna **prelomnica** v usodi časnika «Delo» v poosvobodilnem obdobju V. l. 1959 je bila sprejeta pomembna odločitev: s 1. majem tega leta sta se dnevnika «Slovenski poročevalec» in «Ljudska pravica» združila v dnevnik «Delo», glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije. V dobrih desetih letih je doživelo sijajen napredek, izreden razmah. Poprečna dnevna naklada 83 000 izvodov je doslej najmočnejša slovenska ter ustaljena dnevniška naklada. Svoje dopisnike in sodelavce ima osrednji slovenski dnevnik s sestmi izdajami v vseh najpomembnejših žariščih svetovnega dogajanja. Preraslo je evropeizirani okvir slovenskega časništva in časnikarstva. «Delo» je odprlo novo poglavje v razvoju slovenskega časniškega tiska. Razraslo se je do kvalitete posvetovljenega, odlično urejevanega dnevnika.

dr. Fran Vatovec

---

[1]) Ivan Regent: Poglavja iz boja za socializem. I. Str. 412. — Spomini. Primorski dnevnik 1. in 5. junija 1968.

[2]) Ivan Regent: Spomini. Primorski dnevnik 3. julija 1968.

[3]) Ivan Regent: Poglavja iz boja za socializem. I. Str. 415.

[4]) Ivan Regent se je delj časa ukvarjal z mislijo na slovenski delavski dnevnik v Trstu.

[5]) Ivan Regent: Spomini. Primorski dnevnik 6. junija 1960. — Poglavja iz boja za socializem II. Str. 368.

[6]) Posamezne izdaje «Dela»
Iz pogovora z I. Regentom ob mojem junijskem obisku l. 1965
Dr. Fran Vatovec: Neiscrpno publicističko stvaralaštvo Ivana Regenta. Novinarstvo (Beograd). Štev. 1 - 2, l. 1968. Str. 111-118.

op. ur.: Dodajamo h gornjim podatkom še ugotovitev, da izhaja v Trstu pod imenom «Delo» od leta 1949 časopis, in sicer najprej kot «glasilo OF», nato kot glasilo «avtonomne federacije KPI», od leta 1953 pa kot «glasilo KPI za slovensko narodno manjšino».

NAŠI KRAJI pred 50 leti

NOVICE
16. II. 1870

Iz Trsta nam piše J. G. Vrdelski to-le: «Je že nekaj časa, kar mi je mnogo mojih rojakov, namreč tukajšnjih Slovencev, razodelo željo, izvedeti vendar, saj na kratko, zgodovino Trsta, tega nekdaj čisto slavjanskega, zdaj pa po nesreči deloma poitalijančenega, deloma ponemčenega važnega primorskega mesta in njegove okolice. Silno so me ob enem prosili, naj jim jaz pišem in objavljam (namesto opuščenega, v podobi knjige l. 1869 dovršenega časnika «Pod Lipo») kako knjižico v domačem jeziku o tej zgodovini, ki je bila sicer dozdaj predmet celó sedem in tridesetim več ali manj obširnih knjig, med katerimi se pa, žalibog! ne nahaja nobena v našem narodnem jeziku. To je velika sramota za nas! Pisali so jih večidel naši hudi protivniki, in se ne vé, kako. Med njimi slovita poitalijančeni tržačan dr. Kandler in pa Löwenthal, trd Nemec, bivši urednik «Triesterice». — Na zgorej omenjeno prošnjo sem moral obljubiti, da bom skušal napravljati primerno knjigo o tej, za nas Slovence res tehtni zadevi — v mesečnih snopičih, katerih vsak bi obsegal 16 strani, da se tako čedalje bolj zlajša plačilo naročnine, ki bi znašala sicer za celo leto le 80, za pol leta tedaj 40, in za tri mesece 20 soldov. Izhajala bi ta knjiga po mojem računu skoraj 20 mesecev, in imela nazadnje okoli 320 strani. Ker bi se ji pa na primernih mestih vrstovale tudi bolj važne zgodovinske reči zastran vseh drugih, starih in sedajšnjih Slavjanov, bi utegnila gotovo zanimati tukajšnje in druge Slovence, temoč sploh vse Slavjane. Živo se jim tedaj priporočam, naj me krepko podpirajo; saj strošek bi jim ne bil težaven, dobička bi pa morda vendar kaj došlo za našo národnost (težko tudi za — me).

Izdajanje knjige bi utegnilo imeti začetek že meseca aprila t. l., ako se oglasijo ob pravem času naročniki, kterih pričakujem — obilo od vseh strani, zlasti pa od «čitalnic in njih udov».

(Podobno vabilo na naročbo je prinesel tudi Slovenski Narod 19. II. 1870.)

NOVICE
16. II. 1870

Iz Gorice 14. sveč. (Za učitelja slovenščine v deželni kmetijski šoli goriški) je imenoval provizorično tukajšnji deželni odbor g. Vodopivca. To vam je — kakor pravijo — res slovenski junak; v literaturi laški bolj prebrisan nego kak visokoučen Lah, kajti do sedaj nismo ne slišali ne brali, da bi kak «Tasso» pisal «Krst pri Savici», kakor uči visokoučeni g. profesor Vodopivec. Njegovo imé, čisto slovensko, nam sicer ne vzbuja nikakoršnega suma, da bi bil imenovani gospod vinu poseben prijatelj, al istina je, da so ga morali lasje boleti, če je res govoril ono sentenco o Tasso-u, kajti da bi učitelj slovenščine prvega dela prvega slovenskega pesnika ne poznal, zdi se nam neverjetno.

Ivan Markov

SLOVENSKI NAROD
19. II. 1870

Iz Trsta 15. svečana (Izv. dop.) Ta teden se nabirajo v Trstu podpisi na zaupnico, ktero odpošljejo na pergamentu umetno prepisano, tukaj bivajoči Slovani jugoslovanskemu mecenatu vladiki Strossmayer-u v Rim. Glasi se takole: «Prevzvišeni Gospod! Vaš glas na vatikanskem zboru je tako mogočno odmeval v srcih vsega izobraženega človečanstva, da se zdaj Vaše ime po vsem svetu razlega, ter z občudovanjem in najglobokejšim spoštovanjem spominja.

Ljudem kratkega vida in plitvega srca bode znabiti ta izjav nepovoljen in se bode resnica ne mara na nasprotni strani iskala. Ali kjer je ljubezen, pomiljivost in razsvetljena krepost, ondi mora biti tudi prava učeča crkev in resnica, ktero je sam Bog objavil.

Prevzvišeni Gospod, mi se nismo do denes oglasili Vaši slavi, ker smo mislili, da bi bila predrznost nadlegovati Vašo tačas globoko, zamišljeno dušo. Vendar zdaj, ko Vam zraven svojega, tudi tuji narodi častitajo na moči duše in srca Vašega, zdaj ne moremo opustiti tudi mi tržaški Slovani, stopiti v kolo Vaših najvročejših in iskrenejših občudovateljev. Drugi narodi Vas občudujejo, mi pa se z Vami dično tudi pred svetom ponašamo, kakor s prvim in največjim sinom ne samo naše ožje domovine jugoslovanske, ampak celega ogromnega Slovanstva.

Dopustite nam, Prevzvišeni Gospod, da Vam pri tej priči zraven častitke tudi eno v našem srcu globoko vsajeno željo izrečemo.

V onem duhu, v kterem razumevate Vi sveto poslanstvo cerkve, je bilo in bode do veka v njej mesta izpolnjevanju vseh pravičnih želj krščanskih narodov. Naslanjaje se na to načelo, Vas prosimo, da povzdignete ob svojem času Vaš silni glas tudi za vpeljavo naše svete slovanske liturgije, ktera ni samo ena naših najiskrenejših želj, ampak tudi naše sveto in nezastarelo pravo, izvirajoče od naših apostolov, svetih bratov Cirila in Metoda.

Goječi čvrsto nado, da bodete Vi z ostalimi brati, enakomislečimi vladiki zmagali v svetem svojem prizadevanju, ostajamo.

V Trstu 13. svečana 1870.

Prevzvišenosti Vaše najiskrenejši spoštovatelji.»

SLOVENSKI NAROD
19. II. 1870

Razne stvari.

(Čitalnica v Nabrežini) napravi v nedeljo 20. t. m. besedo, pri kateri se bo igrala «Županova Micika» po igri se bo pelo in deklamovalo, temu sledi ples.

SLOVENSKI NAROD
24. II. 1870

(Volitev mestnega svetovalstva v drugem tržaško - okoličnem volitvenem razredu) je bila postavljena na 30. januarja; volilci so prišli volit, ali — volitve ne komisije ni bilo! Zato se je volitev zopet za negotov čas odložila. Mestni magistrat je vedel, da ne bode izvoljen mož njegovega zaupanja, zato pa se ni smelo voliti. Zdaj se po okolici muzajo magistralni ljudje, da bi volilce pregovorili in na svojo stran spravili. «Jadr. Zarja» temu dostavlja: Tržaški magistrat je res tič, ker vlada Möring.

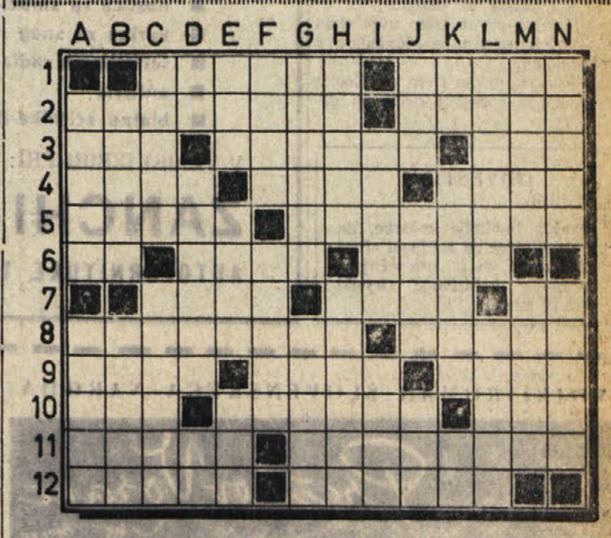

VODORAVNO: 1 upravnik muzeja ali umetniške galerije francoski sociolog in zdravnik, znan po svoji «Psihologiji mas» (Gustave, 1841-1931), 2. prva predstava, prva uprizoritev — vonjava, dišava, 3. glavno mesto ob Tiberi — veliko glasbilo del teniške igre, 4. ime francoskega kiparja Zadkina — pristanišče na Nizozemskem severno od Amsterdama — luka v Maroku nasproti Rabata, 5. glavna japonska rodbina v romanu «Skriti cvet» Pearl S. Buckove — najmanjši delec negativne elektrike, 6. oranje, zorana zemlja — vinorodna rastlina — del stopala, 7. gora v vzhodnih Karavankah — naslov slovenskega igranega filma - kemični znak za platino, 8 alpinistka — gonjač oslov, 9. večanje, dvig — grška črka — t.a embalaže, 10. vrsta vrbe — dovršni pretekli čas, kakršnega ima še srbohrvaščina — barva igralnih kart, 11. majhen nož — predvojni slovenski humoristični časopis, ki je izhajal v Mariboru, 12. ameriški pisatelj (Stephen, «Rdeči znak hrabrosti») — sladek južni sad.

NAVPIČNO: A. vrsta žita — kraljevič, B. Tehnični poklic — posoda za umivanje, C. znanstvenik, ki preučuje prvine — pokrit prehod skozi poslopje, D. pamet, razum — registrirana pravica do izkoriščanja izuma — glavni čtevnik, E. kačji glas — evropski otočni narod — nordijsko moško ime, F. mlado govedo — počasen družabni ples, G. mesto v severozahodni Romuniji — vstopnica, vozovnica, H francoska filmska igralka (Dany) — tovornjak, I. vzdevki, nazivi — ime danske igralke iz obdobja nemega filma Nielsen, J. varuh domačega ognjišča pri starih Rimljanih - unesek, obraba — ime hrvatskega pesnika Ujevića, K kemični znak za erbij — razgibano čustvo, manija, sla — kemični znak za lantan, L. že umrli odlični ameriški filmski igralec (Humphrey) — kamenček, M vrsta metle — trojanski kraljevič, ki je ugrabil lepo Heleno in dal s tem povod za obleganje Troje, N. namera — krilo poslopja.

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE

VODORAVNO: 1. maksima, 7. tvorba, 13. Eneida, 14. aranžer, 15. Stare, 16. Frida, 17. DK, 18. Tate, 19. dekle, 20. let, 21. Iro, 22. Kairo, 23. Tani, 24. Canberra, 26. davek, 27. omet, 28. petica, 29. osarij, 32. beta, 33. šalek, 34. loterija, 38. Alec, 39. metil, 43. tank, 44. N(aši) r(azgledi), 45. dativ, 46. Hansa, 47. enkalon, 49. Lasker, 50. žolnir, 51. Montana.

Saša Dobrila SAD MAŠČEVANJA

šport šport šport šport šport

V nedeljo, 1. marca 1970

4. zimske športne igre SPD Trst v Trbižu

Datum in kraj

1. SPDT organizira v Trbižu (veleslalom in slalom za člane in članice) in v kraju Sv. Anton pri Trbižu za vse ostale panoge in kategorije, v nedeljo 1. marca 1970, 4. zimske športne igre zamejskih Slovencev za društva in posameznike.

Spored tekem

2. a) Veleslalom člani in članice
b) Slalom člani in članice
c) Veleslalom začetniki in začetnice
č) Veleslalom naraščajniki, naraščajnice, kategorije A, B, C,
d) Tek na 2 km moški (člani in začetniki)
e) Sankanje naraščaj (letnik 1962 in mlajši)
f) Ekipno tekmovanje v postavljanju sneženega moža (3 do 5-članske ekipe) za otroke rojene leta 1960 in mlajše.

Vpisovanje

3. Vpiše se lahko društvo ali posameznik. Vsak tekmovalec nastopa le v 3 disciplinah in le v eni kategoriji.

Vpisovanja v torek, 24. februarja in v sredo 25. februarja od 19. do 21. ure na sedežu SŠI v Ul. Geppa štev. 9/I.

Izidi žrebanja startne liste, ki bo po zaključku vpisovanja, bodo objavljeni v dnevnem časopisju, 26. februarja.

Vpisnina 300 lir za posameznika do 25. februarja, 500 lir po tem datumu. Prireditelji bodo sprejemali prijave tekmovalcev tudi na dan tekmovanja ob cilju, vendar le do 1 uro pred startom v disciplini za katero se tekmovalec želi prijaviti. Kdor se vpiše po 25. februarju, dobi zaporečno številko po zadnjem izžrebancu svoje discipline in kategorije.

Tekmovalne kategorije

4. I. Člani in članice so vsi tisti, ki so tekmovali v članski kategoriji na 1., 2. in 3. ZŠI, ter prvi trije uvrščeni v kategoriji začetnikov na 1., 2. in 3. ZŠI.

II. Začetniki in začetnice so vsi tisti ki se so rodili od leta 1956 dalje, razdeljeni v sledeče kategorije: A) 1956—1958, B) 1959—1961 Č) 1962—1963.

Sani: otroci rojeni od 1962 dalje. Ekipno tekmovanje: otroci rojeni od 1960. leta dalje.

Tekmovalci so v vseh kategorijah in panogah ločeni v moške in ženske, razen v teku, kjer lahko nastopajo samo moški.

Nagrade

5. a) Prehodni pokal najboljšemu društvu v članski kategoriji.
b) Prehodni pokal najboljšemu društvu v mladinskih kategorijah.
c) Pokal najboljšemu smučarju članu v alpski kombinaciji (slalom in veleslalom).
č) Pokal najboljši smučarki članici v alpski kombinaciji (slalom in veleslalom).
d) Kolajne prvim trem uvrščenim v teku na 2 km moški.
e) Kolajne prvim trem uvrščenim članskih panog in kategorij.
f) Kolajne prvim trem uvrščenim v vsaki kategoriji naraščajnikov v veleslalomu.
g) Kolajne prvim trem uvrščenim v sankanju (posebej dečki in deklice).
h) Diplome in praktična darila vsem otrokom, ki tekmujejo v ekipnem tekmovanju v postavljanju sneženega moža.

Pravilnik

6. Za tekmovanje veljajo pravila FISI.

Sprememba pravil

7. SPDT si pridržuje pravico menjave teh pravil.

Poškodbe

8. SPD Trst ne odgovarja za morebitne poškodbe tekmovalcev in njih opreme med tekmovanjem in izven tega.

Kazni

9. Vsaka kršitev sportnega duha in discipline bo prijavljena razsodišču 4. ZŠI, ki bo ukrepalo z naslednjimi kaznimi: opomin (odvzem 2 točk posamezniku in 5 društvu); izključitev iz 4. ZŠI.

Startne številke

10. Tekmovalci se morajo prijaviti in dvigniti številko ob cilju vsaj eno uro pred svojim startom, 15 minut pred startom pa se morajo javiti starterju na startnem mestu.

Startni minimum

11. Če na startu ne bodo vsaj trije tekmovalci vsake kategorije, organizator ne bo vključil njihovih rezultatov v ekipno, ne v lestvico najboljšega smučarja in najboljše smučarke.

Sani

12. V tekmovanju s sanmi so dopuščene le tiste sani, ki nimajo krmilnih naprav, lahko pa imajo zaviralne naprave.

Tek

13. Teka na 2 km se lahko udeležijo le člani (moški) rojeni leta 1955 in preje.

Otroško ekipno tekmovanje

14. Tekmujejo lahko društvene ekipe sestavljene iz 3 do 5 članov. Tekmujejo lahko samo otroci rojeni leta 1960 in mlajši.

Točke

15. Točkovanje bo potekalo po sistemu 6 točk za zmagovalca, 5 za drugouvrščenega, 4 za tretjeuvrščenega itd.

Točkovanje pri ekipni otroški tekmi ni osebno, temveč le skupno: 6 točk za prvouvrščeno, 5 za drugouvrščeno ekipo itd.

Navodila

16. Vsak tekmovalec bo dobil ob razdeljevanju številk ciklostilirano polo papirja z navodili, katerih se mora držati.

OBVESTILO

ŠZ BOR

obvešča ljubitelje košarke, da je vsak torek na stadionu «Prvi maj» od 16. do 18. ure tečaj za najmlajše košarkarje (letniki 1956 in mlajši).

AVTOMOBILISTI!

Hočete, da bi bil Vaš avtomobil zares udoben?

Nabavite nove prevleke za sedeže, ki naj bodo «krznene» tipa NOVOLAN ali pa iz karirastega volnenega blaga.

Vašemu vozilu bodo dale nov in čudovit videz.

Spomnite se tudi na vse ostale potrebščine za zimo, katere imamo vedno v zalogi:

- nosilce za smuči
- verige za sneg
- ščitnike za radiator
- antifriz
- blatne ščitnike itd. itd.

V VELIKI IZBIRI PRI:

ZANCHI

AUTOFORNITURE, TRST, UL. CORONEO 4

ATLETIKA — MEDNARODNI KOLEDAR ZA LETO 1970

Osrednja prireditev letošnje sezone tekmovanje za tretji evropski pokal

Mnogo mednarodnih prireditev tudi v Jugoslaviji in Italiji

Mednarodna atletska zveza je objavila koledar tekmovanj za letošnjo sezono. Še bolj kot vsako leto prej je program dobesedno natrpan z vsemi mogočimi tekmovanji. Posledica tega je, da bo kakovostnih tekmovanj bolj malo in rekordi bodo doseženi bolj zaradi trenutne razpoloženosti kot pa zaradi ostre, neposredne konkurence.

Osrednja točka vsega programa je brez dvoma dvoboj SZ — ZDA. Po 4 letih prekinitve bodo ta dvoboj ponovno priredili v Leningradu. Oba svetovna atletska velikana se bosta srečala 23. in 24. julija. Zadnjikrat sta se ti dve državi neposredno srečali leta 1965 v Kijevu, ko so presenetljivo, tudi v moški konkurenci, zmagali Sovjeti. Naslednje leto bi moral biti dvoboj v Združenih državah, Sovjeti pa so iz protesta proti vojni v Vietnamu gostovanje odpovedali. Dvoboj med SZ in ZDA bo pomenil za Američane skoraj konec sezone (v ZDA začne ta zelo zgodaj), za Sovjete pa bo začetek največjih naporov za evropski prestiž.

Važno tekmovanje bo poleg dvoboja SZ — ZDA tudi tretje tekmovanje za evropski pokal, ki bo razčlenjeno na tri dele: predtekmovanja, polfinale in finale.

Prve kvalifikacije za moške reprezentance bodo 20. in 21. junija na Dunaju in v Barceloni, 5. in 6. julija pa še v Rejkyaviku na Islandiji. Na teh prvih tekmovanjih si bodo šibkejše postave razdelile nekaj prostih mest za drugo kolo. Polfinalni del tekmovanja bo 1. in 2. avgusta v treh skupinah: v Helsinkih, Zuerichu in Sarajevu. Jugoslovanska reprezentanca, ki bo morala zaradi svoje ne preveč dobre kakovosti nastopiti že na kvalifikacijah, očitno računa na prvo mesto na Dunaju in na nastop pred svojim občinstvom v Sarajevu v drugem delu tekmovanja. Finalno tekmovanje za moške bo 29. in 30 avgusta v Stockholmu. Ne njem bo nastopilo 6 najboljših evropskih reprezentanc in dodatno še Švedska, tudi če se ne bo uvrstila na prvi dve mesti v polfinalu.

Nekoliko manj obsežno bo tekmovanje za ženske. Najprej bodo 1. in 2. avgusta na sporedu tri polfinalne skupine in sicer v vzhodnem Berlinu, Bukarešti in še v nedoločenem mestu Zahodne Nemčije, finale pa bo v Budimpešti 22. avgusta.

Med najzanimivejša atletska srečanja spadajo še:

19. in 20. junija v Varšavi — Memorial bratov Kusocinski
27. in 28. junija v Tallinu — Dvoboj SZ — NDR v mnogobojih
2. in 3. julija v Kijevu — Memorial Znamenski
3. julija v Zürichu — mednarodni miting
od 16. do 25. julija v Edinburgu — Igre Commonweltha
od 13. do 16. avgusta v Bukarešti — Balkanske igre
15. in 16. avgusta v Tallinu — SZ — Zah. Nemčija v mnogobojih
od 3. do 6. septembra v Turinu — Univerziada
od 11. do 15. septembra v Dnjepropetrovsku — Prvenstvo Sovjetske zveze
med 20. in 30. septembrom se bo do v Erfurtu srečale tudi moške in ženske reprezentance Nemške demokratične republike, Poljske in Sovjetske zveze.

Poleg teh mitingov in dvobojev je za atlete še zelo važen mesec junij, ko bo cela vrsta manjših vendar običajno plodnih tekmovanj na Finskem. Veliko mednarodnih tekmovanj bo tudi v Jugoslaviji. Po vrsti bodo prišli v poštev Ljubljana (26. maja), Zagreb (7. junija), Celje (8. julija), nato pa še Skopje, Beograd, Sarajevo in Kragujevac.

V Italiji bodo najzanimivejši mitingi v prvem delu sezone. V Rimu 16. maja, v Milanu 1. julija, v Viareggiu 5. avgusta in v Sieni 8. avgusta.

Tako Italija kot tudi Jugoslavija bosta opravili vrsto meddržavnih srečanj. Italijani se bodo v raznih kategorijah srečali s Poljsko, Jugoslavijo, Grčijo, Tunizijo, Alžirijo, Romunijo, Belgijo, Španijo, Zahodno Nemčijo, Švico, Francijo in Finsko.

Jugoslovani pa z Italijo, Norveško, Belgijo in Poljsko.

Prvo revijo evropske atletike bomo sicer doživeli že pozimi. Po večjem številu tekmovanj v zaprtih prostorih bo letos prvič na sporedu tudi uradno evropsko prvenstvo v dvoranah. Na sporedu bo 14. in 15. marca na Dunaju.

lin.

NOGOMET DANES

ALIGA

Danes v A ligi zaradi včerajšnje mednarodne nogometne tekme Španija — Italija v Madridu, ne bo prvenstvenih srečanj.

BLIGA

4. povratno kolo

AREZZO — PIACENZA
Di Tonno
ATALANTA — TARANTO
Campanini
CATANZARO — FOGGIA
Barbaresco
CESENA — VARESE
Trono
GENOA — MONZA
De Robbio
MANTOVA — CATANIA
Toselli
MODENA — COMO
Serafini
PERUGIA — LIVORNO
Gialluisi
PISA — REGGIANA
Branoni
REGGINA — TERNANA
Porcelli

A SKUPINA CLIGE

4. povratno kolo

DERTHONA — ROVERETO
Rodomonte
LECCO — NOVARA
Menegali
MARZOTTO — TREVISO
Lazzaroni
MONFALCONE — ALESSANDRIA
Lenardon
PADOVA — TREVIGLIESE
Marti
PRO PATRIA — SOTTOMARINA
Clerico
SEREGNO — TRIESTINA
Monforte
SOLBIATESE — VERBANIA
Martinelli
UDINESE — BIELLESE
Tabanelli
VENEZIA — LEGNANO
Turiano

DOMAČI ŠPORT DANES

Nedelja, 22 februarja 1970

ODBOJKA

Ženska B liga
15.00 v Trstu stadion «1. maj»
Sokol — AGI

* * *

15.00 v Padovi
FARI — Breg

SMUČANJE

Consko prvenstvo - smuk
10.00 v Sappadi
Nastop članov in članic SPDT

* * *

Trofeja ACLI - Veleslalom
10.00 v Sappadi
Nastop naraščaja SPDT

* * *

Predtekmovanje 4. ZŠI
10.00 na Pesku pri Bazovici
Veleslalom in sankanje naraščaja

NOGOMET

Naraščajniško prvenstvo
10.30 v Nabrežini
Aurisina — Primorje

* * *

12.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Triestina B — Breg

* * *

08.30 v Trstu, Sv. Sergij
S. Sergio — Gaja

* * *

09.30 v Trstu, Ul. Flavia
Ponziana — Vesna

* * *

09.00 v Miljah
Fortitudo — Union

NAMIZNI TENIS

Deželno prvenstvo posameznic
17.30 v Trstu, zavod ENAOLI
Nastop članic Krasa

KOŠARKA

Moška D liga
15.30 v Trstu, Ul. della Valle
Bor — Ceramica Costi RE

* * *

Prvenstvo naraščajnikov
08.00 v Škednju
Servolana A — Bor

NOGOMET — OD DANES DALJE

Pet slovenskih enajsteric v naraščajniškem prvenstvu

Slovenske barve branijo Gaja, Breg, Primorje, Vesna in Union

Danes se začenja na našem področju naraščajniško nogometno prvenstvo, katerega se udeležuje lepo število ekip. Razna društva so namreč prijavila kar 21 enajsteric, med katerimi je tudi kar pet slovenskih. To je vsekakor izredno pozitivno dejstvo saj tako društva ne le skrbe za svojo bodočnost, ampak tudi za svoj domači prirastek.

Organizatorji so razdelili ekipe na tri skupine in sicer naslednje:

A skupina
Ponziana
Vesna
Fortitudo
Muggesana
CGS
Esperia
Union

B skupina
S. Sergio B
Triestina A
Aurisina
Primorje
Edera
Libertas
Giarizzole

C skupina
Triestina B
S. Sergio A
Gaja
Breg
S. Giovanni
Don Bosco
Cremcaffè

Enajsterice Ponziana S. Sergio in Triestina A ter B pa se udeležujejo tega tekmovanja le formalno in njihova uvrstitev torej ne bo veljavna za uradno lestvico.

V tem prvenstvu lahko nastopajo le naraščajniki rojeni v letih od 1954 do 1956, če so dopolnili starost 14 let. Ker je starostni rok razmeroma tesen, so imela društva ponekod precej težav, da so zbrala dovolj veliko število igralcev in je vložen v pripravo teh ekip torej tudi precejšen organizacijski napor.

Upajmo da se bodo naši mladi nogometaši v tem prvenstvu dobro odrezali in tako doprinesli svoj delež ugleda k delovanju svojih društev, katerih barve branijo.

TRST Ul. Boccaccio 3 Telefon 28-373 **POŽAR ARTEMIO**

TOVORNI PREVOZI *v vse kraje, tudi v inozemstvo*

SPLOŠNA PLOVBA PIRAN

vzdržuje s svojimi tovorno-potniškimi ladjami:
redno linijo okoli sveta, redno linijo z zahodno Afriko ter nudi prevoze po vsem svetu z modernimi transportnimi ladjami od 8.000 do 18.000 ton nosilnosti.
Za vse informacije se obrnite na upravo podjetja:
«SPLOŠNA PLOVBA» — Piran, Županičičeva ul. 24 in na naše agente po vsem svetu.
Telexi: 341-22 Yu Plovba
341-23 Yu Plovba
Telegrami: Plovba Piran
Telefon: 73-470 do 73-477

AGROKOMBINAT EMONA LJUBLJANA

DA SE DO KUPCA KOMAJ OHLADE!

HOTEL SLON LJUBLJANA

TITOVA UL. 10 — Tel. 24601 — Telex 31254 YU Slon

Sodobni komfort, Mednarodna kuhinja in narodna restavracija, Nočni bar z mednarodnim artističnim programom. Kavarna, Bistró z delikateso, ekspresom, snack-barom in slaščičarno. Klubski prostori in banketna dvorana. Aperitivni bar.

SUPERMARKET LJUBLJANA

ZA SPOMLADANSKO SEZONO

- *novi spomladanski modeli plaščev, kostimov*
- *klasični in športni moški suknjiči*

V KOZJEM IN SVINJSKEM VELURJU, NAPA TER LAK USNJU

- *OKRASNE BOVICE iz KUNE in NERCA v različnih barvah*

OBOGATITE SVOJO GARDEROBO

VOJNI ROMAN SLOVENSKEGA NARODA

Prežihov Voranc — DOBERDOB

62

Doberdob

«Mislil sem...» ji je rekel tihi soldat.

«Jaz tudi...» mu je odgovorila ona.

Vendar se nobeden ni ganil.

V jedru samih čustev, sredi misli, ki so oba navdajale, je ležalo nekaj neznanega, težkega, preprečujočega, Ako bi jo bil Štefanič takrat objel, bi bila žena mogoče njegova. Namesto tega jo je pobaral:

«Kaj si mislila...?»

«Mislila sem, kako je vojna huda stvar... Daljo sem mislila, ali se vse izplača. Bog ve, kako bo že jutri? In pojutrišnjem... Potem bi nama obema mogoče ne bilo prav...»

Ko bi ji bil on rekel, da je ravno narobe, da se ne izplača misliti na to, kaj bo jutri, temveč da je zaradi vojne edino pametno misliti, kaj je ugodno danes in za kar bo jutri morda že prepozno, bi mu bila gotovo položila roko okrog tilnika, kajti kljub temu da je bila zadelana do vratu, je čutil, da ji telo drgeče. Njeno telo se mu je zazdelo še drobnejše, kakor je bilo.

«Ali se izplača...?»

Njen glas je zdaj resnično vpraševal. Ob tem zvoku se je Štefanič nehote spomnil njenega moža, a hkrati tudi njenih otrok, njunih drobnih ročic, segajočih k materi. V tem hipu ga je spreletelo mrzlo čustvo in žena, pri kateri je grel svojo kri, se mu je zasmilila. Mogoče se res ne izplača? Mogoče bo kdaj pozneje spomin na to uro grd. Lahko pa bo tudi lep. Videl je, da se mu ne vda rada, da se še boji.

Ognjišče se je še komaj svitalo; v žerjaviic je pričelo oglje cviliti tenko in zoprno.

«Kdaj pa greš?» se je obrnila žena k njemu, kot bi se oddahnila po težkih sanjah.

«Jutri.»

«Pridi še zjutraj sem.»

«Bom!» Tudi on je govoril lažje, prosteje kakor malo prej. Pljuskanje čustev se je poleglo.

Štefanič se je dvignil in jo še vedno držal za roko. Zdaj bi jo lahko pritisnil k sebi in jo poljubil. Toda zdelo se mu je tako lepše, močneje. Potem ji je dejal:

«Vidiš, to je zato, ker je vojna...»

Stopil je v noč vigrednih sap. Trenutki, ki jih je pravkar preživel, so bili tako težki, tako izčrpljivi, da ga je bolelo v možganih. Mahoma ni več sam sebe poznal. Potem se mu je zahotelo, da bi se vrnil, toda to je bila le bežna misel. Prihodnji trenutek je že s trdim korakom stopil na cesto. Ko je začutil pod nogami trdo zemljo, mu je bilo lažje.

«Ah kaj, prav sem storil,» si je govoril, kakor bi se opravičeval.

Navzlic pozni uri so bili njegovi tovariši še vsi budni. Tudi oni so izkoristili poslednjo noč za postajanje po vasi. Bili so več kot dva meseca v vasi in tu in tam je bil za koga kak kotiček toplejši kakor za drugega. Palir in Amun sta bila v gostilni, kjer sta popila liter vina, in se vrnila dobre volje.

Drž ko je Štefanič splezal po lestvici, so ga tovariši že imeli.

«Nista mogla narazen, kaj?»

«Da, spomladi se rado sprime...»

Štefaniču so bile take opazke neprijetne, naravnost žaljive. Ni mogel dovoliti, da bi naprej kvantali, zato je dejal odločno:

«Če hočete, vam nekaj povem!»

«Pa povej!»

«Veste, da bi jo lahko imel, a je nisem hotel...»

In potem jim je pripovedoval do počice natanko, kako je bilo. Ko je končal, se je Palir prvi zasmejal:

«Ah, prismoda!»

Tovariševo pripovedovanje jih je naravnost razjezilo. Amun mu je očital:

«Ali ne veš, da boš morebiti že jutri v ognjeni črti? Kaj se pravi to...?»

«Kakšna rahločutnost!» Kapunu se je skoraj za malo zdelo, kar je bil slišal. Toda Štefanič ga je nahrulil:

«Tebe bi tudi sifilis ne zadržal, kaj!»

Kapun je umolknil.

Tudi Demark ni mogel odobriti, kar je ravnokar čul.

«Da ti po pravici povem, še meni je žal zaradi tebe. Taka priložnost in taka ženska. Mogoče bi bilo zadnjikrat. Praviš, da se ne bi izplačalo; jaz pa pravim, da bi se!»

«Ne, ne, tako ne mislim,» se je branil Štefanič. «Zaradi ženske same in zaradi mene samega bi se že izplačalo, toda tu je bilo še nekaj drugega po sredi... Saj vendar nismo živina! Zakaj bi si kazili to, kar lahko dolgo ostane lepo. Ali ni njen mož tudi tak ubog hudič, kot smo mi? — Ne — jaz sem zadovoljen, da je bilo tako...»

XII

Korporal Almer je že nekaj časa čepel v Palirjevi strelni lini in streljal v redkih presledkih. Fronta je bila precej mirna. Bataljon je bil v jami med višino Svetega Martina in hribom Svetega Mihaela.

Palir je stal kakor na iglah, toda korporala ni bilo mogoče odtrgati od strelne line. Čepel je tam kakor vkopan in strastno nadaljeval svoje delo. Kljub temu da ni bilo prevroče, mu je zadaj po napetem tilniku polzel znoj.

«P-n-k!» je spet počilo.

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 - Poštni predal 559 - PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 Maggio 1/I, Telefon 33-82 - UPRAVA: TRST - UL. SV. FRANČISKA št. 20 - Telefon 37-338, 95-823 - NAROČNINA: mesečno 950 lir — vnaprej, četrtletna 2.700 lir, polletna 5.200 lir, celoletna 9.600 lir, letna naročnina za inozemstvo 15.500 lir, SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), mesečno 10 din (1.000 starih dinarjev), letno 100 din (10.000 starih dinarjev) - Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 - Za SFRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/I., telefon 22-207, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani - 501-3-270/1 - OGLASI: Cena oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 150, finančno-upravni 250, osmrtnice 150 lir - Mali oglasi 50 lir beseda — Oglasi za tržaško in goriško pokrajino se naročajo pri upravi. — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità Italiana». — Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst